ፌደራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETTE

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ሃያ አምስተኛ ዓመት ቁዋር ፳፩ አዲስ አበባ ዋር ፳ ቀን ፪ሺ፲፩ ዓ.ም

በኢትዮጵያ ፌደራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ 25th Year No. 21 ADDIS ABABA 28th January, 2019

ማውጫ

ደንብ ቁጥር ፬፻፵፯/፪ሺ፲፩ ዓ.ም

የሚኒስትሮች ምክር ቤት የኢነርጂ ደንብ...ገጽ ፲ሺ፱፻፰

Content

Regulation No. 447/2019

Council of Ministers Energy Regulation.....Page 10908

የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር ፬፻፵፯/፪ሺ፲፩ ስለኢነር**ጂ የወጣ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ**

የሚኒስትሮች ምክር ቤት የኢትዮጵያ ፌደራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የአስፌጻሚ አካሳትን ሥልጣንና ተግባር ለመወሰን በወጣው አዋጅ ቁጥር ፩ሺ፺፯/፪ሺ፲፩ አንቀጽ ፭ እና በኢንርጂ አዋጅ ቁጥር ፰፻፲/፪ሺ፯ (እንደተሻሻለ) አንቀጽ (፵)(፩) መሠረት ይህንን ደንብ አውጥቷል።

<u>ክፍል አንድ</u>

§. አ**ም**ር ርዕስ

ይህ ደንብ "የሚኒስትሮች ምክር ቤት የኢንርጂ ደንብ ቁጥር ፬፻፵፯/ ፪ሺ፲፩" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

ጠቅሳሳ

፪ ትርጓሜ

በዚህ ደንብ ውስጥ:-

- ፩/ "አዋጅ" ማለት የኢንርጂ አዋጅ ቁጥር ፰፻፲/፪ሺ፮ (በአዋጅ ቁጥር ፩ሺ፹፭/፪ሺ፲ እንዴተሻሻለ) ነው፤
- ፪/በአዋጁ የተመለከቱት ትርጓሜዎች በዚህ ደንብ ሳይ ተፈጻሚ ናቸው፤
- ፫/ "የኢንርጂ ብቃት ውጤታማነት እርምጃ" ማለት የኢንርጂ ብቃትን ለማሻሻል የተወሰደ የአደረጃጀት፣ የቅርጽ፣ የቴክኒክ፣ የአፈጻጸም፣ የቴክኖሎጂ፣ የተቋም ወይም የቁጥር ለውጥ ነው፤

Council of Ministers Regulation No. 447/2019

COUNCIL OF MINISTERS ENERGY REGULATION

This Regulation is issued by the Council of Ministers pursuant to Article 5 of the Definition of Power and Duty of the Executive Organs of the Federal Democratic Republic of Ethiopia Proclamation No. 1097/2018 and Article 40 (1) of the Energy Proclamation No. 810/2013 (as Amended).

PART ONE GENERAL

1. Short title

This Regulation may be cited as the "Council of Ministers Energy Regulation No. 447/2019."

2. <u>Definitions</u>

In this Regulation:

- 1/"Proclamation" means the Energy Proclamation No. 810/2013 (Proclamation No.1085/2018 as Amended);
- 2/the definitions provided under the Proclamation is applicable to this Regulation.
- 3/"energy efficiency measure" means an organizational, structural, technical, performan ce, technological, institutional or regulatory change made for improving energy efficiency;

ያንዱ ዋጋ Unit Price ነጋሪት *ጋዜጣ ፖ.ግ.*ቀ_ላ ፲፫<u>፬</u>፩ Negarit G. P.O.Box 80001

- ፩/ "የአጭር ጊዜ ፕሮግራም" ማለት ከአንድ ዓመት እስከ ሦስት ዓመት ድረስ የሚሸፍን ፕሮግራም ነው፤
- ፯/ "የመካከለኛ ጊዜ ፕሮግራም" ማለት ከአራት ዓመት እስከ ስድስት ዓመት ድረስ የሚሸፍን ፕሮግራም ነው፤
- ፯/ "የረጅም ጊዜ ፕሮግራም" ማለት ከሰባት ዓመት እስከ አስር ዓመት ድረስ የሚሸፍን ፕሮግራም ነው፤
- ፰/ "ፋሲሊቲ" ማለት ለሥራቸው ኢንርጂ የሚጠቀሙ ኢንዱስትሪን፣ ሕንጻን፣ ይዞታን እና ተያያዥ ኢንስታሌሽን እና መግሪያዎችን ይጨምራል፤
- ፱/ "ኢንዱስትሪ" ማለት ለንግድ ዓላማ ዕቃዎችን በማምረት ተግባር የተሰማራ እና ለዚሁ ተግባር ኤሌክትሪክ የሚጠቀም ፋብሪካ ነው፤
- ፲/ "የተመረጠ ፋሲሊቲ" ማለት የኢንርጂ አጠቃቀምን መሠረት በማድረግ በባለሥልጣኑ በሚወጣ መመሪያ መሠረት የተመረጠ ኢንዱስትሪ ወይም ሕንጻ ነው፤
- ፲፩/ "የጣመንጫ ፋሲሊቲ" ማለት ኤሌክትሪክን የሚያመነም የቴክኖሎጂ ስብስብ ነው፤
- ፲፪/ "ግሪድ ኮድ" ማለት የኤሌክትሪክ ኃይል የማመንጨት፣ የማስተሳለፍ እና የማከፋፊል ሥርዓትን በሚመለከት አስፊላጊ የቴክኒክ አፊጻጸም መመዘኛዎችን የያዘ በባለስልጣኑ የሚወጣ ኮድ ነው፤

- 4/"energy efficiency service" means activities of investigation, consulting, studying, designing, constructing, installation, rehabilitation, maintenance, management and monitoring of machinery, facilities and buildings resulting in reduction of energy consumption while retaining or increasing the energy service;
- 5/"short-term program" means a program covering a period from one to three years;
- 6/"medium-term program" means a program covering a period from four to six years;
- 7/"long-term program" means a program covering a period from seven to ten years;
- 8/"facility" includes industry, building, premises and associated installation and instruments that consume energy for its operations;
- 9/"industry" means a factory engaged in the manufacturing of goods for commercial purpose and consume electricity for this purpose;
- 10/"designated facility" means an industry or building designated by the Authority through directive to be issued hereunder based on energy consumption;
- 11/"generation facility" means a set of technology used to produce electricity;
- 12/"grid code" means a code issued by the Authority containing technical performance standards in relation to the power generation, transmission and distribution systems;

- ፲፫/ "ይዞታ" ማለት ከማናቸውም መሬት፣ ሕንጻ ወይም *ግንባታ ጋር በተያያዘ የሚኖር እንደአግባ*ቡ የመጠቀም ወይም የይዞታ መብት ነው፤
- ፲፬/ "የኔትወርክ አገልግሎት" ማለት የኤሌክትሪክ ኃይል የማስተላለፍ ወይም የማከፋፊል አገልግሎት ሲሆን የቮልቴጅ እና ፍሪኩዌንሲ ስምምንት መጠኑን ከተደረሰበት መጠን እንዳያልፍ ለመጠበቅ የሚያስችሉ ተጨማሪ አገልባሎቶችንም ያጠቃልላል፤
- ፲**ሬ/ "ቆጣ**ሪ" ማለት ማናቸውንም ተደደዥ *እቃዎችን* ፍጀታን **கெ%**ே የኤሌክትሪክ የሚለካ መሣሪያ ነው፤
- ፲፮/ "ድጋፍ ሰጪ አገልግሎት" ማለት ኤሌክትሪክ ከማመንጨት እና ከማቅረብ ውጭ የሚሰጡ አገልግሎቶች ሲሆኑ የፍሪኩዌንሲ ቁጥጥርን፣ የመጠባበቂያ አቅም መጠን፣ የቮልቴጅ እና አፋጣኝ የኃይል ድጋፍ፣ ኤሌክትሪክ ከተቋረጠ በኋላ እንደገና የማስጀመር እና የኃይል ጭነት መጠን መቀነስን ወይም ማቋረጥን ያጠቃልላል፤
- ፲፯/ "ብቃቱ የተረጋገጠ ሰው" ማለት በዚህ ደንብ መሠረት ለኤሌክትሪክ ሥራ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት የተሰጠው ሰው ነው፤
- ፲፰/ "የብቻ ፌቃድ" ማስት ባስሥልጣኑ ስብቻ ፈቃድ በሰጠበት *መ*ልክዓ ምድራዊ አካባቢ ለተመሳሳይ ተግባር ሌላ ፌቃድ የማይሰዋበት *ፌቃ*ድ ዓይነት ነው፤
- ፲፱/ "የብቻ ያልሆነ ፌቃድ" ማስት በተመሳሳይ መልከዓ ምድራዊ አካባቢ ስተመሳሳይ ዓይነት ተግባራት እንዲያገለግል በተጨማሪ ፌቃድ ሊሰዋበት የሚችል የፌቃድ ዓይነት ነው፤
- "አግባብ ያለው ፌቃድ ሰጪ ባለሥልጣን" ማለት እንደየአግባቡ ባለሥልጣኑ ወይም ንግድ ሚኒስቴር ወይም ማናቸውም የክልል የንግድ፣ የኢንዱስትሪ ወይም የግንባታ ቢሮ ነው፤

- 13/"premise" means as appropriate a use or possession right related to any land, building or structure;
- 14/"network services" means electrical energy transmission or distribution services, including such ancillary services necessary to maintain voltage and frequency within the agreed limits;
- 15/"meter" means a device, including any associated equipment, used for measuring electricity consumption;
- 16/"ancillary service" means services such as frequency regulation, spinning reserves, voltage and reactive power support, black start and load shedding facilities, other than generation and supply of electricity;
- 17/"certified person" means a person issued with a certificate of competency for electrical work pursuant to this Regulation;
- 18/"exclusive license" means a type of license granted by the Authority and no other license may be granted for the same activity on the same geographical basis;
- 19/ "non-exclusive license" means a type of license granted by the Authority and additional licenses may be granted for the same kind of activities on the same geographical basis;
- 20/"relevant licensing authority" means the Authority or Ministry of Trade or any of States Bureau of Trade, Industry or Construction as appropriate;

- ፳፩/ "ወቅታዊ ገበያ" ማለት ገኘርዎች የኤሌክትሪክ ዋጋውን ለመክፌል የተዘጋጁበት እና ሻጮችም የኤሌክትሪክ ኃይሉን ለማስረከብ የተዘጋጁበት የኤሌክትሪክ የገበያ ሥርዓት ነው፤
- ፳፪/ "የግል ኃይል አመንጪ" ማስት በኃይል ግዥ ስምምነት ለብሔራዊ ግሪዱ ኤሌክትሪክ በጅምላ የሚሸጥ የኤሌክትሪክ ኃይል ማመንጫ ተቋም ባለቤት የሆነ ማናቸውም ሰው ነው፤
- ኟ፫/ "ታዳሽ የኃይል ምንቱ" ማለት ኢነርጂ ለማመንጨት ተቅም ላይ የሚውል እንደ ፀሀይ ብርሃን፣ ነፋስ፣ ውኃ እና የከርሰምድር እንፋሎት ያለ ታዳሽና የማያልቅ የተፌዋሮ ሀብት ነው፤
- ፳፬/ "ቁጥጥር የሚደረግበት መሥረታዊ ንብረት" ማለት በባለሥልጣኑ የእርጅና ቅናሽ ላይና የንብረት ተመሳሽ ላይ በመመስረት ባለፌቃዱ ከሽያጭ ሊያገኝ የሚገባውን ገቢ የሚያስሳበት በባለሥልጣኑ የተፌቀደ የባለፌቃዱ ንብረት ነው፡፡

<u>ክፍል ሁለት</u> ፌቃድ እና የብቃት ማረ*ጋ*ገጫ የምስክር ወረቀት

፫. <u>ስለማመልከቻ አቀራረብና ፌቃድ አሰጣዋ ጠቅሳሳ</u> መስ**ል**ርቶች

- ፩/ ማናቸውንም ፌቃድ ለማግኘት ለባለሥልጣኑ የሚቀርብ ማመልከቻ ባለሥልጣኑ ለዚህ ዓላማ ያዘጋጀውን ቅጽ በመሙላት ከሚከተሉት የአመልካቹ መረጃዎች ጋር ተያይዞ መቅረብ አለበት:-
 - ሀ) የአመልካቹን ማንነት እና አድራሻ፤
 - ለ) የአመልካቹን የፋይናንስ አቅምና ሁኔታ፤
 - ሐ) የአመልካቹን የቴክኒክ ብቃት እና ልምድ፤
 - መ) የማመልከቻ መመርመሪያ ክፍያ ደረሰኝ።
- ፪/ ባለሥልጣኑ ለአመልካቹ ፌቃዱን መስጠት የሚችለው አመልካቹ ፌቃድ እንዲሰጠው በማመልከቻ የጠየቀውን የኤሌክትሪክ ተቋም ገንብቶ አገልግሎት ላይ የማዋል ብቃት ያለው መሆኑን በማረጋገጥ ይሆናል።

- 21/"spot market" means a system of electricity market that match the electricity at a price buyers are prepared to pay and sellers are prepared to deliver;
- 22/ "independent power producer" means any person that own generation plant and sell bulk electricity to the national grid through power purchase agreement;
- 23/"renewable energy" means energy resources to be used for energy generation which are naturally replenished, such as sunlight, wind, water, and geothermal heat;
- 24/ "regulated basic asset" means an asset that is allowed by the Authority for the purpose of calculating the revenue requirement of the licensee based on the rate of return on assets and depreciation allowances of the authority.

PART TWO

LICENSE AND CERTIFICATE OF COMPETENCY

3. General Requirements for Application and <u>Issuance of License</u>

- 1/ Any application for a license shall be lodged to the Authority by filling the form prepared by the Authority for this purpose and accompanied with the following information of the applicant:
 - a) identity and address of the applicant;
 - b) documents showing the applicant's financial capacity and situation;
- c) technical competency and experience of the applicant;
- d) application examination fee receipt.
- 2/The Authority shall issue the license to the applicant if verifies that the applicant is capable to construct and operate the electric supply system that he applied to obtain license.

- ፫/ ባለሥልጣኑ አመልካቹ ብቁ መሆኑን አረጋግጦ ፌቃድ ለመስጠት የሚከተሉትን ሁኔታዎች ከግምት ውስዋ ሊያስገባ ይችላል:-
 - U) አመልካቹ የቀድሞ እና የወቅቱ የንግድ ሥራዎቹንና እና ተደያዥ ሕጋዊ ግዴታዎቹን መሬጸሙንና ካልሬጸመም ምክንያቱን፤ እና
 - ለ) በአዋጁ መሥረት ፌቃድ በተሰጣቸው የንግድ ዝርፎች ላይ በማጭበርበር ወይም በተመሳሳይ ጥፋት በወንጀል ተከሶ አለመቀጣቱን።
- ፬/ አመልካቹ በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው ሰው ከሆነ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) የተመለከቱት ጉዳዮች ተፌጻሚነት የሚኖራቸው እንደየአግባቡ በህግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል የሥራ ኃላፊዎች ሳይም ይሆናል።
- ፩/ በዚህ ደንብ መሥረት ፌቃድ የተሰጠው ሰው ተቋሙን ለማልማት፣ ለመገንባት፣ ለማሥራት ወይም ለመጠገን ተግባራዊ የሚሆኑ አግባብነት ያላቸውን ሌሎች ሕጎችን የማክበር ግዴታ አለበት፡፡
- ፮/ ባለሥልጣት አመልካቹ የጠየቀውን ፌቃድ የከለከለ እንደሆነ ፌቃዱን የከለከለበትን ምክንያት ለአመልካቹ በጽሁፍ መግለጽ እና ቅሬታ ካለው እንደገና እንዲታይለት ለመጠየቅ መብት እንዳለው ማሳወቅ አለበት፡፡
- ፯/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፯) መሠረት የውሳኔው ማስታወቂያ የደረሰው አመልካች ቅሬታውን በአንድ ወር ጊዜ ውስዋ ለባለሥልጣኑ ቅሬታ ሰሚ አካል ማቅረብ ይችላል፡፡
- ፰/ ባለሥልጣት ከብሔራዊ ግሪድ ውጭ ስለሚሰሩ አነስተኛ የኤሌክትሪክ ኃይል የማመንጨት፣ የማከፋፊልና እና የመሸጥ ፊቃድ አሰጣጥ ሥርዓትን በተመለከተ መመሪያ ያወጣል፡፡

- 3/ The Authority may take into account the following conditions to verify the applicant's competence and to issue license:
 - a) compliance or any failure by the applicant to perform previous and current commercial or statutory obligations and the reasons in case of failure;
 - b) that he is not prosecuted and sentenced in relation to license issued as per the Proclamation for fraud or similar offence.
- 4/ If the applicant is a legal person, the provision of sub-article (3) of this Article shall also apply to the Directors of the body that have the legal personality.
- 5/ The applicant issued license pursuant to this Regulation shall also comply with the relevant laws as may be applied to the development, construction, operation or maintenance of such plant.
- 6/ If the Authority refuses to issue the license sought by the applicant, it shall promptly give the applicant a written notice informing the reasons for the refusal and the applicant's right to lodge complaint against the refusal.
- 7/ An applicant received refusal notice in accordance with sub-article (6) of this Article may file his complaints to the complaint handling body of the Authority within one month.
- 8/ The Authority shall issue a directive regarding the issuance of off grid small scale generation distribution and sale license.

፱/ የአዋጁ አንቀጽ ፯ (፪) እንደተጠበቀ ሆኖ ለንግድ ሳልሆነ ዓሳማ ኤሌክትሪክ ኃይል ለማመንጨት፣ ለማስተሳለፍ ወይም ለማከፋፊል ፍሳጎት ያለው ማንኛውም ሰው ይህን ደንብ ለማስፌጸም በሚወጣ መመሪያ መሠረት መረጃዎችን ለባለሥልጣኑ ማቅረብ አለበት፡፡

፬. የፌቃድ ማመልከቻን ስለመመዝገብ

- ፩/ ባለሥልጣት የፌቃድ ማመልከቻ በዚህ ደንብ እንቀጽ ፫ በተመለከተው መሠረት ተሟልቶ መቅረቡን በማረጋገጥ ለዚሁ ተግባር በተዘጋጀው የምዝገባ ማመልከቻ መዝገብ ላይ እንደ ማመልከቻው ቅደም ተከተል በመመዝገብ ለአመልካቹ የምዝገባ ቀኑንና ቁጥሩን የሚገልጽ ደረሰኝ ይሰጣል።
- ፪/ ባለሥልጣኑ የሚሰጠውን አያንዳንዱን ፌቃድ እና የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት መዝግቦ መያዝ እና መዝገቡንም ለሕዝብ ክፍት ማድረግ አለበት።

፩. የፌቃድ ማመልከቻን ይፋ ስለማድረግ

- - U) ለፌቃድ ተያቄ የቀረበውን ማመልክቻ እና የአመልካቹን ስም፤
 - ለ) ሚስጥራዊ ከሆኑ የንግድ መረጃዎች በስተቀር ኅብረተሰቡ ማመልከቻውን ከባለሥልጣኑ ቢሮ ቀርቦ ሊመለከት የሚችል መሆኑን፤
 - ሐ) የተጠየቀው ፌቃድ ቢስጥ ጉዳት ይደርስብኛል የሚል ካለ በኃዜጣ ወይም በሌላ መገናኛ ብዙሃን ላይ በተገለጸ በ፴ ቀናት ውስጥ ተቃውሞውን በጽሁፍ ለባለሥልጣኑ ማቅረብ የሚችል መሆኑን።

9/ Without prejudice to Article 6(2) of the Proclamation, any person who has interest in the operations of generation, transmission or distribution of electricity for non-commercial purpose shall submit documents to the Authority in accordance with the Directive to be issued hereunder.

4. Registration of Application for License

- 1/ The Authority shall, upon verifying that the application for license is complete in accordance with article 3 of this Regulation, shall register the application in the registration book maintained for such purpose in the order of its submission and given a receipt to the applicant indicating the date and the number of the registration.
- 2/ The Authority shall maintain a register for licenses and certificates of competency issued and shall make open such register to the public.

5. Publication of License Application

- 1/ The Authority shall, before issuing a license, publicise the following information in a newspaper having wider circulation or other mass media by the expense of the applicant:
 - a) the application submitted for license and the name of the applicant;
 - b) possibility of inspection of the application in the office of the Authority by the public, except the confidential commercial information;
 - c) any person alleging that he may sustain damage due to the issuance of the requested license may lodge his objection in writing to the Authority within news paper or other mass midea 30 days from the date of issuance of the notice.

- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሥረት በወጣ ማስታወቂያ ላይ ተቃውሞ የቀረበ እንደሆነ ባለሥልጣኑ የሚመለከታቸው ወገኖች በስምምነት ለመጨረስ ድርድር እንዲያካሂዱ ያደርጋል፡፡
- ፫/ የቀረበውን ተቃውሞ አስመልክቶ ድርድር እንዲያካሂዱ ከተወሰነበት ቀን ጀምሮ በ፴ ቀናት ውስዋ ጉዳዩ የሚመለከታቸው ወገኖች መስማማት ካልቻሉ፤ ባለሥልጣኑ የሁለቱንም ወገኖች ክርክር በመስማት የቀረበውን ተቃውሞ በመቀበል ወይም ውድቅ በማድረግ በ፴ ቀናት ውስጥ ውሣኔ ይሰጣል።

፯. ማመልከቻን ስለማሻሻል

18

- ፩/ አመልካቹ በማመልከቻው ላይ ማናቸውንም ማሻሻያ ለማድረግ የፌለገ እንደሆነ ለባለሥልጣኑ በጽሁፍ ማመልከት አለበት፡፡
- ፪/ ተሻሽሎ በቀረበው ማመልከቻ ላይ የዚህ ክፍል ድንጋጌዎች ተፌጻሚ ይሆናሉ፡፡

፯. የማመንጨት ፈቃድ ማመልከቻ

ማንኛውም ኤሌክትሪክ የማመንጨት ፌቃድ ለማግኘት የሚቀርብ ማመልከቻ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፫ ከተመለከቱት ጠቅሳሳ መስፌርቶች በተጨማሪ የሚከተሉትን መደዝ አለበት:-

δ/ በቅድሚያ የፌቃድ ማመልከቻ ዋያቄ ሲቀርብ:-

- ሀ) የኤሌክትሪክ መገኛ ምንጩን፤
- ለ) የፕሮጀክቱን ቦታ የሚያሳይ ካርታ፤
- ሐ) የፕሮጀክቱን አጠቃላይ የማመንጨት አቅም በመለኪያ፤
- መ) የሚገናኘውን የማስተላለፊያ ግሪድ ወይም የተያያዘ የአቅርቦት ኔትወርክ ወይም ከግሪድ ውጭ የሚሰራ ስለመሆኑ፤
- *ש*) ቢያንስ የፕሮጀክት ቅድ*መ* አዋጨነት ጥናት፤
- ረ) የታቀደ የገንዘብ ምንጭ እና የብድር እና የመዋጮ ተነጻጻሪነት በመቶኛ፤

- 2/ If objection is lodged against issuance of the license in according to sub-article (1) of this Article, the Authority shall cause the concerned parties to settle the matter through negotiated agreement.
- 3/ If parties fail to reach agreement within 30 days after commencing negotiation, the Authority, after hearing the two parties, shall give a decision within 30 days either by accepting or rejecting the objection.

6. Amendment of Application

- 1/ If an applicant desires to make any amendment to his application, he shall submit a written application to the Authority.
- 2/ The provisions of this Part shall be applicable on the application amended.

7. Application for Generation License

Any application for a generation license shall, in addition to the general requirements stated under Article 3 of this Regulation, contain the following:

- 1/ Initially when submitting application for license:
 - a) source of electricity;
 - b) map of the project site;
 - c) total generation capacity of the project in measured units;
 - d) the transmission grid or supply network details to which it shall be connected or whether it operates on an off-grid basis;
 - e) at least prefeasibility study of the project;
 - f) planned source of finance, and proposed debt to equity ratio;

- ሰ) ፌቃዱ ፅንቶ እንዲቆይ የሚፈለግበት ጊዜ፤እና
- ሸ) ፌቃድ ሰጪው አስፌሳጊ ናቸው ብሎ ያመነባቸውን ሌሎች ተያያዥ ማስረጃዎች፡፡
- ፪/በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የቀረበ የፌቃድ ማመልከቻ ተያቄ መሠረት ፌቃድ ሲሰተ በፌቃዱ ላይ የተመለከተውን የንግድ ሥራ ከመጀመሩ በፌት:-
 - ሀ) እንደአግባቡ የወደቀ የኃይል ግዥ ስምምነት፤
 - ለ) እንደአማባቡ የፕሮጀክት ፋይናንስ ስምምነት
 - ሐ) ከሚመለከተው አካል የአካባቢ ተጽዕኖ ሁኔታ ግምገማ ይሁንታ የምስክር ወረቀት፤
 - መ) እንደአግባቡ፤ የንግድ ምዝገባ የምስክር ወረቀት፤ የግብር ከፋይ መለያ ቁጥር፤ የመሬት አጠቃቀም የምስክር ወረቀት፤ የውሃ መጠቀሚያ ፌቃድ፤ የከርሰምድር እንፋሎት ኃይ ል የጣልጣት ፌቃድ፣ ሌሎች ቀዳጣይ የኢነርጂ ምንጮችን የጣልጣት ፌቃድ፤ እና የግንባታ ፌቃድ፤ ተሟልተው መቅረብ አለባቸው።

፰. የኤሌክትሪክ ማስተላለፍ ፌቃድ ማመልከቻ

ከብሔራዊ ግሪዱ ጋር በተያያዘ ኤሌክትሪክ የማስተላለፍ ፌቃድ ዋያቄ ማቅረብ የሚችለው መንግሥታዊ ተቋም ብቻ መሆኑ እንደተጠበቀ ሆኖ የማስተላለፍ ፌቃድ ዋያቄ ማመልከቻው በዚህ ደንብ አንቀጽ ፫ ከተመለከቱት አጠቃላይ መስፌርቶች በተጨማሪ የሚከተሉትን መያዝ ይኖርበታል:-

- ፩/ የማስተሳለፊያ *ግሪዱ* የሚያልፍበት *መስመር* ካርታና የሥራ ቦታ፤
- **፪/ የፕሮጀክት አዋ**ጨንት ጥናት፤
- ፫/ የማስተላለፊያ ማሪዱ ከሌላ ማሪድ *ጋር* የሚገናኝ ከሆነ የሚገናኘው ሌላኛው የማስተላለፊያ ማሪድ፤

- g) proposed term of the license; and
- h) other documents the licensing authority believes to be necessary and relevant.
- 2/ When a License is given after the application for license submitted in accordance with sub-article (1) of this article, the following shall be fulfilled before commencement of the licensed commercial activities:
 - a) approved power purchase agreement, where appropriate;
 - b) where applicable, project finance agreement
 - c) environmental impact assessment clearance certificate from the concerned authority;
 - d) trade registration certificate; tax payers identification number, land use permit, water use permit, geothermal resource development license, other primary energy resource development license, and construction permit as may be appropriate.

8. Application for Transmission License

Without prejudice to the sole right of the governmental organ to transmit power in the national grid, the application for transmission shall, in addition to the general requirements stated under Article 3 of this Regulation, contain the following in:

- 1/ route map and operation area of the transmission grid;
- 2/ project feasibility study;
- 3/ if the transmission line is to be connected to another transmission grid, the other transmission grid to which it may be connected;

- ፬/ ትክክለኛ የማስተላለ*ፊያ ግሪ*ዱ ወሰን፤
- **፩/ ሊገናኝ የሚችልበትን የአቅርቦት ኔትወርክ፤**
- ፲/ ከሚመለከተው አካል የአካባቢ ተጽዕኖ ሁኔታ ግምገማ ይሁንታ የምስክር ወረቀት፤ እና
- ፯/ ፌቃዱ ፀንቶ እንዲቆይ የሚፈለግበት ጊዜ፡፡

፱. <u>ለኤሌክትሪክ ማከፋፈል እና መሸጥ ፌቃድ</u> ስለሚቀርብ ማመልከቻ

በብሔራዊ ግሪዱ ውስጥ ኤሌክትሪክ የማከፋልልና የመሸጥ ሥራ ለመሥራት ብቸኛ መብት ባለው የመንግሥት ተቋም ኤሌክትሪክ የማከፋልል እና የመሸጥ ፌቃድ ለማግኘት የሚቀርብ ማመልክቻ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፫ ከተመለከቱት አጠቃላይ መስፌርቶች በተጨማሪ የሚከተሉትን መያዝ አለበት:-

- ፩/ የማከፋልል ኔትወርክ የሚያልፍበት መስመር ካርታና እና የሥራ ቦታ፤
- **፪/ የፕሮጀክት አዋ**ጨነት ጥናት፤
- ፫/ የማከፋልል ሥራው ከሌላ የማከፋልል እና የመሸዋ ኔትወርክ ጋር የሚገናኝ ከሆነ ሊገናኝ የሚችልበት የሌላኛው የማከፋልል እና የመሸዋ ኔትወርክ ዋና ዋና መረጃዎች፤
- ፬/ ትክክለኛ የማከፋፈል እና የመሸዋ ኔትወርክ ወሰን፤
- ፩/ ሊገናኝ የሚችልበት የማስተላለፊያ ኔትወርክ ወይም የኤሌክትሪክ ምንጥ፤
- ፮/ እንደአግባቡ የኃይል ግዥ ስምምነት
- ፯/ ከሚመለከተው አካል የአካባቢ ተጽዕኖ ሁኔታ ግምገጣ ይሁንታ የምስክር ወረቀት፤ እና
- ፰/ **ፌ**ቃዱ ፅንቶ እንዲቆይ የሚፈለግበት ጊዜ፡፡

፲. <u>ለኤሌክትሪክ አስመጪነት ወይም ሳኪነት ፌቃድ</u> ስለሚቀርብ ማመልከቻ

ኤሌክትሪክ ወደውጭ ሃገር ለመላክ ወይንም ከውጭ ሃገር ለማስገባት የሚቀርብ ማመልከቻ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፫ ከተመለከቱት አግባብ ካላቸው መስፌርቶች በተጨማሪ የሚከተሉትን መያዝ አለበት:-

- 4/exact limit of the transmission grid;
- 5/the supply network to which it may be connected;
- 6/ environmental impact assessment clearance certificate from the concerned authority; and 7/proposed term of the license.

9. Application for Distribution and Sale License

The application for a distribution and sale license to be lodged by a public operator that has sole right to distribute and sale electricity in the national grid shall, in addition to the general requirements stated under Article 3 of this Regulation, shall contain the following:

- 1/ route map and operation area of the distribution network;
- 2/ project feasibility study;
- 3/ if the distribution network is to be connected to another distribution network the basic informations of other distribution network to which it may be connected;
- 4/ exact limit of the distribution network;
- 5/ the transmission network to which it may be connected or the source of electricity;
- 6/ power purchase agreement as appropriate;
- 7/ environmental impact assessment clearance certificate from the concerned authority and;
- 8/ proposed term of the license.

10. <u>Application for Importation and Exportation of Electricity</u>

Application for importation and exportation of electricity, in addition to the appropriate requirements stated under Article 3 of this regulation, shall fulfill the following:

- §/ ከብሔራዊ ግሪድ ኮድ *ጋር* የተጣጣመ መሆኑን የሚያፈጋግጥ የቴክኒክ ደረጃ፤
- **፪/ እንደአ**ማባቡ የኃይል ግዥ ስምምነት ወይንም የኃይል ማስተላለፍ አገልግሎት ስምምነት፤
- ር/ እንደአማባቡ በወቅታዊ 2018 ለመሳተፍ የሚያስችለው ተቀባይነት ያለው አማባብ ካለው ተቋም የተሰጠ ፌቃድ ወይንም የሰንድ ማስረጃ፤
- ፬/ ከሃገር ውስጥ ወደውጭ ሃገር እንዲላክ ወይንም ከውጭ ሃገር ወደሃገር ውስጥ እንዲገባ የሚፈለግ የኃይልና የኢነርጂ መጠንና ምንጩ፤
- *፩/ ወደውጭ ሃገር የሚሳከ*ው ወይንም ከውጭ ወደሃገር ውስዋ እንዲገባ የሚፈለገው የኃይል በተባል ኃዮችና መጠን በኢኮኖሚው ላይ ሲያሳድር የሚችለው አንዴምታ፤ እና
- ፮/ እንደአግባቡ ኤሌክትሪክ ከሚያስመጣበት ወይንም ከሚልክበት ሃገር ጉዳዩ ከሚመለከታቸው አካላት *ጋር* የተደረገ ስምምነት።

፲፩. ስለብቃት ማረ*ጋገጫ* የምስክር ወረቀት አሰጣጥ

- ፩/ ማንኛውም ሰው ከባለሥልጣኑ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ሳይሰጠው የኤሌክትሪክ ሥራ ተግባራተን ማከናወን አይችልም፡፡
- <u>፪/ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ለማግኘት</u> በባለሙያ የሚቀርብ ማናቸውም ማመልከቻ ከዝርዝር የቴክኒክ መስፌርቶችና መረጃዎች በተጨማሪ የሚከተሉትን መያዝ አለበት:-
 - ሀ) የአመልካቹን ማንነት እና አድራሻ፤
 - ለ) የትምህርት ደረጃ፤ እና
 - ሐ) እንደአስፌላጊንቱ የሥራ ልምድ፡፡
- ር/ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ለማግኘት በድርጅት የሚቀርብ ማናቸውም ከዝርዝር የቴክኒክ መስፌርቶችና መረጀዎች በተጨማሪ የሚከተሉትን መያዝ አለበት:-
 - ሀ) የአመልካቹን አድራሻ፤
 - ለ) በቋሚነት ስለተቀጠሩ ብቁ ባለሙያዎች፤
 - ሐ) እንደአግባቡ የመመስረቻ ጽሁፍና የመተዳደሪያ ደንብ፡፡

- 1/ technical standard compatible with that of the national Grid Code;
- 2/ power purchase agreement or transmission service agreement as may be applicable;
- 3/ as may be applicable acceptable license or document issued by the appropriate Authority where by the applicant may participate in a spot market;
- 4/ source and amount of desired import or export of power and energy;
- 5/possible impact of the desired import or export on existing customers and the economy; and
- 6/ as may be applicable agreements with entities in the country where the electricity is to be imported or exported.

11. Issuance of Certificate of Competency

- 1/ No person shall undertake electrical work activities without obtaining certificate of competency from the Authority.
- 2/ Any application submitted for a certificate of competence by a professional, in addition to the detailed technical criteria and document, shall contain the following:
 - a) identity and address of the applicant;
 - b) level of education; and
 - c) work experience, as appropriate.
- 3/ Any application submitted for a certificate of competence by a business organization, in addition to the detailed technical criteria and documents, shall contain the following:
 - a) address of the applicant;
 - b) qualified staffs employed in a permanent basis;
 - c) Memorandum of association and article of association, as appropriate.

- ፬/ አመልካች ማመልከቻውን በዚህ ደንብ በሰንጠረዥ ፩ ከተገለፀው የጣመልከቻ *መመርመሪያ*ና የምዝገባ ክፍያ ጋር አያይዞ ማቅረብ አለበት፡፡
- ይ/ ባለሥልጣኑ አመልካች ከማመልከቻው *ጋ*ር አያይዞ ያቀረባቸውን መረጃዎች ትክስለኛነት መርምሮ ካሬ,ኃገጠ の含す አመልካቹ ሳመስከተበት የምስክር ወረቀት ደረጃ ብቁ ስለመሆኑ ለመወሰን እንደአግባቡ የጽሁፍ እና የተግባር ፈተና ሊሰዋ ይችላል፡፡
- ፮/ ባለሥልጣኑ በዚህ አንቀጽ የተደነገገው የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት መስፌርቶች *መ*ሟላታቸውን *ያረጋ*ገጠ እንደሆነ በዚህ ደንብ በሰንጠረዥ ፩ የተገለፀውን የምስክር ወረቀት ክፍያ በማስከፈል የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀቱን ለአመልካቹ መስጠት አለበት።
- ፯/ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ለመስጠት የሚያስፈልጉ ዝርዝር የቴክኒክ መስፈርቶችና መረጃዎች ይህን ደንብ ለማስፈጸም በሚወጣ መመሪያ ይወሰናል፡፡
- ጃ/ ባለሥልጣኑ የብቃት *ጣረጋገጫ እንዲ*ሰጠው የጠየቀው ሰው ያቀረበው መረጃ በቂ አይደለም ብሎ ከወሰን ይህንኑ ውሳኔ ለአመልካቹ በጽሁፍ ማሳወቅ አለበት፡፡

፲፪. ፌቃዱ ጸንቶ የሚቆይበት ጊዜ እና እድሳት

- **፩**/ በአዋጁ እና በዚህ ደንብ *መሠረት* የሚሰጥ *ፌ*ቃድ ጸንቶ የሚቆይበት ጊዜ እንደሚከተለው ይሆናል:-
 - ሀ) ለውኃ እና ለጂኦተርማል ኃይል ማመንጫ *ሌቃ*ድ እስከ ፳፫ ዓመት፤
 - ለ) ለንፋስ፣ ለፀሀይ፣ ለባዮማስ፣ ለከተማ ቆሻሻ፣ ለተርማል እና ለባዮ*ጋዝ ኃይል ማመንጫ* ፊቃድ እስከ <u>ኛ</u> ዓመት፤
 - ሐ) ለማስተላለፍ ፌቃድ እስከ ፴ ዓመት፤ እና
 - መ) ለማከፋፈል እና ለመሸዋ ፈቃድ እስከ ፳ ዓመት ::

- 4/ The applicant's Application shall be accompanied by application examination and registration fee prescribed under Table 1 of this Regulation.
- 5/ The Authority may, following verification of informations submitted in connection with the application, give a written and practical examination, as may appropriate, to evaluate the competency of the applicant and to determine whether the applicant qualify to the grade of the certificate applied.
- 6/ Where the Authority prove that the applicant has fulfilled the requirements of certificate of competency; it shall issue a certificate of competency to the applicant upon the payment of the fees prescribed under Table 1 of this Regulation.
- 7/ Detailed technical criteria and documents required to issue certificate of competency shall be determined by a directive to be issued to implement this Regulation.
- 8/ If the Authority decides that the information submitted by the applicant certificate of competency is inadequate it shall notify its decision to the applicant in writing.

12. Validity Period and Renewal of License

- 1/ The validity period of license issued pursuant to the provisions of the Proclamation and this Regulation shall be as follows:
 - a) hydro and geothermal power generation license up to 25 years;
 - b) wind, solar, bio-mass, urban waste, thermal and bio-gas power generation license up to 20 years;
 - c) transmission license up to 30 years; and
 - d) distribution and sale license up to 20 years.

- ፪/ በሌላ ሕግ በተለየ ሁኔታ ካልተደነገገ በስተቀር ፌቃድ ሊታደስ የሚችለው ባለፌቃዱ የሚከተሉ ትን ሁኔታዎች ሲያሟላ ብቻ ይሆናል:-
 - ህ) የፌቃድ ጊዜው ከማብቃቱ ከአንድ ዓመት በፊት ሲያመለክት እና ፋሲሊቲዎች በሞሩ የሥራ ሁኔታ ላይ ስለመሆናቸው በባለሥል ጣኑ ሲረጋገጥ፤
 - ለ) ባለፌቃዱ ለፌቃድ መሥረዝ ምክንያት ሲሆኑ የሚችሉ ማናቸውንም የአዋጁን፣ የዚህን ደንብ እና ይህን ደንብ ለማስፌጸም የሚወጣ መመሪያ ድንጋጌዎችን ያልጣሰ ከሆነ፤ እና
 - ሐ) በኃይል ኢንደስትሪ ውስጥ በአጠቃላይ ተቀባይነት ባገኘ ዘመናዊ ቴክኖሎጂ መሠረት ሥራዎችን ለማሳደግ የተስማማ ከሆነ፡፡
- ፫/ እያንዳንዱ የፌቃድ እድሳት ጊዜ ፌቃዱ ለመጀመሪያ ጊዜ ሲሰጥ ጸንቶ እንዲቆይ የተደረገበት ዓመታት ካበቃ በኋላ እንደሚከተለው ይሆናል:-
 - ሀ) ለውኃ ኃይል *ጣመንጫ ፌቃ*ድ እስከ ፲፪ ዓመት ከ፲ ወር፤
 - ለ) ለንፋስ፣ ለወሀይ፣ ለባዮማስ፣ ለከተማ ቆሻሻ፣ ለተርማል እና ለባዮ*ጋዝ ኃይ*ል ማመንጫ ፌቃድ እስከ ፲ ዓመት፤
 - ሐ) ለማስተላለፍ ፌቃድ እስከ ፲፭ ዓመት፤
 - መ) ለማከፋፊል እና ለመሸዋ ፊቃድ እስከ ፲ ዓመት።
- ፬/ የኤሌክትሪክ ኃይልን ወደውጭ ሃገር ለመላክ ወይንም ከውጭ ሃገር ለማስመጣት የሚሰጥ ፌቃድ ዘመን እና የእድሳት ጊዜ በዚህ አንቀጽ ለማስተላለፊያና እንደአግባቡም ለማክፋፊልና ለመሸጥ ከተቀመጠው ፌቃድ ዘመን ጋር ተመሳሳይ ነው።

- 2/ unless stated otherwise in other laws a license, may be renewed only when the licensee:
 - a) has made an application one year prior to the expiry of the term of license and the Authority proves that the facilities are in good working condition;
 - b) was not in breach of any provisions of the Proclamation, this Regulation and directive issued hereunder which constitutes as grounds for revocation of license; and
 - c) has agreed to upgrade operations in accordance with latest technology generally accepted in the power industry.
- 3/ After the validity period of the license each renewal period of license shall be as follows:
 - a) hydro power generation license, up
 to 12 years and 6 months;
 - b) wind, solar, bio-mass, urban waste, thermal and bio-gas power generation license, up to 10 years;
 - c) transmission license, up to 15 years; and
 - d) distribution and sale license, up to 10 years.
- 4/ The validity and renewal period of import or export license of electricity power shall be similar to that of the transmission and as may be appropriate, that of the distribution and sales license.

፲፫. ፌቃድን ስለማሻሻል

- ፩/ ፌቃዱን ለማሻሻል የሚፈልግ ማንኛውም ባለፌቃድ የጽሁፍ ማመልከቻ ለባለሥልጣት ማቅረብ አለበት፡፡
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የቀረበ ማመልከቻ ላይ የዚህ ክፍል ድንጋጌዎች ተፈጻሚ ይሆናሉ፡፡
- ፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሥረት የሚቀርብ ማመልከቻ ለዚሁ ተብሎ በተዘጋጀ ቅጽ ተሞልቶ ከሚከተሉት ሰንዶች ጋር ለባለሥልጣኑ መቅረብ አለበት:-
 - ሀ) የነባሩ ፌቃድ ቅጂ፤
 - ለ) ማመልከቻው የቀረበው በወኪል ከሆነ የውክልና ማስረጃ ቅዷ፤
 - ሐ) ኢንቨስትመንቱ የሚፈጸመው በንግድ ማኅበር ሲሆን የንግድ ምዝገባ የምስክር ወረቀት ቅጂ፤ እና
 - መ) ሌሎች በባለሥልጣኑ መመሪያ የተወሰኑ ሳንዶች፡፡
- ፬/ ማንኛውም ሰው በተመሳሳይ ሥራ በተለያየ ቦታ ለመሰማራት ወይም ሥራውን ለብቻ ፌቃድ ካልሆነ አካባቢ ውጭ ለማስፋፋት ሲወስን አዲስ ፌቃድ ማውጣት አለበት።

፲፬. ፌቃድን ስለማስተሳለፍ

ማንኛውም ባለፌቃድ ፌቃዱን ሊያስተሳልፍ የሚችለው ፌቃዱ የሚተሳለፍለት ሰው በፌቃዱ የተመለከቱትን ግዴታዎች ለመወጣት የሚያስችል ብቃት ያለው ስለመሆኑ በባለሥልጣኑ ሲረጋገጥ ይሆናል።

፲፮ <u>የፌቃድ ወይም የብቃት ማረጋገጫ የምስክር</u> ወረቀትን ስለማገድ ወይም ስለ*መ*ሰረዝ

፩/ ከሚከተሉት ምክንያቶች በአንዱ ፌቃድ ሊታገድ ይችላል:-

13. Amendment of License

- 1/ Any licensee who desires amendment of his license shall submit a written application to the Authority.
- 2/ The provisions of this Part shall be applicable on the application made for amendment pursuant to sub-article (1) of this Article.
- 3/ The application submitted for amendment pursuant to sub-article (1) of this Article shall be made by filling a form designed for such purpose and submitted to the Authority together with the following documents:
 - a) copy of the previous license;
 - b) when the application is submitted by an agent, copy of the power of attorney;
 - c) where the investment is made by business organization, copy of its commercial registration certificate; and
 - d) such other documents determined in the directive of the Authority.
- 4/ A new license shall be required if a person decides to engage in a similar operation at a different location or to extend its operation beyond the boundary of its nonexclusive licensed area of operation.

14. Transfer of License

Any licensee may transfer his license, when the Authority confirms that the one to whom the license to be transferred, has the required competency to fulfill the obligations of the license.

15. <u>Suspension or Revocation of License or Certificate of Competency</u>

1/ A license may be suspended on one of the following grounds:

- ሀ) በባለስልጣት ከተሰጠው ደረጃ ውጭ መሥረታዊ የአገልግሎት አቅርቦት ጥራት ጉድለት ወይም የደህንነት ጉድለት ሲፈጠርና በተሰጠው የማስተካከያ ጊዜ ውስጥ የእርምት እርምጃ ያልወሰደ እንደሆነ፤
- ለ) በዚህ ደንብ ድን*ጋጌዎች መ*ሥረት ማቅረብ የሚገባውን ሪፖርት አሟልቶ ያሳቀረበ ወይም የተሳሳተ ሪፖርት ያቀረበ እንደሆነ ወይም አስፌሳጊ ሰንዶችን ሳይዝ የቀረ እንደሆነ፤
- ሐ) የባለሥልጣኑ የቁጥጥር ሥራ እንዳይከናወን ሆነ ብሎ ያሰናከለ ወይም ያወከ እንደሆነ፤
- መ) ከባለሥልጣኑ እውቅና ውጭ ለሦስተኛ ወገን ፌቃዱን አሳልፎ የሰጠ እንደሆነ፤ ወይም
- ው) የማመንጫ ባለፌቃድ ሲሆን፣ የፌቃድ ስምምነቱ በሚጠይቀው መሠረት የታደሰ የኃይል ግዥ ስምምነት ያሳቀረበ እንደሆነ።
- ፪/ ከሚከተሉት ምክንያቶች በአንዱ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ሊታገድ ይችላል:-
 - ሀ) በብቃት ማረ*ጋገጫ ምስክር ወረቀት ላይ* ከተራቀደው ሥራ ው*ጭ መስ*ማራት ወይም ደረጃውን ያልጠበቀ ሥራ መስራት፤
 - ለ) የሰራው ሥራ መሥረታዊ በሆነ የደህንነትና የጥራት ችግር ምክንያት በተገል*ጋ*ዩ ሳይ የህይወት ወይም የንብረት አደ*ጋ መ*ፍጠር፤
 - ሐ) በዚህ ደንብ መሥረት መቅረብ የሚገባውን ሪፖርት ሳያሟላ ማቅረብ ወይም የተሳሳተ ሪፖርት ማቅረብ ወይም አስፌሳጊ ሰንዶችን አለመያዝ፤
 - መ) የባለስልጣኑ የቁተጥር ሥራ እንዳይከናወን ሆነ ብሎ ማሰናከል ወይም ማወክ፣ እና
 - ሥ) በባለሥልጣኑ የተሰጠውን የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ለሦስተኛ ወገን አሳልፎ መስጠት፡፡

- a) failure to maintain the basic service supply quality standard or safety standard issued by the Authority and inability to rectify the situation with in the time limit given by the Authority;
- b) fails to submit a complete report in accordance with the provisions of this Regulation or submits false report or fails to maintain proper documentations;
- c) intentionally obstructs or creates obstacle in the regulatory activities of the Authority;
- d) transfers his license to a third party without the consent of the Authority; or
- e) a generation licensee, if fails to submit a renewed power purchase agreement in accordance with the terms of the license.
- 2/ Acertificate of competence may be suspended on one of the following grounds:
 - a) engaging in activities beyond authorized in the certificate of competence issued by the Authority or perform below the standard;
 - b) cause damage on life or property of the service user as a result of basic safety and quality problem of the work performed;
 - c) submit incomplete or false report or failure to maintain appropriate documentations in accordance with this Regulation;
 - d) intentionally obstruct or creates obstacle in the regulatory activities of the Authority; and
 - e) transfer his certificate of competence to a third party.

- <u>ር</u>/ ባለሥልጣኑ ፈቃድን *መይያ*º የብቃት ጣረጋገጫ የምስክር ወረቀትን ከማገዱ በፊት ለማገጃ ምክንያት የሆኑ ጉዳዮችን በመግለጽ ቢያንስ ከ፵ጅ (አርባ አምስት) ቀናት በፊት ለባልቃዱ ወይም ለብቃት **ማ**ሬ27ጫ የምስክር ወረቀት የጽሁፍ ባለቤቱ ማስጠንቀቂያ መስጠት አለበት፡፡
- ፬/ ፌቃድ ወይም የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት የታገደበት ማንኛውም ሰው በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ (፫) መሥረት በተሰጠው የጊዜ ገደብ ውስጥ የማስተካከያ እርምጃ ያልወሰደ እንደሆነ ወይም በሁለት ዓመት ውስጥ እገዳን ሊያስከትል የሚችል ሌላ ጥፋት ደግሞ የመፈጸመ እንደሆነ ፌቃዱ ይሰረዛል፡፡
- ፫/ ባለሥልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) መሥረት በሚሰጠው የጽሁፍ ማስጠንቀቂያ ውስጥ ባለፌቃዱ ወይም የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ባለቤቱ የሚወስደውን እርምጃ ወይም የመፍትሔ ሀሳብን ሰባለሥልጣኑ በጽሁፍ እንዲያቀርብ ማሳወቅ አለበት፡፡
- ፯/ ባለሥልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፰) የተመለከተው ጊዜ እንዳበቃ:-
 - ሀ) ማናቸውንም ፌቃድ በሙሉ ወይም በከፊል ሲያግድ ወይም ሲሰርዝ ስለእገዳው ወይም ስለስረዛው ሰፊ ስር ስራ ባለው መገናኛ ብዙሃን ለሕዝብ ይፋ ማድረግ አለበት::
 - ለ) ማናቸውንም የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት በሙሉ ወይም በከፌል ሲያግድ ወይም ሲሰርዝ ስለእገዳው ወይም ስለስረዛው ሰፊ ስርጭት ባለው መገናኛ ብዙሃን ለሕዝብ ይፋ ሊያደርግ ይችሳል፡፡
- ፯/ ባለሥልጣኑ ፌቃዱን ወይንም የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀቱን ለማገድ ሲወስን ፌቃዱ ወይም የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀቱ በመታገዱ ወይም በመሰረዙ ምክንያት በማንኛውም ሰው ላይ ሊደርስ የሚችለውን የጉዳት መጠን ከግምት ውስጥ ማስገባት አለበት።
- ፰/ ል.ቃዱ ወይም የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀቱ የታገደበት ወይም የተሰረዘበት ማንኛውም ሰው በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ ውሳኔው እንደገና እንዲታይለት በጽሁፍ ለባለስልጣኑ ማመልከት ይችላል፡፡

- 3/ The Authority shall, at least 45 (forty five) days ahead, issue a written notice to the holder of the license or certificate by stating the grounds on which suspension or revocation measure is to be taken.
- 4/ A license or certificate of competence of any person may be revoked accordance with sub-article(3) of this article, if the person fails to rectify the problem entailed suspension within the period given to rectify it, or commits another problem for the second time within two years which may entail suspension.
- 5/ The notice served by the authority in accordance with sub-article (3) of this Article, shall notify the holder of a license or certificate to submit in writing the measure that he is going to take or express his opinion in writing to the Authority.
- 6/ The Authority, after the laps of period stated under sub-article (8) of this Article, where it;
 - a) suspends or revokes any license either in whole or in part, it shall publish such suspension or revocation on a mass media having wider circulation
 - b) suspends or revokes any competency certificate either in whole or in part, it may publish such suspension or revocation on a mass media having wider circulation.
 - 7/ The Authority shall take into consideration in its decision to suspend or revoke a license or competency certificate, the extent to which any person is likely to suffer damage as a result of suspension or revocation of a license.
 - 8/ Any person whose license or certificate of competency suspended or revoked by the Authority may apply to the Authority within one month for review of the decision by the Authority.

፲፯. <u>የብቃት ማረ*ጋ*ገጫ የምስክር ወረቀት ጸንቶ</u> ስለሚቆይበት ጊዜ እና እድሳት

- ፩/ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ከተሰጠበት ቀን ጀምሮ ለሁለት ዓመታት ጸንቶ ይቆያል፡፡
- ፪/ የብቃት ማረ*ጋ*ገጫ የምስክር ወረቀት ጸንቶ የሚቆይበት ጊዜ ከማብቃቱ ቢያንስ ከ፲፭ (ከአስራ አምስት) ቀናት በፊት ከማመልከቻ ጋር ቀርቦ መታደስ አለበት።
- ፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) በተመለከተው ጊዜ ገደብ ውስጥ የምስክር ወረቀቱ ሳይታደስ ጊዜው ያለፌበት ማንኛውም ሰው የእድሳት ዘመኑ ካበቃ በኋላ ቀጥሎ ባሉት ፲(ዘጠና) ቀናት ውስጥ የምስክር ወረቀቱ እንዲታደስለት ለባለሥልጣኑ ሊያመለክት የሚችል ሲሆን፣ ባለሥልጣኑም በመመሪያ በሚወሰን መሠረት ቅጣት አስክፍሎ፣ ሊያድስ ይችላል።
- ፬/ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት የተሰጠው ማንኛውም ባለሙያ የምስክር ወረቀቱን ለማሳደስ ሲቀርብ የምስክር ወረቀቱ ጸንቶ በቆየበት ጊዜ ውስጥ ቢያንስ ለሦስት ወራት ያህል የሥራ ልምድ ያገኘበትን የሚገልጽ ማስረጃ ወይም ከብቃት ማስረጃው ጋር ግንኙነት ባለው ተከታታይ የስልጠና ፕሮግራም ለ፲፯ ሰዓታት ሥልጠና መካፈሉን የሚያረጋግጥ ማስረጃ ማቅረብ አለበት፡፡
- ፩/ ማንኛውም ብቃቱ የተረጋገጠ ድርጅት የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀቱን ለማሳደስ ሲቀርብ የድርጅቱን ባለሙያዎች የትምህርት ማስረጃ ከንብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀቱ እና አስፊላጊ ከሆኑ ሌሎች ሰንዶች ጋር በማያያዝ ለባለሥልጣኑ ማቅረብ አለበት፡፡

፲፯. <u>ሬቃድ ወይም የብቃት ማረጋገጫ የምስክር</u> ወረቀት ስለመተካት

፩/ ማንኛውም ባለፌቃድ ወይም የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት የተሰጠው ሰው በዚህ ደንብ በሰንጠረዥ ፩ የተወሰነውን የማመልከቻና የምዝገባ ክፍያ በመክፌል የጠፋበትን ወይም የተበላሸበትን ፌቃድ ወይም የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ምትክ እንዲሰጠው ለባለሥልጣኑ ሊያመለክት ይችላል።

16. <u>Validity Period and Renewal of</u> <u>Certificate of Competency</u>

- 1/ A certificate of competency shall be valid for two years starting from the date of its issuance.
- 2/ A certificate of competency shall be renewed at least 15 (fifteen) days before its expiry date by submitting application for its renewal.
- 3/ Any person whose certificate of competency has not been renewed within the period specified under sub-article (2) of this Article, may apply for renewal within subsequent 90(ninety) days of its expiry and the Authority may renew the certificate upon payment of penalty fee to be prescribed in a directive.
- 4/ Any professional who wants to renew his certificate of competency shall produce evidence showing that, within the validity period of the certificate, that he has at least gained three months work experience or has participate at least for 16 hours training which has relevance to the certificate issued.
- 5/ Any certified business organization requests to renew its certificate of competency shall present its professional staff and their respective certificate of competence together with other relevant documents to the authority.

17. Replacement of License or Certificate of Competency

1/ Any licensee or holder of certificate of competence may, upon the payment of the application and registration fee prescribed on the table 1 of this Regulation, may apply to the Authority for the replacement of the license or certificate of competency, which has been lost or destroyed. ፪/ ባለሥልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ማመልከቻውን ከተቀበለ በኋላ አግባብ ያለውን ማጣራት አካሂዶ ምትክ ፌቃድ ወይም የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ይሰጣል።

፲፰. ቁጥተር ስለማካሄድ

- ፩/የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት የተሰጠው ሰው በምስክር ወረቀቱ መሠረት ሥራውን እያከናወነ መሆኑን ለማረጋገተ ባለሥልጣኑ ተቆጣጣሪ ሥራተኛ ይመድባል።
- <u>፪/ በባለሥልጣኑ የተመደበ ተቆጣጣሪ ሠራተኛ</u> የቁጥጥር ተማባሩን በሚያከናውንበተ 7.16 ከባለሥልጣኑ የተሰጠውን መታወቂያ በማሳየት የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ያለውን መዝገቦችን፣ እንደአማባቡ ሰንዶችን፣ ማሽኖችን፣ የመገልገያ መሣሪያዎችን እና ሌሎች በእጁ ያሉ *መረጃዎች*ን ሊጠይቅ እና ሲመረምር ይችላል፡፡
- **ቮ/ ማንኛውም** የብቃት ማረ ኃገጫ የምስክር ወረቀት የተሰጠው ሰው በብቃት ማረጋገጫ ወረቀቱ ስለተከናወኑ ተማባራት ይህን ደንብ ለማስፈጸም በሚወጣ መመሪያ መሠረት ቅጽ ባለሥልጣኑ ያዘጋጀውን በመሙሳት የማጠናቀቂያ 62°C4 ለባለሥልጣኑ ማቅረብ አለበት፡፡

፲፱. <u>ስለፌቃድ እና የብቃት ማረ*ጋ*ገጫ የምስክር</u> ወረቀት *መ*ሰረዝ

ፌቃድ ወይም የብቃት ማረ*ጋ*ገጫ የምስክር ወረቀት በሚስተሉት ሁኔታዎች ይሰረዛል፤

- ፩/ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፲፪ እና አንቀጽ፲፮ መሥረት ያልታደሰ እንደሆነ፤ወይም
- ፪/ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፲፭ መሠረት በባለሥልጣት የተሰረዝ እንደሆነ፤ ወይም
- ፫/ የወራሾች መብት እንደተጠበቀ ሆኖ ባለፌቃዱ ወይም የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ያገና ግለሰብ የሞተ እንደሆነ ወይም የንግድ ድርጅት ሲሆን የፌረስ ወይም የመክሰር ውሳኔ የተሰጠበት እንደሆነ።

2/ The Authority after receiving the application in accordance with sub-Article(1) of this Article shall issue a replaced license or certificate of competency, after conducting appropriate verification.

18. Inspection

- 1/ The Authority shall assign inspection officer to supervise the activities of a certificate of competency holder whether he conducts its work in accordance with the terms of certificate of competence.
- 2/ The inspection officer assigned by the Authority shall show his identification card issued by the Authority while conducting inspection, and may require the certified person to submit documents, records, machineries, tools, any other informations at its disposal, as appropriate.
- 3/ Any certified person shall submit a completion report to the Authority on tasks performed with the certificate of competence issued, by filling form prepared by the Authority in accordance with directive to be issued to implement this regulation.

19. revocation of License and Certificate of Competency

A license or certificate of competency shall revoked if:

- 1/it expires without being renewed pursuant to Article 12 and Article 16 of this Regulation;
- 2/ it is revoked by the Authority pursuant to Article 15 of this Regulation; or
- 3/without prejudice to the rights of heirs, a license or certificate of competency shall be terminated when an individual dies or when a business organization is liquidated or declared bankrupt.

ጃ. <u>ስለፌቃድ እና ስለብቃት ማረጋገጫ የምስክር</u> ወረቀት ክፍያ

ፈቃድ መስጠትን፣ ማስተዳደርን እና የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀትን በተመለከተ ባለሥልጣኑ ለሚሰጣቸው አገልግሎቶች የሚፈጸሙ ክፍያዎች የአገልግሎት ክፍያን በተመለከተ በዚህ ደንብ በሰንጠረዥ § መሠረት ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

<u>ክፍል ሦስት</u> መብትና ግዴታ

<u>ኛ</u>፩. የባለ*⊾ቃዱ መ*ብቶች

ማንኛውም ባለፌቃድ የሚከተሉት መብቶች ይኖሩታል:-

- ፩/ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፳፪(፱) ላይ ከተደነገገው መጠን በታች የሆነ መዋዕለ ነዋይ እንዲጸድቅለት በራሱ ፍላጎት ለባለሥልጣኑ የማቅረብ፤
- <u>ጀ</u>/ በፀደቀው *ታሪፍ መሥረት ገ*ቢውን የመሰብሰብ፤
- ፫/ በአዋጁ አንቀጽ ፲፮ መሥረት የኤሌክትሪክ አቅርቦት ሥራዎችን ለማካሄድ በደንበኛው ይዞታ ውስዋ የመግባት፤
- ፬/ በአዋጁ አንቀጽ ፲፪ መሥረት የደንበኞችን የኤሌክትሪክ አገልግሎት የማቋረጥ፤ እና
- ፩/ የደንበኞችን የኤሌክትሪክ ኢንስታሌሽኖችን የመመርመር።

ማንኛውም ባለፌቃድ በአዋጁ አንቀጽ ፲ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የሚከተሉት ግዴታዎች አለብት:-

፩/ በአዋጁ፣ በዚህ ደንብ እና ይህን ደንብ ለማስፌጸም በሚወጡ መመሪያዎች እና የፌቃድ ሁኔታዎች መሠረት የኤሌክትሪክ አቅርቦት ሥራዎችን የማካሄድ፤

20. Fee for License and Certificate of Competency

The service fees to be paid for the Authority with regards to the issuance and administering of the license and certificate of competency shall be as per the provisions of Table 1 of this regulation.

PART THREE RIGHTS AND OBLIGATIONS

21. Right of Licensee

Any licensee shall have the following rights:

- 1/ seek approval, on its own discretion, of investment which is below the amount indicated under Article 22(9) of this Regulation;
- 2/ collect revenues in accordance with approved tariffs;
- 3/ enter into the premises of the customer, in accordance with Article 16 of the Proclamation, to undertake electricity supply operations;
- 4/ disconnect electricity service of customers in accordance with Article 12 of the Proclamation; and
- 5/ examine electric installations of the customers.

22. Obligations of Licensee

Without prejudice to Article 10 of the proclamation Any licensee shall, have the following obligations:

1/ carry out electricity supply operations in accordance with the provisions of the Proclamation, this Regulation and directives issued to implement this regulation and conditions of the license;

- ፪/ የፊቃዱን ተግባራት ለመጀመር የሚያስፌል ጉትን ፋሲሊቲዎች ባለሥልጣኑ በሚያወጣው የግሪድ ኮድና ሌሎች አሥራሮች መሥረት የማሟላት፤
- ፫/ ሁለ-ንም የቅጥር፣ የገንዘብ፣ የንግድና ሌሎች መዛግብትን እና ሪከርዶችን እንዲሁም የኤሌክትሪክ ሥራዎችን መዛግብቶች ቢያንስ ለ፲ ዓመታት የመያዝ፤
- ፬/ ዕቅድን፣ መረጃን እና ሪፖርቶችን በዚህ ደንብ እና ይህን ደንብ ለማስፌጸም በሚወጣ መመሪያ የአሠራር ሥርዓት በተወሰነው መሠረት የማቅረብ፤
- *፩/ የግንባታ ፕላንና ሪፖርት የጣቅረብ*፤
- ፮/ የንግድ ሥራውን በብቃት ለመምራት የሚያስችሉ ፖሊሲዎችን፣ ሥርዓቶችን እና የአስተዳደር ዘዴዎችን ተግባራዊ ማድረግ እና ይህም አግባብነት ካላቸው ከሥራተኞች ጤና እና ደህንነት፤ ከሕዝብ፣ ከአካባቢ እና ከተልዋሮ ሀብት ዋበቃ ሕጎች ጋር የተጣጣመ ስለመሆኑ ለባለሥልጣኑ መረጃ የማቅረብ፤
- ፯/ የሰውን ህይወት፣ ንብረት፣ የአካባቢ እና የተራዋሮ ሀብት ደህንነትን ለመጠበቅ የጥንቃቄ እርምጃ የመውሰድ፤
- ፰/ በኤሌክትሪክ አቅርቦት የያዘውን የብቸኛነት ቦታ ከፍተኛ ታሪፍ ለማስከፌል ወይም የወጪ ቅነሳ ብቃት እርምጃዎች እንዳይካተቱ ለማድረግ አለመጠቀም፤
- ፬/ ባለሥልጣኑ ባወደቀው የኃይል ግዥ ስምምነት ወይም በባለሥልጣኑ በተፈረመ ሌላ ስምምነት ላይ ካልተመለከተ በስተቀር በፌቃዱ ከተሸፌነውና ቁጥጥር ከሚደረግበት ሀብት ከ፲ በመቶ (ከአስር በመቶ) ዋጋ በላይ ለሚያደርገው የመዋዕለ ነዋይ ኢንቨስትመንት በቅድሚያ በባለሥልጣኑ እንዲወድቅ የማድረግ፤

- 2/ fulfill facilities in accordance with the Grid Code and other related procedures to be issued by the Authority, in order to commence activities licensed;
- 3/ keep all employment, financial, commercial and other books and records as well as records of electricity operations at least for 10 years;
- 4/ submit plan, information and reports as determined in this Regulation and directive and procedures issued hereunder;
- 5/ sumbit construction plan and report;
- 6/ submit evidence to the Authority that it has introduced appropriate policies, procedures and management systems for the efficient commercial operation of its business and that allow compliance with all relevant Regulation of health and safety of the employees; the public, environment and natural resources;
- 7/ take appropriate measures in order to protect human life, property, the environment and natural resources;
- 8/ not exploit its monopoly position held in the supply of electricity to maintain high tariffs or to avoid the introduction of cost efficiency measures;
- 9/ unless otherwise agreed to in a power purchase or other agreement approved of or acceded to by the Authority, seek prior approval from the Authority for all investments that exceed a value to the equivalent of 10% (ten perecent) of the regulated asset;

- ፲/ ለሥራተኛቹ አግባብ ያለው ሥልጠና የመስጠት፤
- ፲፩/አግባብ ባለው አካል በፀደቀ ታሪፍና የኃይል ግዥ ስምምነት መሠረት ብቻ ክፍያ የመሰብሰብ፤
- ፲፪/ በባለሥልጣኑ የሚሰጡ ሁሉንም ማስታወቂያ ዎች ተግባራዊ የማድረግ፤ እና
- ፲፫/ የተሰረዘበትን ፌቃድ ለባለስልጣኑ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ የመመለስ።

- ፩/ በአዋጁ አንቀጽ ፲(፫)(ሀ) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ኤሌክትሪክ የማመንጨት ባለፌቃድ የሚከተሉት መብቶች ይኖሩታል:-
 - ሀ) በፌቃዱ ውስጥ የተገለጸውን የማመንጫ ተቋም በፌቃዱ ውስጥ ከተገለጸው ማስተላለፌያ ወይም የአቅርቦት ኔትወርክ ጋር በማገናኘት ኤሌክትሪክ የመሸጥ፤
 - ለ) በፌቃዱ ውስጥ በተመለከተው መሥረት በዚህ ደንብ እና ይህን ደንብ ለማስፌጸም በሚወጣ መመሪያ መሥረት በአካባቢ ወይንም በዓለም አቀፍ የገበያ ትስስር በወቅታዊ የገበያ ዋጋ ኤሌክትሪክ የመሸጥ፤
 - ሐ) ባለስልጣኑ ባወደቀው የኃይል ግዥ ስምምነት ላይ የተመለከተውን ክፍያ የማስከፌል፤
 - መ) በኢንቨስትመንት አዋጁና ሌሎች አግባብነት ባላቸው የሕግ ድንጋጌዎች መሠረት ከማናቸውም የኢነርጂ ምንጮች ኤሌክትሪክ የማመንጨት፤እና
 - ሥ) አማባብ ባለው አካል በፀደቀ ታሪፍ ወይም ባለስልጣኑ በቅድሚያ ባፀደቀው የኃይል ማዥ ስምምነት መሥረት ለማስተላለፍ ወይም ለማከፋልል እና ለመሸጥ ባለፌቃዱ ኤሌክትሪክ የማቅረብና ክፍያ የመሰብሰብ።

- 10/ provide appropriate training for its employees;
- 11/ collect revenue in accordance with the power purchase agreement and tariffs approved by the appropriate organ;
- 12/ comply with all notices issued by the Authority; and
- 13/ surrender the revoked license to the Authority within one month time.

23. Rights and Obligations of Generation Licensee

- 1/ Without prejudice to article 10 (3)(a) of the proclamation, a generation licensee shall have the following rights:
 - a) connect the generating plant stated in the license and sell electricity to the transmission system or supply network stated in the license;
 - b) as stated in the license and in accordance with this Regulation and directive to be issued, sell electricity in spot markets in Regional and International market network;
 - c) charge the rates as set out in a power purchase agreement approved by the Authority;
 - d) generate electricity from any energy sources in accordance with the investment proclamation and other relevant laws; and
 - e) supply electricity to transmission or distribution and sale licensee on the basis of tariff approved by appropriate organ or power purchase agreement pre-approved by the Authority and collect revenue.

- ፪/ የ<mark>ማመንጨት ባ</mark>ለፌቃዱ የሚከተሉት ግዴታ ዎች ይኖሩበታል:-
 - ህ) በፌቃዱ ውስጥ በተገለፀው ጊዜ እና ቅድመ ሁኔታዎች መሠረት ሥራ የመጀመር፤
 - ለ) ለማስተሳለ*ኤያ ግሪ*ዱ ወይም በፌቃዱ ውስጥ ለተገለጸው የአቅርቦት ኔትወርክ ጥራቱን የጠበቀ ኤሌክትሪክ የማቅረብ፤
 - ሐ) በፌቃዱ ሳይ ለተገለጸው አካል ብቻ ኤሌክትሪክ የመሸጥ፤
 - መ) ከማስተላለፌያ ግሪድ ጋር የማገናኘት ቴክኒካል ሁኔታዎችን ወይም በፌቃዱ ውስጥ የተገለጸውን የአቅርቦት ኔትወርክ ወይም በዚህ ደንብ እና ይህን ደንብ ለማስፌጸም በሚወጣ መመሪያ የተገለጹትን ሁኔታዎች የማክበር፤
 - ש) በፌቃዱ መሠረት የሚያከናውናቸው ተግባራት በአካባቢው ላይ ስላላቸው ተጽዕኖ ተግቢውን ዋንቃቄ የመውሰድ፤
 - ረ) በአገልግሎት ክፍያ ደንቡ መሠረት ፌቃዱን ለማስተዳደር የተወሰነውን ክፍያ የመክፈል፤
 - ሰ) ባለሥልጣኑ በፌቃዱ ላይ የሚያካትታቸውን ሌሎች ግዴታዎች የመሬጸም።
 - ሽ) በማስተላለፍ ወይም በማከፋፊል እና በመሸዋ በባለፊ.ቃዱ ዋያቄ መሥረት ኤሌክትሪክ የማመንጨትና ሌሎች አስፊላጊ የሆኑ ተጨማሪ አገልግሎቶችን የማቅረብ፤
 - ቀ) የማመንጫ ተቋሙን ብቃትና አስተማማኝነት ማረጋገጥና የሕዝቡን እና የሥራተኞቹን ደህንነት የመጠበቅ፤ እና
 - በ) አማባብነት ያላቸውን የግሪድ እና የአፌጻጸም ኮዶችን የማክበርና ከባለሥልጣኑ ጋር ስምምነት በተገባው መሥረት ተገቢ በሆነ ጊዜ ውስጥ በግሪድ እና በአፌጻጸም ኮዶች የተቀመጡትን ግቦች የማሳካት።

- 2/ The generation licensee shall have the following obligations:
 - a) start activity within the time set and pre-conditions specified in the license;
 - b) provide a quality electricity for the transmission grid or supply network;
 - sell electricity only to the entity set out in its license;
 - d) comply with the technical condition of connection to the transmission grid or supply network stated in the license or conditions specified under this Regulation and directive to be issued;
 - e) take appropriate measure on environmental effects of its activities under the license;
 - f) comply with this Regulation and the standards, conditions and codes applying to the license;
 - g) comply with other obligation that the Authority may set out in the license.
 - h) generate electricity and provide other important ancillary services based on the demand of the transmission or distribution and sale licensee;
 - maintain efficiency and reliability of the generation plant; and protect the public and employee safety; and
 - j) comply with the relevant grid and performance codes to achieve the targets contained in the grid and performance codes with time lines as may be set in agreement with the Authority.

<u>ኛ፬. የማስተሳለፍ ባለፌቃድ መብቶች እና ግዴታዎች</u>

- ፩/ በአዋጁ አንቀጽ ፲(፫)(ሀ) የተደነገገው እንደ ተጠበቀ ሆኖ፤ የማስተሳለፍ ባለፌቃድ የሚከተሉት መብቶች ይኖሩታል:-
 - ሀ) በፌቃዱ ውስጥ የተገለጸውን የማስተላለፍ ግሪድ የመስራት፣ በፌቃዱ ውስጥ ተገልጸ ከሆነም የማስተላለፌያ ግሪዱን ከሌላ የማስተላለፌያ ግሪድ፣ የማከፋፌያ ኔትወርክ ወይም በፌቃዱ ውስጥ ከተገለጸ ማናቸውም የማስተላለፍ ቮልቴጅ ሽያጭ ቦታ ጋር
- ለ) በፌቃድ ክልሉ ውስጥ ኤሌክትሪክ የማስተላለፍ፤
- ሐ) አግባብ ባለው አካል በፀደቀ የኤሌክትሪክ ማስተሳለፊያ ታሪፍ መሥረት ለማከፋፊል እና ለመሸዋ ባለፊ*ቃ*ዱ ኤሌክትሪክ የማስተሳለፍ፤
- መ) አዋጪና የሃገር ውስጥ አቅርቦቱን የማያሰናክል ሆኖ ሲገኝ በአዋጁ አንቀጽ ፲፬ (፪) መሠረት ወጪና ገቢ የኃይል ሽያጭና ግዥ ሥራ ላይ አስቀድሞ በሚፈረም የኃይል ግዥ ስምምነት መሠረት ወይም በወቅታዊ የኃይል ገበያ የመሳተፍ፤
- ው) የተገናኘውን የኤሌክትሪክ ሥርዓት በላቂነት፣ ደሀንነት እና አስተማማኝነት ለማረጋገተ አስፌላጊ የሆኑ ተጨማሪ አገልግሎቶችን እንዲያቀርብለት የማመንጫ ባለፌቃዱን የመጠየቅ እና ግዥ የመሬጸም።
- ፪/ የማስተሳለፍ ባለፌቃድ የሚከተሉት ግዴታዎች ይኖሩበታል:-
 - ሀ) በቂ፣ ኢኮኖሚያዊ፣ አስተማማኝ እና ደህንንቱ የተጠበቀ ኤሌክትሪክ ማስተላለፉን ለማረጋገዋ የማስተላለፊያ ግሪዱን የማሰራት፣ የመንከባከብ፣ የመጠን እና የመጠበቅ፤

24. Rights and Obligations of Transmission Licensee

- 1/ Without prejudice to article 10 (3) (a) of the proclamation of the proclamation, the transmission licensee shall have the following rights:
 - a) to operate the transmission grid stated in the license; and if stated in the license, to connect the transmission grid to another transmission grid, distribution network or any transmission voltage selling point stated in the license.
 - b) to transmit electricity within the license area.
 - c) to transfer electricity to the distribution and sale licensee at transmission tariff approved by the appropriate authority; and
 - d) in accordance with Article 14 (2) of the Proclamation, participate in cross boarder import or export of electricity with pre signed power purchase agreement or at the spot market where feasible and do not compromise on national demand;
 - e) to request the generation licensee to provide necessary ancillary services and purchase such services to secure the sustainability, safety and reliability of the interconnected system.
 - 2/ The transmission licensee shall have the following obligations:
 - a) operate, maintain, repair and protect its transmission grid to ensure the adequate, economic, reliable and safe transmission of electricity;

- ለ) ቴክኒካዊ እና ኢኮኖሚያዊ ሁኔታዎች እስከፊቀዱ ድረስ ግሪዱ የኔትወርክ አገልግሎት ለመስጠት በበቂ አቅሙ የሚሠራ መሆኑን የማረጋገጥ፤
- ሐ) በዚህ ደንብ እና ይህን ደንብ ለማስ**ል**ጸም በሚወጣ መመሪያ መሠረት ተግባራዊ የሚሆኑ ደረጃዎችን፣ ሁኔታዎችን እና ኮዶችን የማክበር፤
- መ) እንደአግባቡ በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ ከተገናኘው የሌሎች ሀገራት የማስተሳለፊያ ግሪድ ጋር በመተባበር የብሔራዊ ግሪዱን ሥራ ማከናወን።
- ሥ) የማስተሳለፍ ኔትወርኩ ኢኮኖሚያዊ ሆኖ ብቃት፣ አስተማማኝነት እና ዘላቂነት ኖሮት የሕዝብን እና የሥራተኞቹን ምቾት እንዲያረጋግጥ የመጠንን እና የማልማት፤
- ረ) የኤሌክትሪክ ፍላጎትን አስተማማኝ እና ኢኮኖሚያዊ በሆነ መልክ ለማሟላት የሚያስችል የኃይል ማመንጫ ተቋማት ጠቋሚ እቅድ የማዘጋጀት፤
- ሰ) በዕቅድ ሳይ ተመስርቶ የማስተላለፊያ ኔትወርኩን አቅም ከፍላጎት ጋር በማጣጣም ለአስተማማኝ አገልግሎት ዝግጁ የማድረግ፤
- ሽ) አማባብነት ያሳቸውን የማሪድ እና የአፌጻጸም ኮዶችን የማክበርና ከባለሥልጣኑ ጋር በስምምነት በተወሰነው ተገቢ በሆነ ጊዜ ውስጥ ግቦችን የማሳካት፤ እና
- ቀ) በዕቅድ ላይ ተመሥርቶ አዲስ የኃይል ማመንጫ ተቋጣትን እና ወጣ ያለ የማከፋፌያ ኔትወርክን ለማገናኘት በወቅቱ ያለውን ኔትወርክ የማጠናከር ወይም ሽፋኑን የማስፋት፡፡

- b) ensure, as far as technically and economically practicable, that the transmission grid is operated with enough capacity to provide network services;
- c) comply with standards, conditions and codes applying to the licensee according to this Regulation and as well as directive to be issued to implement this regulation;
- d) operate the national grid, in coordination with, where appropriate, transmission grids of other countries to which it is connected directly or indirectly.
- e) maintain and develop the transmission network to make it economical and thereby ensure its efficiency, reliability and sustainability; and safe for public and employees;
- f) prepare power plant indicative plan in order to meet the demand of electricity at an economically justified level of reliability;
- g) based on plan, make compatible the capacity of transmission network with that of the demand and make ready for reliable service provision;
- h) comply with the relevant Grid or Performance Codes and achieve the targets within the time lines as may be set by the Authority; and
- plan for reinforcing and expanding the transmission network in order to augment new generation facilities and pockets of demand at the margin of the network.

ሸ፭. <u>የማከፋፈል እና የመሸ</u>ዋ ባለፈ*ቃ*ድ መብቶችና ግዴታዎች

- ፩/ በአዋጁ አንቀጽ ፲(፫)(ሀ) የተደነገገው እንደ ተጠበቀ ሆኖ የማከፋፊል እና የመሸተ ባለፊቃዱ የሚከተሉት መብቶች ይኖሩታል:-
 - ሀ) በብሔራዊ ግሪድ ውስጥ በተሰጠ የፌቃድ ክልል ኤሌክትሪክ የማከፋፊል እና የመሸጥ የብቻ ፌቃድ መብተ፤
 - ለ) ከብሔራዊ ማሪድና ከየብቻ የፌቃድ ክልል ውጭ ሳሱ አገልግሎት ፌሳጊዎች ኤሌክትሪክ የማከፋፊልና የመሸጥ የብቻ ያልሆነ ፌቃድ መብት፤
 - ሐ) ከኤሌክትሪክ ተጠቃሚ ደንበኞች የኤሌክ ትሪክ አቅርቦትና ሌሎች ተያያኘናነት ያላቸውን የአገልግሎት ክፍያዎች አግባብ ባለው አካል በዐደቀ ታሪፍ መሥረት የመሰብሰብ፤
 - መ) በዚህ ደንብ እና ይህን ደንብ ለማስፌፀም በሚወጡ መመሪያዎች መሠረት ከማመንጨት ወይም ከማስተላለፍ ባለፌቃድ ኤሌክትሪክ የመግዛት፤
 - ሥ) ደንበኛው በአዋጁና በውለታው መሠረት ኃይል ለማቋረጥ የሚያበቁ ግዴታዎቹን ሲጥስና/ወይንም ከውል ውጭ አገልግሎቱን ሲጠቀም ኃይል የማቋረጥ፤
 - ረ) አዋጪና የሃገር ውስጥ አቅርቦቱን የማያሰናክል ሆኖ ሲያገኘው አግባብ ባለው ፌቃድ ወጪና ገቢ የኃይል ግዥና ሽያጭ ሥራ ላይ የመሳተፍ፤ እና
 - ሰ/ የማከፋልል እና የመሸዋ የብቻ ፌቃድ ሲሆን በፌቃድ ክልሉ ውስዋ የአቅርቦት ኔትወርኩን ተጠቅሞ ኤሌክትሪክ የማቅረብ፡፡
- ፪/ የአገልግሎት ጠያቂው ይዞታ ከባለፌቃዱ የማከፋፌል እና የመሸዋ ፌቃድ ክልል ውጭ ከሆን ባለፌቃዱ የአቅርቦት ኔትወርኩን ለብቻ እስካልሆነው ፌቃድ ክልል ድረስ በመውሰድ የኤሌክትሪክ አገልግሎት ለጠያቂው መስጠት ይችላል።

25. <u>Rights and Obligations of Distribution and Sale Licensee</u>

- 1/ Without prejudice to article 10 (3)(a) of the proclamation, the distribution and sale licensee shall have the following rights:
 - a) distribute and sale electricity with an exclusive right within its license area in the National Grid;
 - b) distribute and sale electricity without having exclusive right to the demand outside exclusive license area in the National Grid;
 - c) collect fees from customers for the power supplied to them and other related services provided on the bases of tariff approved by the appropriate organ;
 - d) purchase electricity from generation or transmission licensee according to this Regulation and Directive to be implement this regulation;
 - e) disconnect power, whenever the customer violates his obligation specified in the Proclamation and/or the contractual agreement;
 - f) participate in import or export of electricity in accordance with the provisions of the appropriate license, if viable and do not compromise supply to the national demand; and
 - g) to supply electricity by using the supply network within the license area when the license is an, exclusive distribution and sale license.
- 2/ A licensee may supply electricity to the applicant by connecting the network up to the non-exclusive license area, if applicants premises are outside of the licensee's distribution and sale area.

- ፫/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) ተግባራዊ ሲሆን የሚችለው የሚከተሉት ሁኔታዎች እስከተሟሉ ድረስ ብቻ ነው:-
- ሀ) የአገልግሎት ጠያቂው ይዞታ በሌላ የማክፋፌል እና የመሸጥ ባለፌቃድ የማክፋፌል እና የመሸጥ ክልል ውስጥ ካልሆነ፤
- ለ) በሌላ የማከፋልል እና የመሸዋ ባለፌቃድ ክልል ከሆኑ ቴክኒካዊ እና ኢኮኖሚያዊ ጉዳዮች አንጻር ተግባራዊ ለማድረግ ለሌላኛው ማክፋፈል እና መሽጥ ባለፊቃዱ ስለማይቻል ለጠያቂው የማይችል ኤሌክትሪክ ለማቅረብ መሆኑ ከታወቀ፤ ወይም የማከፋልል እና የመሸጥ ለማቅረብ ባለፊቃዱን ለማኅናኘት አና የሚሰማማ ከሆነ፤ እና
- ሐ) ኃይል የማቅረብ ባለፌቃዱ በራሱ የማከፋፌል እና የመሸዋ ክልል ውስዋ ያለብትን ግዴታዎቹን ለማሟላት የማይጎዳው እስከሆነ ድረስ ብቻ ነው፡፡
- ፬/ የማክፋልል እና የመሸጥ ባለፊቃዱ የአዋጁ አንቀጽ ፲ እንደተጠበቀ ሆኖ የሚከተሉት ማዴታዎች አሉበት:-
 - ሀ) በውሉ *መ*ሥረት ለደንበኞች ኤሌክትሪክ የማቅረብ፤
 - ለ) በፌቃዱ ክልል ውስጥ ለአዲስ ኃይል የማገናኘት ጥያቄ ፌጣን ምላሽ የመስጠት፤
 - ሐ) የታቀዶ የኤሌክትሪክ ማቋረጥን ከ፸፪ (ከሰባ ሁለት) ሰዓታት በፊት ለደንበኞች የማሳወቅ፤
 - መ) ለደንበኞች ስለኤሌክትሪክ አጠቃቀም አስፌላጊ የሆነ መመሪያ የመስጠት፤
 - ሥ) ብቁ፣ አስተማማኝ እንዲሁም የኅብረተሰቡን፣ የሥራተኞችን እና የደንበኞችን ደህንነት በሚያረጋግጥ ሁኔታ የማከፋልያ ሥርዓቱን የማልማት እና የመንከባከብ፤

- 3/Sub-Article (2) of this Article shall apply only if:
 - a) the premises of the applicant is not within another distribution and sale licensee area;
 - b) the applicant premises is in another distribution and sale licensee's area and the other distribution and sale licensee claims that it is not technically and economically practicable for it to connect and supply electricity to the applicant; or the distribution and sale licensee agrees to connect and supply; and
 - the supply of electricity is not likely to impair the licensee's capacity to fulfill its obligation to connect and supply in its own distribution and sale area.
- 4/ without prejudice to article 10 of the proclamation the distribution and sale licensee shall, have the following obligations:
 - a) supply electricity to customers according to the agreement;
 - b) respond promptly to connection demand of new customers within its license area;
 - c) notify customers before 72 (seventytwo) hours in advance of planned outages;
 - d) provide customers with the necessary guidance on the use of electricity;
 - e) develop and maintain the distribution system to ensure its efficiency and reliability; and safety of public, employees and customers;

- ረ) አግባብነት ያላቸውን የግሪድ እና የአፈጻጸም ኮዶችን የማክበርና ከባለሥልጣኑ ጋር በተደረሰው ስምምነት መሠረት ተገቢ በሆነ ጊዜ ውስጥ በኮዶችና በአገልግሎት አሰጣጥ ደረጃዎች ላይ የተቀመጡትን ግቦችን የማሳካት፤
- ሰ) ለደንበኞች አቤቱታ አፋጣኝ ምላሽ የመስጠት፤
- ሽ) የደንበኞችን አቤቱታዎች መዝግቦ የመያዝ እና በሦስተኛ አካል ሲደረግ ለሚችል ምርመራ ዝግጁ የማድረግ፤
- ቀ) የደንበኞች አቤቱታ የሚሰማበትንና የሚል ታበትን መድረክ የማቋቋም፤
- በ) በእቅድ ላይ ተመስርቶ የማከፋልያ ኔትወርኩን አቅም ከፍላጎት ጋር በማጣጣም ለአስተማማኝ አገልግሎት ዝግጁ የማድረግ፤
- ተ) በዕቅድ ላይ ተመሥርቶ አዲስ የኃይል ማመንጫ ተቋማትን ለማገናኘት በወቅቱ ያለውን ኔትወርክ የማጠናከር ወይም ሽፋኑን የማስፋት፤
- ቸ) ኢኮኖሚያዊ ብቃት እንደሚያመጡ የታመነባቸውን የደንበኞች የኃይል አጠቃቀም ማሻሻያ የኢነርጂ ብቃትና ቁጠባ ፕሮግራሞች እንዲተገበሩ የማድረግ እና ለፕሮግራሞቹ አግባብ የሆነ የገንዘብ ድጋፍ ለማግኘት በቅድሚያ በባለሥልጣኑ ተቀባይነት የማግኘት፤
- ነ) በትክክለኛ የኤሌክትሪክ ፍጆታ ንባቦች በመመስረት ግልጽ እና ትክክለኛ ደረሰኝ የመስጠት፤ እና
- ኘ) ለደንበኞች አመቺ የሆነ የቅድመ ክፍያ ቆጣሪ አስተዳደርንና የክፍያ ዘዴን የመተግበር።

- f) achieve the targets contained in the Grid Code and service performance standard agreements reached with the Authority within a reasonable time specified in the contract;
- g) respond promptly to customer complaint;
- h) record customers complaints and prepare them for inspection by a third party;
- establish a forum for hearing and resolution of complaints of customers;
- j) plan for reliable service by upgrading the distribution network capacity that commensurate with demand;
- k) plan for network reinforcement or expansion in anticipation of connection with new power generation facilities;
- implement energy efficiency and conservation programs proven to be economically beneficial, and obtain prior approval of the Authority to secure financial support for such programs;
- m) issue correct and clear receipts based on accurate meter reading; and
- n) facilitate to customers appropriate prepayment meter management and billing system.

- ፫/ ቦታው በባለፌቃዱ የማከፋፈል እና የመሸዋ ክልል ውስዋ ከሆነና የቦታው ባለይዞታ ለቦታው የኤሌክሪትክ አገልግሎት እንዲሰጠው ከጠየቀ ባለፌቃዱ አገልግሎት የመስጠት ግዴታ አለበት፡፡
- ፲/ ባለፌቃዱ የደንበኛውን ማመልከቻ በተቀበለ በ፪ (በሁለት) ወር ውስዋ የኤሌክትሪክ አገልግሎት መስጠት አለበት፣ ሆኖም በወቅቱ አገልግሎቱን ለመስጠት የማያስችለው አሳማኝ ሁኔታ ካለ ለደንበኛው በጽሁፍ መግለጽ ይኖርበታል።
- ፯/ ባለፌቃዱ ለአገልግሎት ጠያቂው የኤሌክትሪክ አገልግሎት ለማቅረብ ሲወስን ከአገልግሎት ጠያቂው ጋር ውል መሬጸም አለበት፡፡
- ፰/ ባለፌቃዱ ለደንበኞቹ በቂ፣ ኢኮኖሚያዊ፣ አስተማማኝ እና ደህንነቱ የተጠበቀ ኤሌክትሪክ ማገናኘት እና ማቅረብ በሚያስችል ሁኔታ የአቅርቦት ኔትወርኩን መገንባት፣ ሥራውን ማካሄድ፣ መጠን እና መጠበቅ አለበት።
- ፱/ ብቃት ያለው የኤሌክትሪክ አቅርቦትን ለማረ ጋገጥ እንዲቻል ባለፌቃዱ ቴክኒካዊ እና ኢኮኖሚያዊ ሁኔታዎች እስከፌቀዱ ድረስ የፍላጎት እና የአቅርቦት አማራጮችን ከግምት ውስጥ ማስገባት አለበት።
- ፲/ ባለፌቃዱ ለዚህ ደንብ ተፈጻሚ የሚሆኑ ደረጃዎች፣ ፕሮቶኮሎች፣ ኮዶች እና ይህን ደንብ ለማስፌጸም የሚወጣ መመሪያን የማክበር እና በራሱ ኔትወርክ ሥር ያለውን የአቅርቦት ኔትወርክ የመቆጣጠር ኃላፊነት አለበት።

፩/ በአዋጁ አንቀጽ ፲(፫)(ሐ) የተደነገገው እንደ ተጠበቀ ሆኖ አስመጨ እና ላኪ ባለፌቃዱ የሚስተሉት መብቶች አሉት:-

- 5/The licensee shall have an obligation to supply electricity to the possessor of a premise, if the possessor applies for the provision of electricity service to the premise and such premise is within the licensee's distribution and sale area.
- 6/The licensee shall supply electricity within 2 (two) months of receiving the application from the customer; provided, however, where there is sufficient reasons for not supplying it shall notify the customer in writing.
- 7/When the licensee decides to supply electricity to the applicant it shall conclude a contract with the applicant.
- 8/ A licensee shall construct, operate, maintain and protect its supply network in a way that ensure the adequate, economic, reliable and safe connection and supply electricity to its customers.
- 9/A licensee shall consider both demand side and supply side options to provide, as far as technically and economically practicable to ensure efficient supply of electricity.
- 10/ A licensee shall comply with all standards, protocols and codes applying to the licensee under this regulation and well as directive to be issued to implement this regulation and have the responsibility of network control of its supply network.

26. Right and Obligation of Import and Export Licensee

1/ Without prejudice to article 10 (3) (c) of the proclamation import and export Licensee shall have the following rights:

- ሀ) በፌቃዱ ላይ በተገለጸው የፌቃድ አግባብና ሁኔታ መሠረት እንዲሁም እንደአግባቡ በሚደረስ የማስተሳለፌያ ስምምነት መሠረት የኤሌክትሪክ ኃይልን ወደሃገር ውስጥ ለማስገባት ወይንም ወደውጭ ሃገር ለመላክ ብሔራዊ ግሪዱን በመጠቀም የማስተሳለፍ፤
- ለ) በፌቃዱ ላይ በተገለጸው የፌቃድ አግባብና እንደአግባቡ በሚደረስ የማስተሳለፍ ስምምነት መሥረት በብሔራዊ ግሪዱ ውስጥ ያለአድልኦ የመገልገል፡፡
- ፪/ አስመጨ እና ላኪ ባለፌቃዱ የሚከተሉት ግዴታዎች አሉበት:-
 - ሀ) እንደአግባብነቱ አሰራሩን ከብሔራዊ የማከፋፊያና የማስተላለፊያ ግሪድ ኮድ ጋር የተጣጣው የማድረግ፤
 - ለ) የወደቀ ሪጅናል ግሪድ ኮድ ባለበት ሁኔታ አሰራሩን ከሪጅናል ግሪድ ኮድ ጋር የማጣጣም።

፩/ ደንበኛ የሚከተሉት መብቶች ይኖሩታል:-

- ሀ) ከባለፌቃዱ አስተማማኝ፣ ኢኮኖሚያዊ እና ደህንነቱ የተጠበቀ የኤሌክትሪክ አባልግሎት የማግኘት፤
- ለ) እንደየአግባቡ ከኤሌክትሪክ አገልግሎት ኃር በተያያዘ ማናቸውም አቤቱታ በባለሥልጣኑ በሚወጣ የአሰራር ሥርዓት መሠረት ለባለፌቃዱ ወይም ለባለሥልጣኑ የማቅረብ፤ እና
- ሐ) ደረጃውን ባልጠበቀ የኤሌክትሪክ አቅርቦት ምክንያት በዕቃዎች እና መገልገያዎች ሳይ ለሚደርስ ማናቸውም ጉዳት ተመጣጣኝ ካግ በወቅቱ የማግኘት።

- a) to transmit import or export electricity
 by using the national Grid in accordance with the terms and conditions specified in the License and as per the transmission service agreements as may be applicable while importing and exporting .electricity;
- b) to have an access to national transmission grid on non discriminatory bases in accordance with the terms and conditions specified in the License and as per the transmission service agreements as may be applicable.
- 2/ The import or export licensee shall have the following obligations:
 - a) To comply with national distribution and transmission grid code as may be applicable;
 - To comply with the regional Grid code, where there is an approved regional Grid code.

27. Rights and Obligations of Customer

1/Customer shall have the following rights:

- a) get reliable, economical and safe electricity services from licensees;
- b) submit any complain related to electricity services, as appropriate, to the licensee or the Authority in accordance with procedures to be issued by the Authority; and
- c) obtain timely and proportional compensation for any damage on equipments and appliance caused by services not in line with the service standard.

፪/ ደንበኛ የሚከተሉት ግዴታዎች ይኖርበታል:-

- ሀ) ስለኤሌክትሪክ አጠቃቀም የወጡ ማስታወቂ ያዎችንና ትዕዛዞችን የማክበር፤
- ለ) በደንበኛው ይዞታ ውስ**ጥ የኤሌክትሪክ** ሥራዎች ሲከናወኑ የመተባበር፤
- ሐ) ኤሌክትሪክን በውሉ ውስጥ ከተገለጸው አገልግሎት ውጭ ያለመጠቀም፤
- መ) ለተጠቀመበት ኤሌክትሪክ ክፍያ የመፈጸም፤
- ው) ከኤሌክትሪክ አቅርቦት ,ጋር በተያያዘ ማናቸውም ያልተለመደ ሁኔታ ሲያጋዋም ለባለፌቃዱ በፍዋነት የማሳወቅ፤ እና
- ረ) በባለሥልጣኑ የፀደቀውንና በባለፌቃዱ የወጣውን አግባብነት ያለውን የደንበኞች ቻርተር ድንጋጌ የማክበር።

ኟ፰. <u>የብቃት ማረ*ጋ*ገጫ የምስክር ወረቀት የተሰጠው</u> ሰው *መ*ብቶች እና ግዴታዎች

- ፩/ ማንኛውም የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት የተሰጠው ሰው የሚከተሉት መብቶች ይኖሩታል:-
 - ሀ) የብቃት ማረ*ጋገጫ* የምስክር ወረቀት በተሰጠበት አግባብ የተፈቀዱ የኤሌክትሪክ ሥራዎችን በሀገሪቱ ውስጥ የማከናወን፤
 - ለ) በዚህ ደንብ በተገለጸው ሁኔታ ካመለከተ እና አስፌላጊ መስፌርቶችን ካሟላ በ፲፭ (በአሥራ አምስት) ቀናት ውስጥ እንደአማባቡ፤ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት እድሳት ወይም፤ ምትክ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት የማግኘት።
- ፪/ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት የተሰጠው ማንኛውም ሰው የሚከተሉት ግዴታዎች ይኖሩበታል:-
- ሀ) የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ያገኘበትን ተግባር በከፍተኛ ተንቃቄና ደረጃውን በጠበቀ የሥራ አፌጻጸም የማከናወን፤

- 2/ Customer shall have the following obligations:
 - a) comply with notices and instructions on the use of electricity;
 - b) cooperate for the electrical works to be performed within the premises of the customer;
 - c) not to use electricity for the services other than specified in the contract;
 - d) pay for the electricity consumed;
 - e) promptly notify the licensee of any irregularities of electricity supply; and
 - f) comply with the relevant provision of customers' charter issued by the licensee and approved by the Authority.

28. Rights and Obligations of Holder of Certificate of Competency

- 1/Any holder of certificate of competency shall have the following rights:
 - a) to undertake the permitted electrical work activities within the country in accordance with certificate issued.
 - b) within 15 (fifteen) days from the date of fulfilling the necessary requirements specified by this regulation get or renewal or replacement of certificate of competency;
- 2/ Any holder of certificate of competency shall have the following obligations:
- a) undertake its certified activities on a prudent operating practice and with acceptable standards;

- ለ) በባለሥልጣት የወጣ የሥነ ምግባር ኮድን የማክበር፤
- ሐ) የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀቱን ለሌላ ማንኛውም ሰው በማንኛውም መልኩ አሳልፎ ያለመስጠት፤
- መ) የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀቱ ከተሰረዘ ወዲያውኑ ለባለስልጣኑ የመመለስ፡፡

ክፍል አራት

ስለኤሌክትሪክ ታሪፍ እና ስለግሪድ አጠቃቀም

<u>ንኡስ ክፍል አንድ</u>

ስለኤሌክትሪክ ታሪፍ

<u> ሸ፱. አጠቃሳይ መርሆዎች</u>

ባለሥልጣኑ የግሪድና ተያያዥነት ያለውን ታሪፍ ለመገምገም እና የውሳኔ ሀሳብ ለማቅረብ ወይም ከግሪድ ውጭ ያለውን ታሪፍ ለማፅደቅ በሚከተሉት መርሆዎች ይመራል:-

- ፩/ ኤሌክትሪክ የማመንጨት፣ የማስተላለፍ፣ የማክፋፊል እና የመሸዋ ተግባራት በዘርፉ የንግድ መርሆዎች እና የሳቀ አስራር መሠረት መመራታቸውን፤
- ፪/ እንደአግባቡ ውድድር ማበረታታቱን፣ የሀብት አጠቃቀሙ ኢኮኖሚያዊ መሆኑን፣ የአፌጻጸም ብቃቱ፣ ግልጽነቱ፣ የኃይል አቅርቦት ሥርዓቱ የተቀናጀ መሆኑን እና የኤሌክትሪክ ዘርፉ መዋዕለ ነዋይ መሳብ መቻሉን፤
- ፫/ የደንበኞችን ፍላጎት ማሟላቱን እና አግባብነት ባለው ደንብ መሥረት የኤሌክትሪክ ወጪው መሸፊኑን፤
- ፬/ ከአንድ ዓመት በላይ ጸንቶ የሚቆይ ታሪፍ መሆኑን፤
- ፩/ ከታዳሽ የኃይል ምንጮች እና የሚባክን የሙቀት ኃይልን ተጠቅሞ ኤሌክትሪክ ማመንጨትን ማበረታታቱን፤
- ፲/ በድተማ፣ በተንዮሽ ድተማ ወይም በስጦታ የተሸፊነ ወጪን በንግድ ሥራው ወጪ ውስዋ ያለመካተታቸውን፣ እና
- ፯/ በተቻለ መጠን የታሪፍ ክለሳው የዋጋ መሬጋጋትን የሚያፈጋገጥና ለመተግበር የሚያመች መሆኑን።

- b) comply with the code of conduct issued by the Authority;
- not transfer the certificate of competency to any other person for any purpose;
- d) return immediately the revoked licence to the Authority.

PART FOUR

ELECTRICITY TARIFF AND GRID ACCESS

SUB-SECTION ONE

ELECTRICITY TARIFF

29. General Principles

In reviewing and recommending grid related tariff or approving off-grid tariff the Authority shall be guided by the following principles:

- 1/the generation, transmission, distribution and sale of electricity are conducted on the basis of commercial principles and best practice of the sector;
- 2/the factors which would encourage competition, efficiency, economical use of the resource, efficiency in performance, transparency, accommodating the needs of system integrity and attract investment to the electricity sector, as appropriate;
- 3/safeguarding customers interest and at the same time recover cost of electricity as per the relevant Regulation;
- 4/application of tariff principles for more than a year;
- 5/the promotion of co-generation and generation of electricity from renewable energy sources;
- 6/ costs covered by subsidy, cross-subsidy or grant shall not be reflected in the costs of business operations; and
- 7/tariff adjustments shall, to the extent possible, ensure price stability and simplicity of administration.

፴. ስለታሪፍ ግምገጣ፣ የውሳኔ ሀሳብ እና ጣፀደቅ

- ፩/ ኤሌክትሪክ ከማመንጨት፣ ከማስተላለፍ፣ ከማከፋፌል እና ከመሸጥ ጋር በተያያዘ የግሪድ ታሪፍ ሲገመገም እና የውሳኔ ሀሳብ ሲቀርብ ወይም ከግሪድ ውሞ ያለ ታሪፍ ሲፀድቅ የሚከተሉትን እና ሌሎች አግባብነት ያላቸውን ሁኔታዎች ከግንዛቤ ሊያስገባ ይችላል:-
 - ሀ) የነዳጅ ወጪን፤
 - ለ) የኃይል ግዥ ወጪን፤
 - ሐ) የዋጋ ግሽበት ምጣኔን፤ እና
 - መ) የውጭ ምንዛሪ መዋገና ቅን፡፡
- ፪/ ባለሥልጣኑ ከግሪዱ ጋር ተያያዥነት ያለውን ታሪፍ ሲገመግም እና የውሳኔ ሀሳብ ሲያቀርብ ወይም ከግሪድ ውሞ ያለውን ታሪፍ ሲያፀድቅ በታሪፍ መመሪያው በተገለጸው መሠረት አስፈላጊ ናቸው ብሎ የሚያምንባቸውን መረጃዎች እንዲያቀርብ ባለፌታዱን ሊጠይቅ ይችላል።
- ፫/ ባለሥልጣኑ ከግሪዱ ጋር ተያያሸናነት ያለውን ታሪፍ ሲገመግም እና የውሳኔ ሀሳብ ሲያቀርብ ወይም ከግሪድ ውጭ ያለን ታሪፍ ሲያፀድቅ ለማንኛውም የኤሌክትሪክ ደንበኛ ከዚህ ቀጥሎ ከተመለከቱት ውጭ አላስፌላጊ ልዩነት ማድረግ የለበትም:-
- ሀ) የደንበኞች ሎድ ፋክተር፣ ፓወር ፋክተር፣ ቮልቴጅ፣
- ለ) በማንኛውም የተወሰነ ጊዜ ውስጥ ያለን የኤሌክትሪክ ፍጆታ፤
- ሐ) የማናቸውም ስፍራ መልክዓ ምድራዊ የቦታ አቀማሙፕ፣ የአቅርቦቱን ባህሪ እና የተፌለገበት ተግባር፡፡

፴፩. <u>ስለታሪፍ ግምገማ፣ የውሳኔ ሀሳብ እና የማፀደቅ</u> ሥነ-ሥርዓት

፩ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፳፱ መሥረት ከግሪዱ ጋር ተያያዥነት ያለውን ታሪፍ ለግምነማ እና ለውሳኔ ሀሳብ ወይም ከግሪድ ውጭ የሆነን ታሪፍ ለማፀደቅ ባለፌቃዱ ማመልከቻውን ለባለሥልጣኑ ማቅረብ አለበት፡፡

30. <u>Tariff Review, Recommendation and Approval</u>

- 1/In reviewing and recommending grid related tariff or approving off-grid tariff in relation to generation, transmission, distribution and sale of electricity, the following and other appropriate factors may be considered:
 - a) cost of fuel;
 - b) cost of power purchase;
 - c) the rate of inflation or deflation; and
 - d) foreign currency fluctuation.
- 2/In reviewing and recommending grid related tariff or approving off-grid tariff the Authority may require a licensee to furnish separate details, as may be specified, in the tariff directive.
- 3/The Authority shall not, while reviewing and recommending grid related tariff or approving off-grid tariff, show undue preference to any customer of electricity; except on the bases of the following:
 - a) customers load factor, power factor, voltage;
 - b) total consumption of electricity during any specified period; or
 - c) the geographical location, the nature of supply and the purpose for which the supply is required.

31. Procedure for Tariff Review, Recommendation and Approval

1/The licensee shall submit application to the Authority for reviewing and recommending grid related tariff or approval of off-grid tariff under Article 29 of this Regulation.

- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሥረት ባለሥልጣኑ ማመልከቻውን በተቀበለ በ፩፪፫ (በአንድ መቶ ሃያ) ቀናት ውስጥ እና ከሕዝብ የተቀበለውን አስተያየት እና ተቃውሞ ከግምት ውስጥ በማስገባት አስፌላጊ ማስተካከያዎችን በማድረግ ከግሪድ ውጭ ታሪፍን ያፀድቃል ወይም ምክንያቱን በመመዝገብ ማመልከቻውን ውድቅ ያደርጋል፤ ሆኖም ማመልከቻውን ውድቅ ከማድረጉ በፊት የባለፌቃዱ ሀሳብ እንዲሰማ እድል መስጠት አለበት።
- ፫/ ባለሥልጣኑ ከግሪዱ ጋር ተያያዥነት ያለውን ታሪፍ የውሳኔ ሀሳብ ለማፀደቅ አግባብነት ሳለው የመንግሥት አካል ማቅረብ አለበት።
- ፬/ ባለሥልጣኑ ከግሪዱ ጋር ተያያቸናነት ያለውን ታሪፍ ወይም ከግሪድ ውጭ ያለው ታሪፍ በዐደቀ በ፯ (በሰባት) ቀናት ውስጥ የዐደቀውን ታሪፍ ቅጅ ለሚመለከተው ባለፌቃድ መሳክ አለበት።
- ፩/ ባለፌቃዱ የፀደቀውን ታሪፍ በኅብረተሰቡ ዘንድ በቂ ግንዛቤ እንዲፌጠር ሰፌ ተደራሽነት ባለው መገናኛ ብዙሃንና ሌሎች የመገናኛ መንገዶችን በመጠቀም ለሕዝብ ማስታወቅ አለበት፡፡
- ፲/ ባለሥልጣኑ ሁሉም ባለፌቃዶች ሊከተሉት የሚገባ የሚከተሉትን ክፍሎች ያካተተ መመሪያ ሊያወጣ ይችላል:-
 - ሀ) ቁዋዋር የሚደረግበት መሠረታዊ ንብረት፤
 - ለ) የአርጅና ቅናሽ፤
 - ሐ) የሥራ ካፒታል፤
 - መ) የካፒታል ወጪ፤
 - w) ከኢንቨስት*መንት የሚገኝ ትር*ፍ፤
 - ረ) የደንበኛ *ማገናኛን* ጨምሮ የሥራ ማስኬጃና የተገና ወጪ፤እና
 - ሰ) ሌሎች ግንኙነት ደሳቸውን ወጪዎች፡፡

- 2/The Authority shall, within 120 (one hundred twenty) days from receipt of an application as provided under sub-Article (1) of this Article and after considering all suggestions and objections received from the public, approve off-grid tariff with such modifications or reject the application for reasons to be recorded; provided, however, that an applicant shall be given an opportunity to be heard before rejecting his application.
- 3/The Authority shall submit the recommended grid related tariff for approval to the relevant Government Organ.
- 4/The Authority shall send copy of grid related tariff and off-grid tariff to the concerned licensee within seven (7) days of such approval.
- 5/The licensee shall, in order to create public awareness, publicize to the public the approved tariff using mass media outlets having wide coverage and other communication media.
- 6/The Authority may issue directive containing the following components about income capacity conditions to be followed by all licensees:
 - a) regulatory asset base;
 - b) depreciation;
 - c) working capital;
 - d) cost of capital;
 - e) return on investment;
 - f) operation and maintenance expenses, including customer connection costs; and
 - g) other related costs.

- **18** IK.999
 - ፯/ ባለፌቃዱ ባለስልጣኑ በሚያወጣው የታሪፍ ስሌት ሥርዓት መሠረት የታሪፍ ክለሳ ተናት በየአራት ዓመቱ ማካሄድ እና የተናት ሪፖርቱንም ለባለስልጣኑ ማቅረብ አለበት፡፡
 - ፰/ ባለፌቃዱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፯) ከተቀመጠው የታሪፍ ማስተካከያ የጊዜ ገደብ ውጭ ባለፌቃዱ የታሪፍ ክለሳ ዋያቄ ስለሚያቀርብበት አግባብ ባለሥልጣኑ በሚያወጣው መመሪያ መሥረት ይወሰናል፡፡

፴፪. <u>ወጥ ስለሆነ የሂሳብ አያያዝ ሥርዓትና የኦዲት</u> ሪፖርት

- ፩/ ባለሥልጣኑ በሁሉም ባለፌቃዶች ላይ ተፌጻሚነት የሚኖረው የታሪፍ ሥርዓትን የሚደግፍ፣ የሂሳብ አደያዝ መርሆዎችን መሠረት ያደረገ ወዋ የሆነ የሂሳብ አደያዝ ሥርዓት መመሪያ ያወጣል።
- ፪/ ማንኛውም ባለፌቃድ የሂሳቡን ኦዲት ሪፖርት የመንግሥት በጀት ዓመት ባለቀ በ፮ (በስድስት) ወራት ውስጥ ለባለሥልጣኑ ማቅረብ አለበት፡፡

<u>ንኡስ ክፍል ሁለት</u> ስለግሪድ አጠቃቀም

ወር. *መርሆዎች*

- ፩/ በፌቃዱ ላይ በተገለጸው የፌቃድ ሁኔታዎች መሠረት የብሔራዊ ማስተላለፌያ ግሪዱ ለዓለም አቀፋዊ የኃይል ትስስር ክፍት ይሆናል፤ አጠቃቀሙም ግልጽና ወጪን ያገናዝበና በሚወድቅ የማስተላለፍ ስምምነት መሠረት መሆን አለበት፡፡
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ላይ በተደነገገው መሠረት የብሔራዊው የማስተላለ ፊያ መስመር አጠቃቀም በነባር ተገልጋይ ላይ አሉታዊ ተፅፅኖ የሚያሣድር መሆን የለበትም፡፡

- 7/ The licensee shall conduct tariff review study every four years of interval in accordance with tariff procedure to be issued by the Authority and shall submit the study report to the Authority.
- 8/The Authority shall determine by Directive for submission of tariff application by licensee other than the tariff application procedure provided under sub-article (7) of this Article.

32. <u>Uniform System of Accounts and Audit</u> Report

- 1/ The Authority shall issue directive on uniform system of accounting based on generally accepted accounting principles to support the tariff regulation efforts and be applied by all licensees.
- 2/ Any licensee shall submit audited reports of its accounts to the Authority within 6 (six) months from the end of the government's fiscal year.

SUB-SECTION TWO GRID ACCESS

33. Principles

- 1/Based on the conditions specified in the license, access to and use of the national transmission grid shall be open for international power trade; and its use shall be, transparent and cost-reflective, and based on transmission service agreement to be approved.
- 2/Access to the national transmission grid as provided under sub-article (1) of this Article, shall not adversely affect services of the existing customers.

፴፬. አጠቃቀምን ስለመከልከል

- ፩/ ባለፌቃዱ የብሔራዊ የማስተሳለፊያ ግሪዱ ትስስር ወይም አጠቃቀም በዚህ ደንብ አንቀጽ ፴፫ ላይ ከተደነገገው የግሪድ አጠቃቀም መርህ ጋር የሚጋጭ ከሆነ ሁኔታው እስከሚሻሻል ድረስ ትስስሩን ወይም አጠቃቀሙን መገደብ ወይም መከልከል ይችላል።
- ፪/ ባለሥልጣኑም በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት በባለፌቃዱ የተወሰደው እርምጃ አግባብ መሆን አለመሆኑን በማጣራት ውሳኔ ይሰጣል።

<u>ክፍል አምስት</u> <u>ስለኢነርጂ ብቃት እና ቁጠባ</u> ምዕራፍ አንድ

ስለኢነርጂ ብቃት እና ቁጠባ ኦዲት፣ ተቋራጭነት ወይም የማማከር አገልግሎት ፌቃድ እና ስለ ፊንድ

፴፩. ስለፌቃድ ማመልከቻ አቀራረብ

- ፩/ ማንኛውም ሰው ከባለሥልጣኑ ፌቃድ ሳያገኝ የኢነርጂ ብቃት እና ቁጠባ ኦዲት፣ ተቋራጭነት ወይም የማማከር አገልግሎቶችን ማከናወን አይችልም፡፡
- ፪/ ማንኛውም የኢነርጂ ብቃት እና ቁጠባ ኦዲት፤ የተቋራጭነት ወይም የማማከር ፌቃድ ማመልከቻ ለባለሥልጣኑ ሲቀርብ የሚከተ ሉትን መደዝ አለበት:-
 - ሀ) የአመልካቹን አድራሻ፤ የመታወቂያውን ከፒ፤
 - ለ) እንደየአማባቡ የተቀጣሪ ሥራተኞችን የብቃት ማረ*ጋገጫ* ማስረጃ፤
 - ሐ) እንደየአግባቡ ዲግሪ፣ ዲፕሎማ ወይም የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት እና ቀጥታ ግንኙነት ያለው የሥራ ልምድ፤ እና
 - መ) ባለሥልጣኑ በመመሪያ የሚወስናቸው ሌሎች አስፊላጊ መረጃዎች፡፡
- ፫/ አመልካቹ የጠየቀው ፌቃድ ሊሰጥ የሚችል መሆን አለመሆኑን ለመመዘን እና የፌቃዱን ደረጃ ለመወሰን በአገልግሎት ክፍያ ደንቡ መሠረት የማይመለስ የማመልከቻ መመርመሪያ ክፍያ ከፌቃድ ማመልከቻ ጋር መቅረብ አለበት።

34. Refusal of Access

- 1/ The licensee may refuse or prevent connection or access, until the condition are improved, when the national grid connection or access contradict with grid access principle provided under Article 33 of this Regulation.
- 2/ The Authority shall examine and pass decision on the reliability of the measure taken by the licensee pursuant to sub-article (1) of this Article.

PART FIVE

ENERGY EFFICIENCY AND CONSERVATION CHAPTER ONE

LICENSING OF ENERGY EFFICIENCY AND CONSERVATION AUDIT, CONTRACTING ORCONSULTANCY SERVICE AND FUND

35. Submission of Application for License

- 1/ No person shall undertake energy efficiency and conservation audit, contracting or consultancy service without being issued a license from the Authority.
- 2/ Any application for energy efficiency and conservation, audit, contracting or consultancy license to be submitted to the Authority shall contain the following:
 - a) address of the applicant and copy of his identity card;
 - b) as appropriate, certificate of competence of recruited employees;
 - c) as appropriate, degree, diploma or certificate of competence acquired and directly relevant experience; and
 - d) other relevant information the Authority may determine by a directive.
- 3/ An application for a license shall be accompanied by a non-refundable application fee prescribed under the Service Fee Regulation for examining whether the license should be issued or not and to determine the grade of the license to be issued.

- ፬/ ባለሥልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት የቀረቡትን መረጃዎች ትክክለኛነት ካረጋገጠ በኋላ የአመልካቹን ብቃት ለመመዘን እና የፌቃዱን ደረጃ ለመወሰን እንደየአግባቡ የጽሁፍ ወይም የተግባር ፌተና ሊሰዋ ይችላል።
- ፩/ ባለሥልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፬) የተጠቀሱትን የፌቃድ ምዘና እና የደረጃ መስፌርቶችን በተመለከተ መመሪያ ሊያወጣ ይችላል።
- ፮/ ባለሥልጣኑ አመልካቹ የፌቃድ መስፌርቶችን ማሟሳቱን ካረጋገጠ በኋላ ተገቢውን የአገልግሎት ክፍያ በማስከፌል ፌቃዱን መስጠት አለበት፡፡
- ፯/ ባለሥልጣኑ በአመልካቹ የቀረበው መረጃ በቂ አይደለም ብሎ ከወሰን ውሳኔውን ለአመልካቹ በጽሁፍ ማሳወቅ አለበት፡፡

፴፮. <u>ስለፌቃድ ማመልከቻ ምዝገባ የቀረበው የፌቃድ</u> ማመልከቻ ተያቄ

በዚህ ደንብ አንቀጽ ፴፭ መሥረት ተሟልቶ የቀረበ እንደሆነ ለዚሁ ተግባር በባለሥልጣኑ ቢሮ ውስተ በተዘጋጀ የማመልክቻ መመዝገቢያ መዝገብ ላይ ወዲያውኑ እንደቅደም ተከተሉ እንዲመዝገብ ተደርጎ ለኢያንዳንዱ አመልካች የምዝገባ ቀኑን እና ቁጥሩን የሚያመለክት ደረሰኝ መሰጠት አለበት።

፴፯. ፌቃድ ፅንቶ ስለሚቆይበት ጊዜ እና እድሳት

፩/ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፴፭ መሥረት የተሰጠ ፌቃድ:-

- ህ) ከተሰጠበት ቀን ጀምሮ ለ፪ (ለሁለት) ዓመታት ፀንቶ ይቆያል፤
- ለ) በየሁለት ዓመቱ መታደስ አለበት፤
- ሐ) ጸንቶ የሚቆይበት ጊዜ ከማብቃቱ ከ፲፭ (ከአሥራ አምስት) ቀናት በፊት ለእድሣት መቅረብ አለበት፡፡

- 4/ The Authority may, as may be appropriate, give a written or practical examination to evaluate the competency of the applicant and grade of the license, following the verification of information submitted in accordance with to sub-Article (2) of this Article.
- 5/ The Authority may issue directive regarding evaluation and grading requirements of the license referred under sub-article (4) of this Article.
- 6/ The Authority shall issue the license upon payment of the prescribed fee after verifying that an applicant has fulfilled the requirements of license.
- 7/ If the Authority decides that the information supplied by the applicant is inadequate, it shall, notify the decision to the applicant in writing.

36. Registration of Application for License Request

When the application lodged for license is complete in accordance with Article 35 of this Regulation, it shall immediately be registered in the order it is received in the application registration book maintained in the office of the Authority for such purpose and each applicant be given a receipt indicating the date and number of registration.

37. Validity Period and Renewal of License

- 1/A license issued pursuant to Article 35 of this Regulation shall be:
 - a) valid for a term of 2 (two) years starting from the date of its issuance;
 - b) renewed every two years;
 - c) submitted for renewal at least 15(fifteen) days prior to its expiry date.

- 72
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) (ሐ) መሥረት ለእድሳት ሳያቀርብ የፌቃዱ ዘመን ያበቃበት ማንኛውም ሰው የእድሳት ዘመኑ ካበቃበት በኋላ ባሉት ፯(ዘጠና) ቀናት ውስዋ ፌቃዱ እንዲታደስለት ሊያመለክት የሚችል ሲሆን፣ ባለሥልጣኑም ፌቃዱ ካበቃበት በኋላ ላለው ለእያንዳንዱ ቀን በአገልግሎት ክፍያ ደንቡ የተመለከተውን የዘገየ እድሳት ክፍያ በማስከፌል ፌቃዱን ያድስለታል።
- ፫/ ፌቃድ ለማሳደስ የሚፌልግ ማንኛውም ባለፌቃድ ፌቃዱ ጸንቶ በቆየበት ጊዜ ውስጥ በፌቃዱ ስላከናወነው ተግባር የተሟላ ሪፖርት ለባለሥልጣኑ ማቅረብ አለበት፡፡
- ፬/ ማንኛውም ፌቃድ የተሰጠው የሕግ ሰውነት ያለው ድርጅት ፌቃዱን ለማሳደስ ሲቀርብ የተቀጣሪ ባለሙያዎቹን የታደሰ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ለባለሥልጣት ማቅረብ አለበት፡፡

፴፰. ስለምትክ ፌቃድ

- ፩/ ማንኛውም ባለፌቃድ የተወሰነውን የአገልግሎት ክፍያ በመክፌል ለጠፋበት ወይም ለተበላሸበት ፌቃድ ምትክ እንዲሰጠው ለባለሥልጣኑ ሊያመለክት ይችላል።
- ፪/ ባለሥልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሥረት ማመልከቻውን ከተቀበለ በኋላ መርምሮ በአገልግሎት ክፍያ ደንቡ የተወሰነውን በማስከፊል ምትክ ፌቃዱን መስጠት አለበት።

፴፱. ፌቃድን ስለማገድ ወይም ስለመሰረዝ

- ፩/ ከሚከተሉት ምክንያቶች በአንዱ የኢነርጇ ኦዲት፤ የማማከር ወይም የተቋራጭነት ፌቃድ ሊታገድ ይችላል:-
- ሀ) በፌቃዱ ላይ ከተጠቀሰው ገደብ ውጭ በሥራ ላይ መሰጣራት ወይም ደረጃውን ያልጠበቀ ሥራ መሥራት፤
- ለ) የሰራው ሥራ መሥረታዊ የሆነ የደህንነተና የተራት ችግር ያለበተ በመሆኑ ምክንያት በተገል*ጋ*ዩ ህይወት ወይም ንብረት ላይ አደ*ጋ* መፍጠር፤

- 2/Any person whose license has been expired due to failure to renew pursuant to subarticle (1) (c) of this article may apply for renewal within 90 (ninety) days following the expiry date; and the Authority shall renew upon payment of delayed renewal fee specified under Service Fee Regulation.
- 3/Any licensee who wants to renew his license shall produce a complete report of the activity performed on the same license year.
- 4/Any juridical person wants to renew its license shall produce to the Authority a valid certificate of competence of its employees.

38. Replacement of License

- 1/ Any licensee may, upon the payment of the prescribed fee, apply to the Authority for the replacement of the license which has been lost or destroyed.
- 2/ The Authority, after receiving application pursuant to sub-article (1) of this Article, shall issue a replaced license upon payment of the service fee prescribed in the Service Fee Regulation.

39. Suspension or Revocation of License

- 1/ A license of energy audit, consultancy or contracting may be suspended due to one of the following reasons:
- a) engaging in activity beyond authorized in the license issued by the Authority; or perform below standard;
- b) causing damage on life or property of service user due to substantial safety and quality problem of the work performed;

- ሐ) በዚህ ደንብ መሥረት ማቅረብ የሚጠበቅበትን ሪፖርት አሟልቶ አለማቅረብ ወይም የተሳሳተ ሪፖርት ማቅረብ ወይም አስፌላጊ ሰንዶችን በአግባቡ አለመያዝ፤
- መ) የባለሥልጣኑ የቁተጥር ሥራ እንዳይከናወን ሆነ ብሎ እክል መፍጠር ወይም ማወክ፤ ወይም
- ሥ) በባለስልጣኑ የተሰጠውን ፌቃድ ያለባለሥልጣኑ ስምምነት ለሦስተኛ ወገን አሳልፎ *መ*ስጠት፡፡
- ፪/ ፌቃድ የታገደበት ማንኛውም ሰው በተሰጠው የጊዜ ገደብ ውስጥ የማስተካከያ እርምጃ ያልወሰደ እንደሆነ ወይም በሁለት ዓመት ውስጥ እገዳን ሊያስከትል የሚችል ሌላ ጥፋት ደግሞ የፌጸመ እንደሆነ ፌቃዱ ይሰረዛል፡፡
- ፫/ ባለፌቃዱ ማለሰብ ሲሆን የሞተ እንደሆነ ወይም የንግድ ድርጅት ሲሆን በፍርድ ቤት የመክሰር ውሳኔ የተሰጠበት ወይም የፌረስ እንደሆነ የወራሾች መብት እንደተጠበቀ ሆኖ በዚህ ምዕራፍ መሥረት የተሰጠ ፌቃድ ይሰረዛል፡፡
- ፬/ ባለሥልጣኑ ፌቃዱን ከማገዱ ወይም ከመሰረዙ በፊት ፌቃዱ የሚታገድበትን ወይም የሚሥረዝበትን ምክንያት በመግለጽ የጽሁፍ ማስጠንቀቂያ ለባለፌቃዱ መስጠት አለበት፡፡
- ፩/ በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ (፬) መሠረት ማስጠንቀቂያ የደረሰው ባለፌቃድ የተሰጠው ፌቃድ ሊሰረዝበት ወይንም ሊታገድበት እንደማይገባ የሚያነሳውን ተቃውሞ ወይም መከላከያ ግልጽ አድርጎ በ፲፭(በአሥራ አምስት) ቀናት ውስጥ ለባለስልጣኑ በጽሁፍ ማቅረብ አለበት።
- ½/ ባለሥልጣኑ የባለፌቃዱ መከላከያ ወይም ተቃውሞ በቂና አሳማኝ ሆኖ ያላገኘው እንደሆነ ወይም ባለፌቃዱ በ፲፭ (በአሥራ አምስት) ቀናት ውስተ ምንም መከላከያ ወይም ተቃውሞ ያላቀረበ እንደሆነ ፌቃዱን በሙሉ ወይም በከፊል አግዶ ወይም ሰርዞ በ፲፭ (በአሥራ አምስት) ቀናት ውስዋ ስለሕገዳው ወይም ስለስረዛው ለባለፌቃዱ በጽሁፍ ያሳውቃል፤ አስፌላጊ ሆኖ ሲያገኘውም የተወሰደውን እርምጃ ለህዝብ ማስታወቅ ይችላል።

- c) failure to submit a complete report as required pursuant to this Regulation or submission of false report or failure to maintain appropriate documentations;
- d) intentionally obstruct or create obstacles in the regulatory activity of the Authority;
- e) transferring license issued by the Authority to a third party without the consent of the Authority.
- 2/ A license of any person may be revoked, if the person fails to rectify the problem entailed suspension within the period given to rectify it, or commits another problem for the second time within two years which may entail suspension.
- 3/ A license issued under this Chapter shall be revoked, without prejudice to the right of heirs, if the licensee individual dies or where the licensee business organization is liquidated or declared bankrupt.
- 4/ The Authority shall, before taking the suspension or revocation measure, issue written notice to the licensee by clearly stating the grounds of suspension or revocation of the license.
- 5/ The licensee received a notice pursuant to sub-article (4) of this Article shall, within 15 (fifteen) days, submit written objection or defence statement to the Authority by clearly stating the reason why the license shall not be suspended or revoked.
- 6/ If the Authority finds the defense or objection submitted by the licensee not sufficient enough or if the licensee failed to submit any defense or objection within 15(fifteen) days, it shall partly or fully suspend or revoke the license and communicate the licensee in writing within 15(fifteen) days after such action is taken; as appropriate may notify its action public.

፵. ስለአገልግሎት ክፍያ

የኢንርጂ ብቃት እና ቁጠባ፣ ኦዲት ተቋራጭነት ወይም የማማከር አገልግሎቶች ፌቃድ ማመልከቻ መመርመሪያ፤ ለጽሁፍና ለተግባር ፌተና ማካሔጃ፤ ፌቃድ ለመስጠት፣ ለማደስ እና ለመተካት በባለስልጣኑ የሚፌጸመው የአገልግሎት ክፍያ መጠን ከዚህ ደንብ ጋር በተያያዘው በሰንጠረዥ ፩ መሥረት ተፌጸሚ ይሆናል፡፡

፵፩. የባለፈቃዱ መብቶችና ግዴታዎች

- ፩/ በዚህ ደንብ ክፍል አምስት መሠረት የተሰጠን ፌቃድ የያዘ ማንኛውም ባለፌቃድ የሚከተሉት መብቶች ይኖሩታል:-
- ሀ) በመሳው ሀገሪቱ ውስጥ በፌቃዱ የተመለከቱ ተግባራትን የማከናወን፤
- ለ) በፌቃዱ የተጠቀሰውን አገልግሎት ለመስጠት አስፌላጊ የሆኑ መረጃዎችን የመጠየቅና የማግኘት፤ እና
- ሐ) በፌቃዱ መሠረት በቂ አገልግሎት ለሰጠበት ተገቢውን ክፍያ የማግኘት፡፡
- ፪/ በዚህ ደንብ ክፍል አምስት መሥረት የተሰጠን ፌቃድ የያዘ ማንኛውም ባለፌቃድ የሚከተሉት ግዴታዎች ይኖሩበታል:-
 - ህ) በአዋጁ፣ በዚህ ደንብ፣ ይህን ደንብ ለማስፌጸም በሚወጣ መመሪያ እና በፌቃድ ሁኔታዎች መሠረት የኢነርጂ ብቃት እና ቁጠባ ተግባራትን የማከናወን፤
 - ለ) ከደንበኛው *ጋ*ር በተደረሰው ስምምነት መሥረት አገልግሎት የመስጠት፤
 - ሐ) ከመጨረሻ ውይይት በኋላ የክንውን አዲት ሪፖርቱን ኦዲት ለተደረገው አካል በአንድ ወር ውስጥ የማቅረብ፤
 - መ) ለደንበኞች አቤቱታ ወዲያውኑ ምላሽ የመስጠት፤

40. Service Fee

The rate of service fees to be paid for the Authority for examination of application, administration of theory and practical examination; issuance, renewal or replacement of energy efficiency and conservation audit, contracting or consultancy services license shall be prescribed in the table 1 annexed with this regulation.

41. Rights and Obligations of Licensee

- 1/Any licensee who has been issued license pursuant to Section Five of this Regulation shall have the following rights:
 - a) perform activities bestowed by virtue of the license throughout the country;
 - b) request and obtain data necessary to perform the licensed activity; and
 - c) receive payment for adequate service rendered pursuant to the license.
- 2/ Any licensee who has been issued license pursuant to Section Five of this Regulation shall have the following obligations:
 - a) undertake energy efficiency and conservation activities in accordance with the provisions of the Proclamation, this Regulation, directive to be issued to implement this Regulation and terms and conditions of the license;
 - b) render service as per the agreement reached with the client;
 - c) submit energy audit report to the client within a month after exit conference undertaken with the client;
 - d) promptly address customers complaints;

- ש) በኢንርጂ ብቃት አጠቃቀም ላይ አስፌላጊ መመሪያዎችን ለደንበኞች የመስጠት፤
- ረ) የሥራተኛ፣ የገንዘብ፣ የንግድ እና ሌሎች መዝገቦችን እና ሬክርዶችን ቢያንስ ለ፭ (ለአምስት) ዓመታት የመያዝ፤
- ሰ) በባለሥልጣኑ ሲጠየቅ መዛግብትን ለቁጥጥር ሥራ የማቅረብ፤
- ሽ) ለሥራተኞቹ አማባብ የሆነ ሥልጠና የመስጠት፤እና
- ቀ) የተሰረዘ ፌቃድ ለባለስልጣኑ የመመለስ::

ምዕራፍ ሁለት

<u>የኢነርጂ ብቃት እና ቁጠባን ስለማስተዋወቅ እና</u> መቆጣጠር

፵፪. አጠቃላይ መርሆዎች

- ፩/ ባለሥልጣኑ የኢነርጂ ብቃትና ቁጠባ የቁጥጥር እርምጃዎችን ለመተግበር በእርምጃዎቹ ጥቅሞች ሳይ ትኩረት በማድረግ ለግንዛቤ ማስጨበጫ ሥራዎች ቅድሚያ ይሰጣል።
- ፪/ ባለሥልጣኑ የእርምጃዎችን ባህሪ እና የሚያመጡትን ተቅም መሥረት በማድረግ የኢንርጂ ቁጠባ የቁተጥር እርምጃዎችን ደረጃ በደረጃ መሬጸም አለበት።

፵፫. <u>የባለፌቃዶችን የኢነርጂ ብቃት እና ቁጠባ</u> ሥራዎች ስለመቆጣጠር

- ፩/ ባለሥልጣኑ የኢነርጂ አዲት፣ የኢነርጂ ብቃትና ቁጠባ ተቋራጭነት ወይም የማማከር አገልግሎት ተግባራትን ለማከናወን ፌቃድ በተሰጣቸው ሰዎች ላይ የቁጥጥር ተግባር የሚያካሂድ ተቆጣጣሪ ሥራተኛ ይመድባል፡፡
- ፪/ በባለሥልጣኑ የተመደበ ተቆጣጣሪ ሥራተኛ በማንኛውም የሥራ ሰዓት ከባለሥልጣኑ የተሰጠውን መታወቂያ በማሳየት የባለፌቃዱን የኢነርጂ ኦዲት፣ የኢነርጂ ብቃትና ቁጠባ ተቋራጭነት ወይም የማማከር አባልግሎትን መቆጣጠር ይችላል።

- e) provide appropriate guidelines and instructions to customers on energy efficiency and conservation;
- f) maintain files and records of employees, transaction, finance, and others at least for 5(five) years;
- g) make available records to the Authority for inspection;
- h) provide proper training to its employees; and
- i) surrender the revoked license to the Authority.

CHAPTER TWO

PROMOTING AND REGULATING ENERGY EFFICIENCY AND CONSERVATION

42. General Principles

- 1/ The Authority shall, for implementing energy efficiency and conservation regulatory measures, give priority for awareness creation focusing on the benefits of such measures.
- 2/ The Authority shall implement energy efficiency and conservation regulatory measures phase by phase based on the characteristics and the benefit it brings.

43. <u>Inspection of Licensees' Energy</u> <u>Efficiency and Conservation Activities</u>

- 1/ The Authority shall assign inspection officer to supervise the activities of energy audit, energy efficiency and conservation contracting or consultancy services of licensees.
- 2/ The inspection officer assigned by the Authority, up on showing his identity card issued by the Authority, at any working hours, may inspect or supervise the activity of energy audit, energy efficiency and conservation contracting or consultancy service of licensees.

- ር/ ተቆጣጣሪ ሥራተኛው ቁጥጥር በሚያካሂድበት ወቅት ማናቸውንም የባለፊቃዱን የኢነርጃ አዲተ፣ ብቃት አና የኢነርጂ ቁጠባ ተቋራጭነት የማማከር አገልማሎት ወይም ሰንዶች፣ ሪከርዶች፤ መገልገያዎች እና ሌሎች ማናቸውም ለቁጥጥሩ **አስፌሳጊ** የሆኑ መረጃዎች እንዲቀርቡ ሲጠይቅ ይችላል፡፡
- ፬/ ተቆጣጣሪ ሥራተኛው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) እና (፫) መሥረት ስላካሂደው የቁጥጥር ተግባር ለባለሥልጣኑ የጽሁፍ ሪፖርት ማቅረብ አለበት፡፡
- ጅ/ ባለሥልጣኑ በዚህ አንቀጽ *ን*ዑስ አንቀጽ (፪) እና (፫) *መሠረት* በተካሄደው የቁጥጥር ተግባር ባለፌቃዱ የኢንርጂ ኦዲት፣ የኢንርጂ ብቃት እና ቁጠባ ተ*ቋራጭነት ወይም የማማ*ከር አገልግሎት ተፃባራትን ሲያከናውን ይህን ደንብ እና ደንቡን ለማስፌጸም $\Omega \sigma \Omega \sigma$ *ማና*ቸውንም ያ ያመመመ የተመለከቱትን **ግዴታዎች ዋሶ የተገኘ እንደሆነ አስፈላጊውን** የማስተካከያ እርምጃ እንዲወስድ ባለሥልጣኑ የጽሁፍ ማስጠንቀቂያ መስጠት አለበት፡፡
- ፮/ ባለፌቃዱ በጽሁፍ ማስጠንቀቂያው ውስዋ በተመለከተው የጊዜ ገደብ ውስዋ የማስተካከያ እርምጃ ያልወሰደ እንደሆነ ባለሥልጣኑ ፌቃዱን እንደሁኔታው ሊያማድ ወይም ሊሰርዝ ይችላል፡፡

፵፬. ሪፖርት ስለማድረግ

- ፩/ የኢንርጂ ብቃት እና ቁጠባ ተግባራትን ለማከናወን ፌቃድ የተሰጠው ማንኛውም ሰው ስለሥራውና ስለክንውኑ በየዓመቱ ለባለሥልጣኑ ሪፖርት ማቅረብ አለበት፡፡
- ፪/ ባለስልጣኑ የኢነርጂ ብቃት እና ቁጠባ ሪፖርት የሚቀርብበትን ቅጽ በመመሪያ ሊያወጣ ይችሳል፡፡

- 3/ The inspection officer while conducting supervision, may require the licensees to submit documents, records, tools, any other informations related to works of energy audit, energy efficiency and conservation contracting or consultancy services which are necessary for the supervision task.
- 4/ The inspection officer shall submit a written report to the Authority on the supervision activity he has conducted pursuant to sub-article (2) and (3) of this Article.
- 5/ The Authority shall issue a written notice to the licensee in order to take appropriate corrective measure; if the supervision made pursuant to sub-article (2) and (3) of this Article shows that the activity of energy audit, energy efficiency and conservation contracting or consultancy service of the licensee violates any of its obligations provided under this Regulation and directive issued to implement this Regulation.
- 6/ If the licensee fails to take corrective measures within the period determined in the notice, the Authority may, as appropriate, suspend or revoke the license.

44. Reporting

- 1/ Any person who has been issued license to undertake energy efficiency and conservation activities shall report annually to the Authority about its activity and accomplishment.
- 2/ The Authority may through directive prescribe appropriate form to be followed for submitting energy efficiency and conservation report.

ምዕራፍ ሦስት

ስለኤሌክትሪክ ዕቃዎች እና መገልገያዎች

፵፭. ስለኢነርጂ ብቃት አፈጻጸም ደረጃ

ባለሥልጣኑ በአዋጁ አንቀጽ ፬(፯) መሠረት የኤሌክትሪክ ዕቃዎችን እና መገልገያዎችን ዝቅተኛ እና ከፍተኛ የኢንርጂ ብቃት የአፈጻጸም ደረጃ እንዲወጣ ያደርጋል፡፡

፵፮. ስለኤሌክትሪክ ዕቃዎች እና መገልገያዎች

- ፩/ ማንኛውም የኤሌክትሪክ ዕቃ እና መገልገያ አምራች፣ አስመጪ፣ አከፋፋይ ወይም ቸርቻሪ አስገዳጅ የብሔራዊ የኢንርጂ ብቃት ደረጃዎችን ያላሟላ እና የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ያልተሰጠውን የኤሌክትሪክ ዕቃ እና መገልገያ ማምረት፣ ማስመጣት፣ በጅምላም ሆነ በችርቻሮ መሽጥ፣ ማከራየት ወይም በማናቸውም መልኩ በኢትዮጵያ ገበያ ውስጥ ገብቶ ጥቅም ላይ እንዲውል ማድረግ አይችልም፡፡
- ዕቃዎች g/ *ማናኛቸውም* የኤሌክትሪክ እና መገልገያዎች አምራች ወይም አስመጪ ብሔራዊ የኢንርጂ ብቃት ደረጃ የወጣላቸውን የኤሌክትሪክ ዕቃዎች እና *ው*ገልገያዎች ከማምረቱ ወይም ከማስመጣቱ በፊት аны ደንብ መሠረት በሚወጣ መመሪያ ከባለሥልጣኑ የብቃት *ጣረጋገጫ የምስክር ወረቀት ማግኘት አ*ለበት፡፡
- ፫/ የኤሌክትሪክ ዕቃዎችና መገልገያዎች የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት አሰጣዋ ሥርዓት ይህን ደንብ ለማስፌጸም በሚወጣ መመሪያ ይወሰናል።
- ፬/ ባለሥልጣኑ የሚጠበቀውን የኢንርጂ ብቃት ተለጣፊ ምልክት እና ዝቅተኛ የኢንርጂ ብቃት አፌጻጸም ደረጃዎችን ባላከበሩ አምራቾች፣ አስመጪዎች፣ ጅምላ ሻጮች ወይም ቸርቻሪዎች ላይ አስፌላጊውን እርምጃ እንዲወስድ አግባብንት ላለው ፌቃድ ሰጪ አካል ሊያሳውቅ ይችላል።

CHAPTER THREE ELECTRICAL EQUIPMENTS AND APPLIANCES

45. Energy Efficiency Performance Standard

In accordance with Article 4(6) of the Proclamation, the Authority shall cause to set the minimum or maximum energy efficiency performance standard for equipments and appliances.

46. Electric Equipment's and Appliances

- 1/ No. manufacturer, importer, wholesaler or retailer of electric equipment and appliance shall produce, import, wholesale or retail, lease or put to use in any way in the Ethiopian market for circulation an electric equipment and appliance which do not comply with mandatory national standards of energy efficiency or do not have certificate of efficiency.
- 2/ Any manufacturer or importer of electric equipments and appliances for which mandatory national standard of energy efficiency have been developed shall obtain certificate of competency pursuant to a directive to be issued to implement this Regulation ,from the Authority before manufacturing or importing of such electrical equipments and appliances.
- 3/ The procedure for issuance of certificate of competency for electrical equipments and appliances shall be determined in a directive to be issued implement this Regulation.
- 4/ The Authority may notify the relevant licensing authority to take necessary measures on those manufacturers, importers wholesalers or retailers who fail to comply with the required energy efficiency labels or minimum energy efficiency performance standards.

- ፩/ ማንኛውም ሰው አስገዳጅ የተለጣፊ ምልክት የሚጠይቅን ማናቸውንም የኤሌክትሪክ እቃ እና መገልገደ ተለጣፊ ምልክት ሳያደርግ ማምረት፣ ማስመጣት፣ በጅምላ ወይም በችርቻሮ መሸዋ አይችልም፡፡
- ፪/ ተለጣፌ ምልክቱ የኤሌክትሪክ ዕቃውን እና የመገልገያውን የኢነርጂ ብቃትና ሌሎች ይህን ደንብ ለማስፌጸም በሚወጣ መመሪያ የሚወሰኑ አስፌላጊ መረጃዎችን መያዝ አለበት።
- ፫/ ተለጣፌ ምልክቱ በእያንዳንዱ የኤሌክትሪክ አቃ መገልገያ እና ማሸጊያ ላይ በአማርኛና በእንግሊዝኛ ቋንቋ መጻፍ እና ግልጽ ቦታ ላይ መለጠፍ አለበት፡፡
- ፬/ ማንኛውም ሰው በዚህ ደንብ መሥረት ተስጣል ምልክት የተደረገበትን የኤሌክትሪክ እቃ ወይም መገልገያ ለመጀመሪያ ቸርቻሪ ከመሸጡ ወይም ለመጀመሪያ ተከራይ ከማከራየቱ በፊት በምርቱ ወይም በማሸጊያው ላይ የተለጠፊውን ማናቸውንም የኢንርጂ ብቃት ተለጣፊ ምልክት ማስወገድ፣ ማበላሸት፣ መደበቅ ወይም መለወጥ የለበትም።
- ፩/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተመለከተው ማንኛውም ሰው በተለጣራ ምልክቱ ሳይ ስላለው መረጃ ትክክለኛነት ኃላፊነት አለበት፡፡
- ፮/ ባለሥልጣኑ የኢነርጃ ብቃት እና ቁጠባ ዕቃዎች እና መገልገያዎች ወይም የማሸጊያቸውን ተለጣፊ ምልክት ቅርጽ፣ ይዘት፣ ዓይነት፣ ምልክት እና ዝርዝር ሥርዓቶችን አስመልክቶ መመሪያ ሊያወጣ ይችላል።

47. <u>Labeling of Electrical Equipments and Appliances</u>

- 1/ No person shall manufacture, import, wholesale or retail any electrical equipment and appliance that has not been labeled for which mandatory labeling standard is required.
- 2/ The label shall contain energy efficiency of electric equipment and appliance, and other appropriate informations to be prescribed by directive to be issued to implement this Regulation.
- 3/ The label shall be affixed in Amharic and English language and placed in a conspicuous position on every electrical equipment and appliance and their packages.
- 4/ No person shall remove, deface, obscure or alter any energy efficiency label affixed according to this Regulation on energy efficiency of electric equipment and appliance or its package before such labeled equipment and appliance is sold to the first retail purchaser or leased to the first lessee.
- 5/ Any person which indicated under subarticle (1) of this Article shall be responsible for the accuracy of the information on the energy efficiency labels.
- 6/ The Authority may issue directive on the form, content, type, symbol and procedure of labeling of energy efficiency of electrical equipments and appliances and their package.

፵፰. <u>ስለኤሌክትሪክ ዕቃዎች እና መገልገያዎች የኢ</u>ነር**ጂ** ብቃት ፍተሻ

- ፩/ ባለሥልጣት እንደአስፈላጊነቱ ማንኛውም አምራች ወይም አስመጪ የኤሌክትሪክ ዕቃውን እና መገልገያውን የኢነርጂ ብቃት እንዲያስፌትሽ ባለሥልጣት በሚገልጸው ቦታ እና በባለሥልጣት የተመረጡ ናሙናዎችን እንዲያቀርብ ሲጠየቅ ይችላል፤ አምራቹ ወይም አስመጪውም በጥያቄው መሠረት የኤሌክትሪክ ዕቃውን እና መገልገያውን የማቅረብ እና የማስፌተሽ ግዴታ አለበት።
- ፪/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ባለሥልጣኑ ናሙናዎችን በመምረዋ ከገበያ ላይ በመግዛት መፌተሽ ይችላል።
- ፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የፍተሻ ሥራው ናሙናውን መፌታታትንና መክፌትን ግድ የማይል ከሆነና ንብረቱ ላይ ምንም ዓይነት ጉዳት የማያስከትል ሲሆን ፍተሻውን ያለፉት ናሙናዎች ለአስመጪው ወይንም ለአምራቹ ይመለሳሉ።
- ፬/ ለፍተሻ ሥራው የቀረቡ ናሙናዎች ተመልሰው አገልግሎት ሲሰጡ በማይችሉበት ሁኔታ መፌታታትን ግድ የሚሉ ከሆነ ፍተሻውን ቢያልፉም ናሙናዎቹ እስካልተጠየቁ ድረስ ለአስመጪው ወይም ለአምራቹ ሳይመለሱ ይችላሉ።
- ፩/ ባለሥልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩)
 መሠረት የቀረበለትን ማናቸውንም የኤሌክትሪክ
 ዕቃ እና መገልገደ ናሙና በትኖ ሊመረምር
 እንዲሁም የኢንርጂ ብቃቱን በአግባቡ ለመወሰን
 አስፌላጊ ናቸው የሚላቸውን ሌሎች የፍተሻ
 ዘዴዎችንም ሊጠቀም ይችላል፤ ሆኖም
 የፍተሻውን ዘዴ እንደየአግባቡ ለአምራቹ ወይም
 ለአስመጪው በቅድሚያ ማሳወቅ አለበት።

48. Energy Efficiency Testing of Electrical Equipments and Appliances

- 1/ The Authority may, as appropriate, require any manufacturer or importer of electrical equipment and appliance to make available samples identified by the Authority, at such place the Authority may specify for testing of their energy efficiency and the manufacturer or importer shall have obligation to avail and comply with this request.
- 2/ Without prejudice to sub-article (1) of this Article, the Authority may directly purchase samples of its choice from the Market and test their energy efficiency.
- 3/ Where the test conducted pursuant to subarticle (1) of this Article does not involve destructive testing, those samples which have passed the test shall be returned to the manufacturer or importer.
- 4/ Where the testing procedure involves destructive tests where after test procedure conducted, the samples may not fit to use, such samples may not be returned to the manufacturer or importer unless requested otherwise.
- 5/ The Authority may dismantle and examine any electrical equipment and appliance made available pursuant to subarticle (1) of this Article and may conduct such tests as the Authority considers reasonably necessary to determine its energy efficiency; provided, however that the Authority may in advance, as appropriate, notify the test procedures to the manufacturer and importer.

*ዕቃዎች*ን ፮/ ባለሥልጣኑ የኤሌክትሪክ መገልገያዎችን የኢነርጃ ብቃት ለማስፈተሽ አግባብንት ካለው አካል *ጋር* ስምምነት ሊገባ ይችሳል፡፡

ምዕራፍ አራት ስለኢንዱስትሪዎች የኢነርጂ ብቃት እና ቁጠባ

፵፱. ጠቅሳሳ መርሆዎች

- ፩/ በኢንዱስትሪዎች ውስጥ የኢንርጂ ብቃት እና ቁጠባ ተግባራት የሚከተሉትን ሲያካትቱ ይችላሉ:-
 - ሀ) የኢነርጂ ብክነት መከላከልን፤
 - ለ) የቀዳሚ ኢነርጃ መቀጣጠል መሻሻልን፤
 - ሐ) የኢነርጂ ተረፌ ምርትን መልሶ መጠቀምን፤
 - መ) አንድን የኢነርጃ ዓይነት በሌላ መተካትን፤
 - *ሥ*) ፓወር ፋክተርን በማሻሻል የኤሌክትሪክ አመቃቀምን የበለጠ ብቁ ማድረግን፤
 - ረ) በሲስተሙ ከፍተኛ የኤሌክትሪክ ፍላጎት በሚኖርበት ጊዜ ከፍተኛ የኃይል ፍላጎትን መቀነስን፤
 - ሰ) ደረጃቸውን የጠበቁ ዕቃዎች መጠቀምን፤ እና
 - ሽ) የኢንር**ጂ** ብቃት ያለው *መግሪያ* ወይም ዕቃ እንዲሁም ለኢ**ነር**ጃ ቁጠባ አስተዋጽ*የ* የሚያደርጉ የአፕሬሽን መቆጣጠሪያ ሲስተሞችን መጠቀምን።
- ፪/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (E) \$7.22 እንደተጠበቀ ሆኖ ባለስልጣኑ ተጨማሪ የኢንርጂ ብቃት እና ቁጠባ ዘዴዎችን ይህን ደንብ ለማስ**ፈጸም** በሚወጣ መመሪያ ሊወስን ይችላል፡፡

፩/ ባለሥልጣኑ ይህን ደንብ ለማስፈፀም በሚወጣ መመሪያ መሠረት ኢንዱስትሪዎችን በዓይነት፣ በኢንርጂ ፍጆታ ወይም በኢንርጂ አጠቃቀም ዘዴ መምረዋ ይችላል፡፡

6/ The Authority may enter into agreement with an appropriate body for testing the energy efficiency of the electrical equipments and appliances.

Federal Negarit Gazette No. 21 28th January, 2019 ...page 10951

CHAPTER FOUR

ENERGY EFFICIENCY AND CONSERVATION IN INDUSTRIES

49. General Principles

- 1/Energy efficiency and conservation activities in industries may include the following:
 - a) prevention of energy loss;
 - b) improvement in combustion or conversion of primary energy sources;
 - c) recycling of energy wastes;
 - d) substitution of one type of energy by another;
 - e) more efficient use of electricity through improvements in power factors;
 - f) reduction of maximum power demand during the period of the electricity system's peak demand;
 - g) using of appropriate standard equipment's; and
 - h) use of energy-efficient machinery or equipment as well as the use of operation control systems that contribute to energy conservation and through other approaches.
- 2/Without prejudice to the provisions of subarticle (1) of this Article, additional means of energy efficiency and conservation mechanisms may be determined in a directive to be issued hereunder.

50. Designated Industries

1/ The Authority may designate industries based on their type, quantities of energy consumption, or methods of energy utilization through directives to be issued to implement this regulation.

77.999g

- ፪/ የተመረጠው የኢንዱስተሪ ባለቤተ ባለሥልጣኑ በሚያወጣው መመሪያ፣ ደረጃ፣ ቅድመ ሁኔታዎችና ሥርዓቶች መሠረት:-
 - ሀ) የኢንዱስትሪውን የኢንርጂን ፍጆታ መቆጠብ፣
 - ለ) በተወሰን ጊዜ ገደብ የኢንዱስትሪውን የኢንርጂ አጠቃቀም ኦዲት ማስደረግ እና መተንተን፣
 - ሐ) የኢንዱስተሪውን የኢንርጂ አጠቃቀም መረጃ ዎችን ለባለሥልጣኑ ሪፖርት ማድረግ፣ እና መ) የፌቃደኝነት ስምምነት መግባት፣ አለበት፡፡
- ፫/ ባለስልጣኑ የተመረጡ ኢንዱስትሪዎች ተግባራዊ ማድረግ ያለባቸውን የኢነርጂ አጠቃቀምን ለማሻሻል የሚያስችሉ እርምጃዎችን በተመለከተ ትዕዛዝ መስጠት ይችሳል፡፡

- ፩/ በአዋጁ አንቀጽ ፲፱ (፬) እና (፭) እንዲሁም አንቀጽ ፳፪(፬) መሠረት ማንኛውም የተመረጠ የኢንዱስትሪ ባለቤት የሚከተሉት ግዴታዎች አሉበት:-
 - ህ) በኢንዱስትሪው ውስጥ ለኢነርጂ ብቃት እና ቁጠባ እርምጃዎች ሙሉ ኃላፊነት እና ብቃት ያለው ቢያንስ አንድ ባለሙያ የመመደብ፤
 - ለ) የኢንርጂ ፍጆታ፣ የምርት እና የኢንርጂ ብቃት እና ቁጠባ እርምጃዎችን በተመለከተ ለባለሥልጣኑ ሪፖርት የማቅረብ፤
 - ሐ) ይህን ደንብ ለማስራጸም በሚወጣ መመሪያ ከሚደነገጉት ቅድመ ሁኔታዎች እና ሥርዓቶች ጋር በተጣጣመ ሁኔታ በኢነርጂ ፍጆታ እና በኢነርጂ ብቃት እና ቁጠባ ላይ ተጽዕኖ የሚያሣድሩ የኢንስታሌሽን፣ የማሽን ለውጥ ወይም የኤሌክትሪክ ዕቃዎችን እና መገልገያዎችን መዝግቦ የመያዝ፤

- 2/ The owner of the designated industry, in accordance with the directive, standard, criteria and procedures to be issued, shall:
 - a) conserve energy consumption of the industry;
 - b) periodically audit and analyze energy utilization of the industry;
 - c) report energy profile of the industry to the Authority; and
 - d) enter voluntary agreement;
- 3/ The Authority may give instructions regarding measures to be taken by the designated industry to improve energy performance which the industry shall put into effect.

51. Obligations of Owner Designated Industry

- 1/ The owner of any designated industry, in accordance with Article 19 (4) and (5)and Article 22 (4) of the Proclamation shall have the following obligations:
 - a) to assign at least one qualified person who is in charge of full responsibility to the designated industry with regard to energy efficiency and conservation measures;
 - to submit report on energy consumption, production, and energy efficiency and conservation measures to the Authority;
 - c) to keep records of report on energy consumption and installation or modification of machinery or electrical equipments and appliances that affect energy consumption energy efficiency and conservation, in compliance with the criteria and procedures to be prescribed in the directive to be issued to implement this Regulation;

- መ) ከኢንርጂ *ጋ*ር የተያያዙ መዝገቦችን ቢያንስ ለ፩(ለአምስት) ዓመታት የማቆየት፤
- ው) ከመመዘኛዎች፣ ሥርዓቶች እና የጊዜ ሰሌዳዎች ጋር በማጣጣም ለኢነርጂ ብቃት እና ቁጠባ ለማሳካት ግብ እና ዕቅድ በማውጣት ለባለሥልጣኑ ማቅረብ እና የተመረጠ ኢንዱስትሪ ሥራን ኦዲት እና ትንተና የማድረግ፣ እና
- ረ) በተመረጡ በ፩፻፹(በአንድ መቶ ሰማንደ) ቀናት ውስጥ ስለኢንዱስትሪው ለባለሥ ልጣኑ ሪፖርት የማድረግ።
- ፪/ የዚህን አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) (ለ)፣ (መ) እና (w) በአግባቡ ለማስፌጸም የሚያግዙ ቅጽች፣ መመዘኛዎች፣ ሥርዓቶች እና የጊዜ ሰሌዳዎች ይህን ደንብ ለማስፌጸም በሚወጣ መመሪያ ይወሰናሉ፡፡፡

፶፪. ስለፌቃደኝነት ስምምነት

- ፩/ ቀጣይነት ላለው የኢነርጂ ብቃት መሻሻል በአዋጁ አንቀጽ ፳፪ መሠረት ባለሥልጣኑ ከእያንዳንዱ አግባብ ካለው ከተመረጡ ከፍተኛ ኢነርጃ ተጠቃማ አ.ንደስተሪዎች፤ እንደ የአማባቡም ከኢነርጂ መሣሪያዎች አና መገልገያዎች አምራቾች ወይም አስመጪዎች የፌቃደኝነት ስምምንት 2C. ODE CRC: መፌራረምና መፈጸም ይችላል።
- ፪/ የፌቃደኝነት ስምምነቱ ተመሳሳይነት ካላቸውና ከተመረጡ ኢንዱስትሪዎች ውስጥ በተግባር የዋለ የኢነርጂ ብቃት ማሻሻያ እርምጃዎችን ከግምት ውስጥ ማስገባት እና ብቃትን ደረጃ በደረጃ ሲያሻሽሉ የሚችሉ የተረጋገጡና ከሁኔታዎች ጋር የተጣጣሙ እርምጃዎችንም ሲያካትት ይገባል።
- ፫/ የፌቃደኝነት ስምምነቱ የኢነርጂ ብቃት መሻሻልን በተመለከተ ከአያንዳንዱ የማሻሻያ አርምጃ በዓመት ውስጥ የሚጠበቀውን ውጤት በመቶኛ የሚያመሳክት መሆን አለበት፡፡

- d) keep the records related to energy for a minimum of 5(five) years;
- e) to audit and analyze operations of the designated industry to achieve such targets and plans, for energy efficiency and conservation, in compliance with the criteria, procedures and schedules; and
- f) to report to the Authority about the industry with 180 (one hundred eghity) days after it has been designated.
- 2/ The Authority may issue a directive that specifies the forms, criteria, procedures and schedules for the proper implementation of sub-article (1) (b), (d) and (e) of this Article.

52. Voluntary Agreement

- 1/For a sustainable improvement of energy efficiency; the Authority may negotiate, and sign a voluntary agreement, and execute same, in accordance with Article 22 of the Proclamation, with the designated high energy consuming industries or with energy consuming electrical equipments and appliances manufacturers or importers, as may be appropriate, concerning relevant energy consuming facilities or appliances or equipments.
- 2/The voluntary agreement shall take in to account the energy efficiency improvement measures being implemented at energy consuming facilities belonging to the same designated industries and include definite, relevant measures to improve energy efficiency.
- 3/The voluntary agreement shall indicate the expected result of each of this improvement measure, expressed as a percentage of energy efficiency improvement per annum.

- ፬/ ማንኛውም የተመረጠ ኢንዱስትሪ የፌቃደኝነት ስምምነቱ በአግባቡ ስለመፈጸሙ፣ የኢነርጃ ብቃት ስኬቱን በመቶኛ እንዲሁም ያጋጠመውን ማናቸውንም ሌሳ መሰናክል በመግለጽ ላይ በስምምንቱ በሚገለጸው የአቀራረብ አማባብ ወቅታዊ 62°C4 ለባለሥልጣኑ ማቅረብ አለበት፡፡
- ፩/ ባለሥልጣኑ የሪፖርቱን ትክክለኛነት ለማረጋገጥ ተጨማሪ መረጃዎችን በመጠየቅ ወይም በአካል በመገኘት በሪፖርቱ የተጠቀሱትን ጉዳዮች ትክክለኛነት ሊያጣራ ይችላል፡፡
- ፮/ በአዋጁ አንቀጽ ፳፪ (፬) መሠረት የፌቃደኝነት ስምምነቱ በተገባው ውል መሠረት ያለበቂ ምክንያት ያልተፈጸመ እንደሆነ ባለስልጣኑ አስተዳደራዊ መቀጫ ሊወስን ይችላል፡፡

<u>ያ</u>፫. ስለኢ*ነር***ጂ** አስተዳደር ክፍል

- ፩/ የተመረጠው ኢንዱስትሪ ባለቤት በተመረጠው ኢንዱስትሪ ውስዋ ሙሉ ኃላፊነትን ወስዶ ከኢንርጂ ፕሮግራም አንጻር የሚሰራ የኢንርጂ አስተዳደር ክፍል ማቋቋም እና ባለሙያዎችን መመደብ አለበት።
- ፪/ የኢንርጂ አስተዳደር ክፍል ሥራተኞች በኤሌክትሪካል ወይም ኤሌክትሮ-መካኒካል ወይም በሌላ አግባብ በሆነ የምህንድስና መስክ የተማሩ እና የኢንርጂ ብቃት እና ቁጠባ ኃላፊነትን ለመወጣት ብቁ መሆን አለባቸው።
- ፫/ የኢንርጂ አስተዳደር ክፍል የሚከተሉት ኃላፊነቶች ይኖሩታል:-
 - ሀ) ኢንርጃ የሚጠቀም ማሽንን እና ዕቃን በየወቅቱ የመጠን እና ብቃቱን የመፈተሽ፤
 - ለ) የኢንርጃ ብቃት እና ቁጠባ *ጦርህን* ተከትሎ የኢንርጂ ፍጆታን የማሻሻል፤

- 4/The owner of any designated industry shall submit periodic report, the frequency of which as defined in the agreement, to the Authority specifying the proper implementation of the voluntary agreement, achievement of energy efficiency in percentage and any other limitations encountered.
- 5/The Authority may by requesting additional informations or physical inspection can confirm the accuracy of such a report.
- 6/In accordance with Article 22(4) of the Proclamation, where such voluntary agreement is, for any reason not sufficient, failed to be implemented the Authority could impose administrative fines.

53. Energy Management Unit

- 1/The owner of a designated industry, shall establish energy management unit and assign professionals staffs at the designate industry to take full responsibility with regard to the energy program.
- 2/The energy management unit staff shall be qualified in electrical or mechanical or in any other relevant field of engineering and competent to undertake the responsibilities of energy efficiency and conservation programs.
- 3/The energy management unit shall have the following responsibilities:
 - a) periodically maintain and inspect the efficiency of machinery and equipment that consumes energy;
 - b) improve energy consumption in line with the principle of energy efficiency and conservation;

- ሐ) በባለሥልጣኑ ለተመደበ ተቆጣጣሪ ወይም ባለፌቃድ የመዛግብቱን ትክክለኛነት ለመፌተሽ እና ለማረጋገዋ እንዲችል መረጃ መያዙን የማረጋገዋ፤
- መ) የኢንርጂ ብቃት እና ቁጠባ ግቦች እና ዕቅዶች ዝግጅትን የማገዝ፤ እና
- ው) የምር*ሙ*ራ እና የግምገማ ውጤቶችን ትክክለኛነት የማረ*ጋ*ገጥ።

፶፬. ስለመረጃ ስርዌት

ባለሥልጣኑ የኢነርጃ ብቃት እና ቁጠባ መረጃን እና አግባብነት ያለውን ማናቸውንም ሌላ መረጃ ለማሰራጨት የትምህርት ተቋማትን፣ የፌደራል እና የክልል መንግሥታት ተቋማትን፣ መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችን፣ አገልግሎት አቅራቢዎችን፣ የንግድ ድርጅቶችን፣ የሙያ እና የኅብረት ሥራ ማህበራትን እና የመሳሰሉትን ሲጠቀም ይችላል።

<u>ምዕራፍ አምስት</u> ስለሕንጻዎች ኢ*ነር*ጂ ብቃት እና ቁጠባ

፶፩. <u>ስለሕንጻዎች የኢነርጂ ብቃት እና</u> ቁጠባ የቁጥ**ተር ተ**ግባራት

- ፩/ የሕንጻ ኢንርጂ ብቃት እና ቁጠባ ቁተጥር በኢንርጂ ብቃትና ቁጠባ ኮዶች፣ ደረጃዎች ወይም ተለጣፊ ምልክቶች መካከል በአንዱ ወይም በሁሉም ሊካሄድ ይችላል፡፡
- ፪/ በግንባታ ወይም በተገና ወቅት የኢነርጂ ብቃት እና ቁጠባ እርምጃዎች ታሣቢ እንዲደረጉ በሕንጻ ኮዶች ውስዋ መካተት አለበት፡፡

፶፮. ስለሕንጻ ኢነርጂ ብቃት እና ቁጠባ ዘዴዎች

፩/ የሕንጻ ኢንርጂ ብቃት እና ቁጠባ ከሚከተሉት ዘዴዎች ውስጥ አንዱን ወይም ከዚያ በሳይ ሊያካትት ይችላል:-

- c) oversee record keeping of information so that the supervisor assigned by the Authority or relevant licensee may inspect and verify the accuracy of such records;
- d) assist in setting the goals and plans for energy efficiency and conservation; and
- e) verify the result of the inspection or evaluation.

54. Dissemination of Information

The Authority may utilize educational institutions, federal, regional states and local government entities, non-governmental organizations, utilities, trade organizations, professional associations and societies to disseminate energy efficiency information and any other relevant information.

CHAPTER FIVE

ENERGY EFFICIENCY AND CONSERVATION IN BUILDINGS

55. <u>Energy Efficiency and Conservation</u> <u>Regulatory activities/actions for Buildings</u>

- 1/ Energy efficiency and conservation in building may be regulated through energy efficiency and conservation codes, standards or labels, or through a combination of any or all.
- 2/ Building codes shall take into account the energy efficiency and conservation measures to be achieved either during construction or maintenance period.

56. Methods for Energy Efficiency and Conservation in Buildings

1/Energy efficiency and conservation in building may include any one or more of the following methods:

- ሀ) ወደ ሕንጻው የሚገባውን የፀሐይ ብርሃን ሙቀት መቀነስ፤
- ለ) ክፍሉን በአስፈላጊው የሙቀት ደረጃ የሚጠብቅ ብቁ የአየር ሙቀት መቆጣጠሪያ መግሪያዎችን መጠቀም፤
- ሐ) ኢንርጂ ቆጣቢ የሆኑ የሕንጻ ግንባታ ዕቃዎችን መጠቀም፤
- መ) በቂ የተልዋሮ ብርሃንን በሕንጻው ውስዋ መጠቀም፤ ወይም
- ש) በሕንጻው ውስተ ለኃይል ቁጠባ አስተዋጽ*የ* የሚያደርጉ ዕቃዎችን እና መግሪያዎችን መትከልና መጠቀም።
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተመለከተው ቢኖርም ስለሕንጻው የኢንርጂ ብቃት እና ቁጠባ ተጨማሪ ዘዴዎች ይህን ደንብ ለማስፌጸም በሚወጣ መመሪያ ሊወሰን ይችላል።

<u>፯፯. ስለተመረ</u>ጡ ሕንጻዎች

- ፩/ ባለሥልጣኑ ይህን ደንብ ለማስፌፀም በሚወጣ መመሪያ ሕንጻዎችን በዓይነት፣ በስፋት፣ በኢነርጂ ፍጆታ መጠን ወይም በኢነርጂ አጠቃቀም ዘዴ ሊመርዋ ይችላል፡፡
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት በባለሥልጣኑ የሚወጣ መመሪያ የሚከተሉተን ማካተት አለበት:-
 - ሀ) የሕንጻውን አጠቃላይ ሙቀት የማስተላለፍ አቅም እና የኢነርጂ ፍጆታ፤
 - ስ) የሕንጻውን ሙቀት የማስተላለፍ አቅም መገመገሚያ መመዘኛዎች፣ ሥርዓቶች እና ሁኔታዎች፣ የግንባታ መሣሪያዎች አጠቃላይ ሙቀት የማስተላለፍ አቅም እንዲሁም የኢንርጂ አጠቃቀም፤ እና
- ሐ) የሕንጻውን የአየር ሁኔታ መቆጣጠሪያ ዝዴውን፣ የሚጠቀመውን ውሃና አካባቢን የማሞቂያ ቴክኖሎጂ።

- a) reduction of heat from the sunlight that enters in to the building;
- b) Use of efficient air conditioning, maintaining room temperature at appropriate level;
- c) use of energy efficient construction materials.
- d) efficient use of natural light in the building; or
- e) installation and use of machinery,
 equipment, and materials that contribute
 energy conservation in the building;
- 2/Notwithstanding the provision of subarticle (1) of this Article, additional methods of energy efficiency and conservation in building may be provided through directive to be issued to implement this Regulation.

57. Designated Buildings

- 1/ The Authority may designate buildings based on their type, size, quantity of energy use, or method of energy utilization through directive to be issued to implement this Regulation.
- 2/ The directive to be issued by the Authority in accordance with sub-article (1) of this Article shall contain the following:
 - a) the overall thermal transfer value and energy consumption of the building.
 - b) criteria, procedures and conditions for estimation of the thermal transfer, value of construction materials and the overall thermal transfer value, as well as energy utilization of the building; and
 - Standard for air conditioning, hot water generation and space heating systems of the building.

- ፫/ የተመረጠው ሕንጻ ባለቤት የሕንጻውን ኢነርጂ ፍጆታ ለመቆጠብ አግባብነት ያለውን እርምጃ መውሰድና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት በሚወጣ መመሪያ በተመለከቱ መስፌርቶችና አሰራሮች መሠረት የሕንጻውን ኢነርጂ ፍጆታ ማስተንተን አለበት፡፡
- ፬/ ማንኛውም በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሥረት የተመረጠ ሕንጻ ፌቃድ ባለው ኢንርጂ ኦዲተር፣ ተቋራጭ ወይም አማካሪ በየሦስት ዓመቱ ኦዲት መደረግ አለበት፡፡

<u>ምዕራፍ ስድስት</u> ስለኢ*ነር*ዊ ብቃት እና ቁጠባ *ሬን*ድ

<u> ፶፰. ፈንዱ ለሚከተሉት ዓላማዎች ይውላል</u>

- <u>፩/ ቦርዱ ኢንዱስትሪዎች፣ ሕንጻዎች እና ሌሎች</u> የንግድ ድርጅቶች አስቀድሞ በተካሄደ የኢንርጂ አዲተ ሪፖርትና መነሻ ጥናትን መሠረት በማድረግ ቀጥሎ የተዘረዘሩትን ከኢነርጃ ብቃትና ቁጠባ *ጋር*, የተገናኙ ሥራዎችን ለመተግበር ከፌንዱ በመንግሥት የንግድ ባንክ ወለድ ምጣኔ ወይም በአነስተኛ ወለድ ምጣኔ ወይም ከወለድ ነጻ በሆነ ሙሉ ወይም ከፊል ብድር ወይም ሙሉ ወይም ከፊል የብድር ዋስትና ወይም ወጪ በመጋራት መልክ:-
 - ሀ) ለአጭር፣ ለመካከለኛ እና ለረጅም ጊዜ የኢንርጂ ብቃት እና ቁጠባ ማስፈጸሚያ ፕሮጀክቶች፤
 - ለ) የኢንርጂ ብቃት እና ቁጠባ ለምርምር እና ለልማት፣ ለማማከር አገልግሎት፣ ለኢንርጂ ኦዲት፣ ለሰርቶ ማሳያ ፕሮጀክቶችና ለአቅም ማንባታ ሥራዎች፤
 - ሐ) የኢንርጂ ብቃት እና ቁጠባ ለመረጃ ስርጭት እና ተያያዥ ለሆኑ የሕዝብ ግንኙነት ተግባራት፤ ለመሳሰሉት እንዲጠቀሙበት ሊፊቅድ ይችላል።

- 3/ The owner of the designated building shall conserve energy, audit and analyze energy consumption of the building in accordance with the criteria and procedures indicated under the directive to be issued pursuant to sub-article (2) of this Article.
- 4/ Any designated building under sub-article (1) of this Article shall undertake an energy audit once every three years and such an energy audit shall be conducted by licensed energy auditor, contractor or consultant.

CHAPTER SIX

ENERGY EFFICIENCY AND CONSERVATION FUND

58. the Fund will have the following purposes;

- 1/ The Board, based on energy audit report, and initial studies and reports may, avail finance from the Fund, on government commercial bank interest or low interest or free from interest, partial or full loan or partial or full credit risk guarantee or on cost sharing basis for activities related to energy efficiency and conservation such as:
 - a) short, medium, and long term energy efficiency and conservation project implementation;
 - b) consultancy; energy auditing; research and development; demonstration projects; and capacity building activities with regards to efficiency and conservation; and
 - c) information dissemination, promotional and related public relation activities with regards to efficiency and conservation.

፪/ ባለሥልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ፌንዱን ለመጠቀም የሚያስችል ዝርዝር መስፌርት በመመሪያ ይወስናል።

- ፩/ ቦርዱ በአዋጁ አንቀጽ ፭ የተሰጡት ሥልጣንና ተግባራት እንደተጠበቁ ሆነው ፌንዱን በተመለከተ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል:-
 - ህ) ለፌንዱ የገንዘብ ማግኛ ፖሊሲዎችን የመቅረጽ፤
 - ለ) ዓላማዎቹን መሠረት በማድረግ የፌንዱን ድልድል የመወሰን፤
 - ሐ) የፌንዱን ዓመታዊ ግብ የመወሰን፤
 - መ) በብድር የተሰጠውን ፌንድ በመሰብሰብ ለተመሣሣይ ዓላማ በተዘዋዋሪ ብድርንት ሥራ ላይ እንዲውል የመወሰን፤ እና
 - ሥ) ከፌንዱ ብድር እና ድጎማ ለማግኘት የተያቄ አቀራረብ ሥርዓትና የድልደላ መመዘኛ መመሪያ የማዘጋጀት።
- ፪/ ባለሥልጣኑ ከፌንዱ አስተዳደር *ጋ*ር የተ*ያያ*ዙ የዕለት ተዕለት ተግባራትን ያከናውናል።
- ፫/ ቦርዱ ፌንዱ በአዋጁ አንቀጽ ፳፫(፪) ለተገለጸው ዓላማ ስለመዋለ በየጊዜው ክትትል ማድረግ አለበት፡፡

፰. ስለፈንዱ አስተዳደር

- ፩/ የኢንርጂ ቦርድ ስለ ፌንዱ አስተዳደር መመሪያ ያወጣል፡፡
- ፪/ የኢንርጂ ቦርድ ከተለያየ ምንጭ የሚሰበሰበውን ፌንድ የሚያስተዳድር የገንዘብ ባለአደራ ተቋም በመምረጥ ማፅደቅ አለበት፡፡
- ፫/ ለፈንዱ የሚደረግ መዋጮ በቅድሚያ ለኢንርጂ ቦርድ በማስታወቅ በባለአደራ ወኪል ዘንድ እንዲቀመዋ ይደረጋል።

2/ The Authority pursuant to sub-article (1) of this Article shall issue requirements by a directive regarding utilization of the Fund.

59. Power and Duties of the Board

- 1/Without prejudice to Article 5 of the Proclamation the Board shall have the following power and duties to:
- a) formulate policies to generate money for the Fund;
- b) determine the allocation of the Fund based on objectives;
- c) determine the annual target of the Fund;
- d) determine the Fund to be used as a revolving loan to be collected thereafter; and
- e) issue directive with respect to the criteria and procedures of making loan and subsidy request from the Fund and apportioning requirements.
- 2/ The Authority shall undertake the dayto-day routine activities in relation to the administration of the Fund.
- 3/ The Board shall monitor from time to time effective utilization of the Fund for the purpose stipulated under Article 23(2) of the Proclamation.

60. Administration of the Fund

- 1/ The Energy Board shall issue a directive for the administration of the Fund.
- 2/ The Energy Board shall select and approve the nominated trust agent that administers the Fund to be secured from different sources.
- 3/ The contributions for the Fund shall be paid to a trust agent, following notification to the Energy Board.

፷፩. ስለፌንዱ አሰባሰብ

- ፩/ በአዋጁ አንቀጽ ፳፫(፫) ላይ ከተገለጹት ምንጮች የሚሰበሰበው ገንዘብ በየዓመቱ ተሰብስቦ ለተመረጠው የገንዘብ ባለአደራ ተቋም ነቢ መደረግ አለበት፡፡
- ፪/ ቦርዱ ፌንዱ በየጊዜው መሰብሰቡን እና በገንዘብ ባለአደራ ተቋሙ ዘንድ መቀመጡን ማረጋገዋ አለበት።

<u>ቋ</u>፪. ስለፌንዱ አጠ*ቃቀም ሪፖርት*

በዚህ ደንብ ለተመለከቱት ዓላማዎች ከፌንዱ ብድር ወይም ድጋፍ ያገኙ ተጠቃሚዎች በባለሥልጣኑ በሚዘጋጁ ቅጾች መሠረት የሩብ፣ የግማሽ እና ዓመታዊ ሪፖርት ለቦርዱ ማቅረብ አለባቸው፡፡

<u> ኟ፫. የገንዘብ ባለአደራ ተቋሙ *ኃ*ላፊ</u>ንት

ባለአደራ ወኪሉ የሚከተሉት ኃላፊነቶች ይኖሩታል፤

- ፩/ በአዋጁ አንቀጽ ፳፫(፫) ድንጋጌ መሠረት ባለአደራ ወኪሉ ከተለያዩ የፌንዱ ምንጮች የተገኘውን ገቢ የመቀበል እና የማስቀመጥ፤
- ፪/ ባለአዴራ ወኪሉ በቦርዱ ትዕዛዝ ለኢንርጂ ብቃት እና ቁጠባ ተግባራት እንዲውል የተወሰነን ብድር ለተበዳሪው መስጠት እና ከተበዳሪው መልሶ የመሰብሰብ፤
- ፫/ ባለአዳራ ወኪሉ በውሉ መሥረት የፊንዱን ገቢ እና ወጪ የሚያሳይ የሩብ፣ የግማሽ እና ዓመታዊ የሂሳብ መግለጫ ማዘጋጀት እና ለቦርዱ የማቅረብ፤
- ፬/ ከፌንዱ *ጋ*ር በተ*ያያዘ* በቦርዱ በውል የሚሰጡትን ሌሎች ተጨማሪ ተግባራት የማከናወን።

61. Collection of Fund

1/The Fund shall be collected annually from the specified source stated under Article 23 (3) of the Proclamation has to be deposit to the selected trust agent.

2/ The Board shall ensure the timely collection of Fund and its deposit to the trust agent.

62. Reporting on Fund Utilization

Those beneficiaries obtain loan or subsidy from the Fund for the purposes provided under this Regulation shall submit quarterly, biannual and annual report to the Board based on the forms prescribed by the Authority.

63. Responsibility of the Trust Agent

The Trust Agent shall have the following responsibilities:

- 1/ receive and deposit the income accrued from various sources of Fund as provided under Article 23 (3) of the Proclamation;
- 2/ loan fund money for the energy efficiency and conservation activities upon the order of the Board and shall collect loan payments;
- 3/ In accordance with the agreement ,prepare financial statement quarterly, biannual and annual revealing the revenues and expenditure of the Fund and submit it to the Board.
- 4/ The trust agent shall by agreement carry out other additional activities given by the Board.

ክፍል ስድስት

<u>አለመግባባትን ስለ መፍታት</u>

ምዕራፍ አንድ

ጠቅሳሳ

፷፬. አጠ*ቃላይ መርሆዎ*ች

- ፩/ ማናቸውም አለመግባባቶች እና አቤቱታዎች በቅድሚያ በተከራካሪ ወገኖች መካከል በሚደረግ የጋራ ስምምነት ሊፌቱ ይችሳሉ፡፡
- ፪/ ተከራካሪ ወገኖች አለመግባባታቸውን በጋራ ስምምነት መፍታት ካልቻሉ አለመግባባታቸው እንዲልታሳቸው አቤቱታቸውን ለባለስልጣኑ ወይም ለአስማሚው ሊያቀርቡ ይችሳሉ።
- ፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሥረት አለመግባባቱ በአስማሚው ካልተፌታ በግልግል ዳኝነት እንዲፌታ ሊያቀርቡ ይችላሉ፡፡
- ፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) መሥረት የግልግል ዳኝነቱን ውግኔ የሰጠው ባለስልጣኑ ከሆነ ውሳኔው በተከራካሪዎች ላይ አስገዳጅና የመጨረሻ ይሆናል።

፷፩. ከደንበኞች የሚቀርብ አቤቱታን ስለመስማት

- ፩/ ደንበኛው ባለፌቃዱ ያዘጋጀውን ሁሉንም አቤቱታ የመስማት ሥርዓቶች አሟጦ ከጨረሰ እና በባለፌቃዱ ውሳኔ ያልረካ ከሆነ ወይም ባለፌቃዱ አቤቱታው በደረሰው በአንድ ወር ውስዋ ውሳኔ ካልተሰጠ አቤቱታውን ለባለሥልጣኑ ማቅረብ ይችላል።
- ፪/ ባለፌቃዱ ውሳኔ ከሰጠበት ቀን ጀምሮ በ፲፭ (በአሥራ አምስት) ቀናት ውስዋ ደንበኛው አቤቱታውን በጽሁፍ ለባለሥልጣኑ ማቅረብ ያለበት ሲሆን ባለሥልጣኑም አቤቱታውን በተቀበለ በ፲፭ (በአሥራ አምስት) ቀናት ውስዋ ውሳኔ መስጠት አለበት።
- ፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሥረት ባለሥልጣኑ በቀረበለት አቤቱታ ላይ የሚሰጠው ውሳኔ አስገዳጅና የመጨረሻ ይሆናል፡፡

PART SIX

SETTLEMENT OF DISPUTE CHAPTER ONE

GENERAL

64. General Principles

- 1/ Any disputes and complaints may be settled by the parties themselves at first amicably.
- 2/ When parties fail to settle their dispute amicably, they may resort either to submit a complaint to the Authority or to a mediator.
- 3/ When the dispute cannot be resolved through mediation as per sub-article (2) of this Article it may be settled by arbitration.
- 4/ If the arbitral award under sub-article (3) of this Article is given by the Authority, it shall be final and binding on all parties involved in the arbitration proceeding.

65. <u>Handling Complaint of Customers hearing</u> of customers complaint

- 1/ The customer may submit his complaint to the Authority, where he has exhausted all complaint hearing procedures arranged by the licensee and is not satisfied by the decision of the licensee or the licensee failed to render decision within one month of receiving of such compliant.
- 2/ The customer shall submit his complaint to the Authority in written form within 15(fifteen) days from the date of final decision of the licensee and the Authority shall render the decision within 15 (fifteen) days of receiving such a complaint.
- 3/ the decision given by the Authority on complaint submitted to it pursuant to subarticle (2) of this Article shall be binding and final.

<u>ምዕራፍ ሁለት</u>

አለመግባባትን በማስማማት ስለመፍታት

፯፯. አስማሚ ስለ*መ*ሰየም

78

- ፩/ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፰፬ (፩) መሥረት ተከራካሪ ወገኖች አለመግባባታቸውን በስምምነት መፍታት ካልቻሉ አንዱ ወይም ሁሉም ወገኖች ባለሥልጣኑ አስማሚ እንዲሰይም ዋያቄ ሊያቀርቡ ይችላሉ።
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሥረት አስማሚ እንዲሰየም የሚቀርብ ጥያቄ:-
 - ሀ) የተከራካሪ ወገኖችን ስም እና አድራሻን፤
 - ለ) የአለመግባባቱን መነሻ እና ከማስማማት ሂደቱ የሚፈለግ መፍትሃን፤ እና
 - ሐ) በአስማሚነት እንዲሰየም የታጨውን ሰው ስምና አድራሻ *መያዝ* አለበት፡፡
- ፫/ ባለሥልጣኑ የአስማሚ ይሰየምልን ዋያቄን በተቀበለ በ፲ (በአስር) ቀናት ውስዋ መሰየም አለበት።

*፯፯. የአስማሚ መ*ሰየምን ስለ*መቃ*ወም

- ፩/ ማንኛውም ተከራካሪ ወገን በዚህ ደንብ አንቀጽ ፷፮ (፫) መሠረት በተሰጠ መሰየም ካልተስማማ አስማሚው በተሰየመ በ፩(በአምስት) ቀናት ውስጥ ተቃውሞውን ከነምክንያቱ በጽሁፍ ለባለሥልጣኑ ማቅረብ ይችሳል።
- ፪/ ባለሥልጣኑ ስያሜውን በመቃወም የቀረበው ምክንያት አሳማኝ ሆኖ ካገኘው ተከራካሪ ወገኖች በስምምነት ሌላ ተተኪ ተሰያሚ ዕጩ እንዲያቀርቡ ትዕዛዝ ይሠጣል።

CHAPTER TWO

DISPUTE RESOULTION THROUGH MEDIATION

66. Appointment of Mediator

- 1/ When parties to a dispute fail to resolve their dispute amicably by themselves in accordance with Article 64(1), one or both parties to the dispute may submit a request to the Authority for Appointment of Mediator.
- 2/ A request for Appointment of Mediator submitted as per sub article (1) of this article shall contain:
 - a) the name, addresse of the parties to the dispute;
 - a brief explanation of the nature of the dispute and any specific relief sought;
 and
- c) the name and address of the proposed mediator.
- 3/ The Authority shall appoint a mediator within 10 (ten) days after receipt of a request Appointment of Mediator.

67. Objection on the appointment of Mediator

- 1/ Any party to the dispute may who for good cause object the appointment of a mediator conducted pursuant to Article 66(3) this Regulation may submit is objection in written with its reason within 5 (five) days to the Authority.
- 2/ The Authority shall give instruction to the disputing parties to bring another proposed mediator when it finds the reason for objecting the appointment is reliable.

፫/ በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ (፪) መሥረት አስማሚ ምርጫ ሲያካሂዱ ተከራካሪ ወገኖች ሳይስማሙ ቀርተው ባለሥልጣኑ አስማሚ እንዲሰየምሳቸው ከጠየቁ ባለሥልጣኑ ጥያቄው በቀረበ በ፭ (በአምስት) ቀናት ውስጥ ተተኪ አስማሚ በመመደብ ለተከራካሪ ወገኖች በጽሁፍ ማሳወቅ አለበት።

፷፰. ማስማማትን ስለመጀመር

- ፩/ አስማሚው በተሾመ በ፲(በአስር) ቀናት ውስጥ ማስማማቱን መጀመር አለበት፡፡
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሥረት አስማሚው ሥራውን መጀመር እንዲችል ተከራካሪ ወገኖች ከአስማሚው ጋር የመተባበር ግዴታ አለባቸው።

ጃ፱ ከአስማሚነት ስለመልቀቅ ወይም ስለመነሳት

- ፩/ አስማሚው እንደተመደበ በሥራው ላይ አድልኦ ወይም ወገንተኛነት ሊፌዋሩ የሚችሉ ማናቸውም ምክንያቶች መኖራቸውን ከተረዳ ወዲያውኑ ሥራውን በመልቀቅ ለተከራካሪ ወገኖች እና ለባለሥልጣኑ ካሳወቀ በሌላ መተካት አለበት፡፡
- ፪/ አስማሚው በማናቸውም ጊዜ ነጻ ሆኖ ወይም ያለ ወገንተኛነት የመሥራት ችሎታውን ሲጎዱ የሚችሉ ወይም አግባብነት ባለው መንገድ ይጎዳሉ ተብለው የሚታሰቡ ማናቸውም ዓይነት ጥቅም ግጭት እንዳለው በተከራካሪ ወገኖች ተቃውሞ ሲቀርብና በባለሥልጣኑ ሲረጋገጥ ተነስቶ በሌላ መተካት አለበት::

ĝ. ማስማማት ስለሚቋረጥበት ሁኔታ

- ፩/ የማስማማት ሂደት ከሚከተሉት ሁኔታዎች በአንዱ ሊቋረጥ ይችላል:-
 - U) ተከራካሪዎቹ አለመግባባታቸውን በስምምነት ከፌቱ ወይም ሊፌቱ ካልቻሉ፤

3/ If the parties fail to agree while conducting selection of mediator pursuant to sub article (2) of this Article and request the Authority to act on their behalf, the Authority shall replace a mediator and notify the parties in writing the replaced mediator within 5(five) days.

68. Commencing of Mediation

- 1/ The mediator shall commence mediation within 10(ten) days of appointment.
- 2/ The parties of such dispute shall be duty bound to cooperate with the mediator to commence the mediation before the lapse of time specified under sub-article (1) of this Article.

69. Resignation or Withdrawal of a Mediator

- 1/ The mediator shall replace by other if, after his appointment becomes aware of any circumstances that may create a bias, partiality or lack of neutrality he shall immediately resign and inform the parties to the dispute and the Authority.
- 2/ The Authority shall withdraw a mediator and replace by another mediator after being notified by one or both parties to the dispute, that the mediator shall be disqualified and when it is proved that he has any conflict of interest likely to affect or which might reasonably be perceived to affect the mediator's independence or ability to act impartially at all times.

70. Termination of Mediation

- 1/ The mediation shall terminate due to one of the following conditions:
- a) when parties settle or fail to settle their disputes by agreement;

- አስማሚው ከተከራካሪዎች ጋር ከተመካከረ V) በኋላ የማስማማት ሂደቱ ቢቀዋል ማስማማት ለተከራካሪዎች የማይቻል መሆኑን አና ለባለሥልጣኑ በጽሁፍ ካሳወቀ፤ ወይም
- ሐ) ከተከራካሪዎች *አንዱ* ወይም ሁለም ምክንያት መግለጽ ሳያስፌልግ በራሳቸው ፍላጎት ማስማማቱ እንዲቋረዋ የወሰኑ መሆኑን ለአስማሚው እና ለባለሥልጣኑ በጽሁፍ ካሳወቁ፡፡
- ፪/አስማሚው በማስማማቱ የተደረሰበትን የመጨረሻ ውጤት ለባለሥልጣኑ በጽሁፍ ሪፖርት ማድረግ አለበት፡፡

ምዕራፍ ሦስት

አለመግባባትን በግልግል ዳኝነት ስለመፍታት

፸፩. ስለማልማል ዳኝነት

በዚህ ደንብ መሠረት አለመግባባቱ በማስማማት ካልተፌታ ተከራካሪ ወገኖች ጉዳያቸው በባለስልጣኑ የግልግል ዳኝነት እንዲታይ ሲስግሙ ይችሳሉ፡፡

፸፪. ስለግልግል *ዳኝነት ፓናል መ*ቋቋም

- ፩/ ባለሥልጣኑ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፸፩ መሠረት የሚቀርብ አለመግባባትን ለመፍታት የግልግል **ዳኝነተ ፓናል ያ**ቋቁማል።
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ን**ዑስ አንቀጽ (፩) መ**ሠረት የሚቋቋመው የግልግል ዳኝነት ፓናል የዳኞች ብዛት ሰብሳቢውን ጨምሮ ከሦስት መብለዋ የለበትም::
- ፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) የተደነገገው ቢኖርም እንደ አለመግባባቱ የውስብስብነት ደረጃ ባለስልጣኑ በአንድ ዳኛ ብቻ እንዲዳኝ ሊወስን ይችላል፡፡
- **፬/ ባለሥልጣኑ ስለ**ግልግል ዳኝነት ፓናል አባላት ሹመትና ብቃት፣ ሽረት መተካት በመመሪያ ሲያወጣ ይችላል፡፡

b) when the mediator, after consultation with the parties to the dispute, informs the authority and parties in writing that further attempts to secure outcome of agreement through mediation is no longer appropriate; or

Federal Negarit Gazette No. 21 28th January, 2019 ...page 10963

- c) if one or all parties to the dispute without a need to present reason, submit to the mediator and the Authority a written notice of their decision to the termination of the Mediation process.
- 2/ The mediator shall report the final result of the mediation in writing to the Authority.

CHAPTER THREE

DISPUTE RESOULTION THROUGH ARBITRATION

71. Arbitration

When the dispute is not settled through mediation pursuant to this Regulation the parties to the dispute may agree to submit their issue to the Authority for arbitration.

72. Establishment of Arbitration Panel

- 1/ The Authority shall establish an arbitration panel to resolve disputes submitted pursuant to Article 71 of this Regulation.
- 2/ The number of arbitrators of arbitration panel established pursuant to sub-article (1) of this Article, including the chairperson shall not exceed three.
- 3/ Notwithstanding the provision of subarticle (2) of this Article the Authority may, on the basis of the complexity of the issue, determine the issue to be arbitrated by one arbitrator.
- 4/ The Authority may issue a Directive to determine the qualification, appointment, cancellation and replacement of the members of the arbitration panel.

፸፫. ስለግልግል ፓናል የዳኝነት ሥልጣን

የግልግል ዳኝነት ፓናል በአዋጁ፣ በዚህ ደንብ እና ይህን ደንብ ለማስፌጸም በሚወጣ መመሪያ በሚሸፌኑ ጉዳዮች ላይ የዳኝነት ሥልጣን አለው፡፡

፸፬. ስለግልግል ዳኝነት ፓናል ሥነ-ሥርዓት

በዚህ ደንብ አንቀጽ ፫፪ መሥረት በሚቋቋመው የግልግል ዳኝነት ፓናል በሚካሄድ ክርክር ላይ የፍትሐ ብሔር ሥነ-ሥርዓት ሕግ ተልጻሚ ይሆናል።

፸፭. ስለ**ግል**ግል *ዳኝነት የአገልግሎት ክፍያ*

ባለሥልጣኑ የግልግል ዳኞች አገልግሎት ክፍያን በተመለከተ በቀጥታ ጉዳዩ የሚመለከታቸውና ወጪውን በሚሸፍኑት አካላት ፌቃደኝነት ላይ ተመሰርቶ በድርድር ይወስናል፡፡

<u>ክፍል ሰባት</u>

ልዩ ልዩ ድን*ጋ*ኔዎች

፸፮. ስለ ጽሑፍ ማስጠንቀቂያ እና የገንዘብ ቅጣት

- ፩/ በኤሌክትሪክ አቅርቦት ላይ የተሰማራ የማመንጨት፣ የማስተሳለፍ ወይም የማክፋፌልና እና የመሽተ ባለፌቃድ አገልግሎት የሚሰጠው በተቀመጠለት ደረጃ መሠረት ያለመሆኑ ሲረ ጋገተ ባለስልጣኑ ለባለፌቃዱ ከበቂ የማስተካከያ ጊዜ ጋር የጽሁፍ ማስጠንቀቂያ ይሰጣል።
- g/ በኢነርጂ ብቃትና ቁጠባ አስገዳጅ አ**ሥ**ራሮች ሳይ የአ*ፌ*ጻጸም ክፍተት ሲኖር፤ የብቃት ወረቀት የተሰጣቸው ሙያተኞች፣ ምስክር **ፌ**ቃድ ያሳቸው የኢንር**ጂ ኦዲተሮች ወይም** አማካሪዎች ወይም ኮንትራክተሮች አገልግሎት አሰጣጣቸው በተቀመጠለት ደረጃ ተቀባይነት ባለው አሥራር መሥረት ያለመሆኑ ሲረጋገጥ ባለሥልጣኑ የጽሁፍ ማስጠንቀቂያ ከበቂ የማስተካከያ ጊዜ ጋር ይሰጣል፡፡

73. Jurisdiction of Arbitration Panel

The arbitration panel shall have the jurisdiction on the matters covered by the Proclamation, this Regulation and directive to be issued.

74. The Power Procedure of Arbitration Panel

The Civil Procedure Code shall be applicable for the proceedings of the arbitration panel established in accordance of Article 72 of this Regulation.

75. Arbitration Service Fee

The Authority shall determine arbitration fee to be paid to arbitrators based on negotiation and consents of the parties directly involved in the case and who are paying for the service.

<u>PART SEVEN</u> <u>MISCELLANEOUS PROVISIONS</u>

76. Notice and Fine

- 1/ Where it is ascertained that the generation, transmission, distribution and sales licensee is not providing service as per the determined service standard, the Authority shall issue written notice to the licensee and give sufficient time for corrective action.
- 2/ When gaps in the implementation of mandatory energy efficiency standards prevails; or services fall short of the standard issued or the generally accepted standard, by those professionals whose competency is certified or by licensed energy auditors, or licensed energy contractors, or licensed consultants, the Authority shall issue a written notice to those concerned, and give adequate time for corrective action.

- ፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት በተሰጠ በቂ የማስተካከይ ጊዜ ውስጥ ባለፊቃዱ አገልግሎቱን በተፊለገው ደረጃ ባለማሻሻሉ በተገልጋዩ እና በኀብረተሰቡ ላይ ችግር ከተፊጠረ በአዋጁ አንቀጽ ፩ (፪) እና አንቀጽ ፯ (፪) መሠረት ባለስልጣኑ:-
 - ሀ) እንደጥፋቱ ክብደት እስከ ፲ ሚሊዮን (አስር ሚሊዮን) ብር የሚደርስ አስተዳደራዊ የገንዘብ ቅጣት ይወስናል፤
 - ለ) በአንድ ዓመት ጊዜ ውስጥ በአንድ ባለፌቃድ ላይ በዚህ ንዑስ አንቀጽ (ሀ) መሥረት የሚጣለው ጠቅሳሳ የቅጣት መጠን ከብር ፭ ሚሊዮን (ሃያ ሚሊዮን) መብለጥ የለበትም፡፡
- ፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት በተሰጠ በቂ የማስተካከያ ጊዜ ውስዋ የሙያ ብቃት የተፈጋገጠሳቸው ፌቃድ ያሳቸው አዲተሮች አማካሪዎች የኢነርጃ ወይም ወይም ኮንትራክተሮች የአገልግሎት ደረጃቸው በተቀመጠው ደረጃ ወይም በአዋጁ አንቀጽ ፩(፮) እንደተደነገገው በባለስልጣኑ በሚወጣ መሠረት ያለመሆኑ ሲፈጋገጥና ማስጠንቀቂያውን ተመስርቶ የማስተካከያ ካልተወሰደ ወይም የእርምት አርምጃ ባለሥልጣኑ በአዋጁ አንቀጽ ፩ (፪) መሠረት እስከ ብር ፪፻ሺ (ሁለት መቶ ሺ) የሚደርስ አስተዳደራዊ የገንዘብ ቅጣት ይወስናል፡፡
- ጅ/ በዚህ አንቀጽ መሥረት ባለሥልጣኑ የገንዘብ ቅጣት እርምጃ በሚወስድ ጊዜ በጥፋቱ ምክንያት የደረሰውን ጉዳት ከግምት ያስገባ መሆን አለበት።
- ፲/ ባለስልጣት ቅጣቱን ከመወሰት በፊት ሊወሰን ያለውን ቅጣት አስመልክቶ ለባለጉዳዩ በመግለጽ መከላከያ ሀሳብ ካለው እንዲያቀርብ ወይም የማቅለያ ሀሳብ እንዲያቀርብ በቂ ጊዜ መስጠት አለበት።

- 3/ if customers and community suffer due to failure to rectify or improve the service up to the level required within the rectification time limit provided under sub-article (1) of this Article,the Authority shall, in accordance with Article 4 (2) and Article 8 (2) of the Proclamation;
- a) impose administrative penalty on the service provider based on the gravity of the fault up to Birr 10,000,000 (Ten Million);
- b) provided, however, the total amount of the penalty to be imposed in one year on a licensee according to sub-article (3)(a) of this Article shall not exceed Birr 20,000,000 (Twenty Million);
- 4/ In accordance with sub-Article (2) of this Article, if no corrective action is taken following the notification and the services fall short of the standard issued or Code to be issued by the Authority in accordance with Article 4(6) of the Proclamation, by the holder of certificate of competence or by licensed energy auditors, or licensed energy contractors, licensed consultants, the Authority shall impose administrative penalty on the service provider, in accordance with Article 4(2) of the Proclamation, up to Birr 200,000 (Two Hundred Thousand).
- 5/ The Authority when imposes penalty pursuant to this Article, it shall take in to account the damage materialized.
- 6/ The Authority shall, before deciding on the fine to be imposed, give an opportunity to the person subject to the fine with adequate time either to defend the proposed penalty or otherwise suggest reasons to mitigate the proposed penalty.

78

<u>፸፯. ስለጅምላ የኤሌክትሪክ ኃይል የግዥ ሥነ-ሥርዓት</u>

- ፩/ የጅምላ ኤሌክትሪክ ኃይል የሚገዛበት ሥነ-ሥርዓት አግባብ ባለው የሀገሪቱ ሕግ መሥረት በተቻለ መጠን ፍትሐዊ፣ ግልጽ እና ውድድርን የሚያበረታታ መሆን አለበት፡፡
- ፪/ ባለሥልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የጅምላ ኤሌክትሪክ ኃይል ግዥ አሠራር ሥርዓት መመሪያ ሊያወጣ ይችላል፡፡
- ፫/ ለባለስልጣኑ ረቂቅ የጅምላ ኃይል ግዥ እና ረቂቅ የኔትወርክ አጠቃቀም ስምምነት በአዋጁ አንቀጽ ፬ (፯) መሠረት ሲቀርብለት መርምሮ ያፀድቃል።

ባለሥልጣኑ ስለ ደህንነት፣ ቴክኒክና የአገልግሎት ፕራት ደረጃዎች መመሪያ ያወጣል።

፸፱. አደ*ጋ*ን ስለማሳወቅ

፩/ የኤሌክትሪክ ኃይል ከማመንጨት፣ ከማስተላለፍ፣ ከማከፋፈል ወይም ከመጠቀም ጋር በተገናኘ ለሰው ሕይወት ማለፍ ምክንያት የሆነ ወይም ከባድ የአካል ጉዳት ያደረሰ ወይም በንብረት ላይ ከባድ ውድመት ያደረሰን ማናቸውንም አደጋ ባለፌቃዱ ባወቀ በኟ፬ ሰዓት ውስጥ ለባለሥልጣኑ እና አግባብ ላለው የመንግሥት አካል ሪፖርት ማቅረብ አለበት። 7/ The detail level of penalty and minimum service levels to be guaranteed for the implementation of this Article shall be determined by a directive to be issued to implement this Regulation.

77. <u>Procedure for Bulk Electric Power</u> Procurement

- 1/ The procedure for bulk electric power procurement shall, as far as practicable, be in accordance with the relevant law of the country, equitable, transparent, and competitive.
- 2/ The Authority may issue directive on the procedure of bulk power procurement process pursuant to subarticle (1) of this Article.
- 3/ The Authority shall examine and approve draft power purchase agreement and draft network use agreement when presented to it pursuant to Article 4(7) of the Proclamation.

78. Standards of Safety, Technical and Quality of Service

The Authority shall issue a directive on standards of safety, technical and quality of service.

79. Accident Reporting

1/ If any accident occurs in connection generation, transmission, distribution or use of electrical energy resulting in serious injury to or loss of life of a human being or serious physical damage to a property, the licensee shall send to the appropriate government organ and the Authority, a report of the accident within 24 hours when he has knowledge of its occurrence.

አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ (፩) መሠረት ተጎጂው ከባድ የአካል ጉዳት ማለት ተኝቶ የሚታከም በሆስፒታል ሲሆን **እንዲሁም** ከባድ የንብረት ማለት ጉዳት አብዛኛው የንብረቱ ክፍል የተበላሽ ወይም የወደመ እንደሆነ ነው።

፹. በባለሥልጣኑ ስለሚደረግ ምርመራ

- ፩/ ማንኛውም በባለሥልጣኑ የተወከለ ተቆጣጣሪ በባለፌቃዱ ይዞታ በሆነ በማንኛውም ቦታ ውስጥ የመግባት እና በማናቸውም ጊዜ የመቆጣጠር፣ የመመርመር እንዲሁም መረጃ የመውሰድ መብት አለው፡፡
- ፪/ ባለፌቃዱ በቁተተር እና በምርመራ ወቅት በባለሥልጣኑ ከተወከለው ተቆጣጣሪ *ጋር* መተባበር እና ድ*ጋ*ፍ ማድረግ አለበት፡፡
- ፫/ በባለሥልጣኑ የተወከለ ተቆጣጣሪ የቁተጥር ተግባሩን ከመጀመሩ በፌት ከባለሥልጣኑ የተሰጠውን የተቆጣጣሪነት መታወቂያ ካርድ ወይንም አግባብነት ያለውን ፌቃድ ማሳየት አለበት።

፹፩. <u>ከግሪድ ውጭ የማከፋ</u>ፈል፣ የ*መ*ሸዋ እና የማመንጨት ባለፈቃድ ስለሚደረግ ተበቃ

- ፩/ ብሔራዊ ግሪዱ ከግሪድ ውጭ ከሚሰራ የጣመንጨት፣ የማስተላለፍ ወይም የማክፋፌል እና የመሸዋ የብቻ የሆነ ባለፌቃድ ኔትወርክ ዘንድ በሚደርስበት ወቅት የብሔራዊ ግሪዱ ባለፌቃድ በስምምነት አግባብነት ያለው ካሳ ለባለፌቃዱ በመክፌል የማክፋፌል እና የመሸዋ የብቻ ፌቃድ ኔትወርኩንና እና ተያይዞ ያለውን የማመንጫ ፋሲሊቲ ከብሔራዊ ግሪዱ ጋር እንዲጠቃለል ሊያደርግ ይችላል፡፡
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) በተጠቀሰው መሥረት የአቅርቦት ፋሲሊቲው ወደ ብሔራዊ ግሪዱ የሚካተተው ደረጃውን ጠብቆ የተሰራ መሆኑ ሲረ ጋገጥ ብቻ ነው።

2/ Pursuant to sub-article (1) of this Article, serious injury means injury that requires the victim to become an in-patient at a hospital, and serious physical damage to a property means that a significant part of the property has been damaged or destroyed.

80. Inspections by the Authority

- 1/ Any duly authorized officer by the Authority shall have the right of access to the premises and operational areas of the licensee and be entitled at all times to inspect and to make examinations and tests of a licensee's works.
- 2/ In the course of such inspection the licensee shall cooperate with and render assistance to such duly authorized officer by the Authority.
- 3/ The duly authorized officer shall show his identity card or appropriate license issued by the Authority for such purpose before commencing inspection activities.

81. <u>Protection of Off-Grid Distribution</u> Sale, and Generation Licensee

- 1/In the event that the national grid reaches to the off-grid exclusive generation, transmission or distribution and licensee's network, the national grid licensee, operating under exclusive license may, by agreement, integrate distribution and sale network and related generation facilities upon payment of reasonable compensation to the respective licensee and integrate it to the national grid.
- 2/The supply facility to be integrate to the national grid pursuant to sub-article (1) of this article shall technically be qualified to integrate it to the national grid.

- ፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሥረት የሚከፌለውን የካሳ መጠን አስመልክቶ ስምምነት ሳይ ካልተደረሰ ባለሥልጣኑ በግልግል ዳኝነት አይቶ ይወስናል፡፡
- ፬/ ከግሪድ ውጭ ያለ የማከፋፊል እና የመሸተ ባለፌቃድ በመፍረሱ ወይም በመክሰሩ ምክንያት የኤሌክትሪክ አገልግሎት መስጠት ያልቻለ እንደሆነ የነባር ደንበኞች አገልግሎት እንዳይቋረጥ ለማድረግ የብሔራዊ ግሪዱ እንዳስፌሳጊነቱ የማስተሳለፍ ወይም የማከፋፊ ልና የመሸተ ባለፌቃድ ከግሪድ ውጭ ያለውን የማመንጫና የማከፋፊያ ፋሲሊቲ እንዲያገናኝ ባለሥልጣኑ ውሣኔ ሊሰተ ይችላል።

<u> ፲፻፪ መመሪያ የማውጣት ሥልጣን</u>

ባለሥልጣት ይህን ደንብ በአግባቡ ለማስፌጸም የሚያስፌል*ጉ መመሪያዎችን* ሊያወጣ ይችሳል፡፡

- ፩/ ይህ ደንብ ከመጽናቱ በፊት ለንግድ ዓላማ የተሰጠ ኤሌክትሪክ የማመንጨት፣ የማስተላለፍ ወይም የማከፋፊልና የመሸዋ ወይም የአስመጪነት እና የላኪነት ፌቃድ በባለሥልጣኑ በማስታወቂያ በሚገለጸው የጊዜ ገደብ ውስጥ በዚህ ደንብ መሠረት በሚሰዋ አዲስ ፌቃድ መተካት አለበት፡፡
- ፪/ ይህ ደንብ ከመጽናቱ በፌት የተሰጠ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት በዚህ ደንብ መሠረት በባለሥልጣኑ ማስታወቂያ በሚገለጽ የጊዜ ገደብ ውስጥ በአዲስ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት እስኪተካ ድረስ ጸንቶ ይቆያል፡፡

- 3/In the event of disagreement over the amount of compensation to be paid for integration pursuant to sub-article (1) of this Article, the Authority shall settle the issue through arbitration.
- 4/The Authority may give a decision that the national grid to connect the off-grid generation and transmission facility from the transmission or distribution and sale licensee to supply electricity to those customers who are without a regular supply of electricity because of the liquidation or bankruptcy of the existing off-grid distribution and sale licensee.

82. Power to Issue Directive

The Authority may issue directives for the proper implementation of this Regulation.

83. Transitional Provisions

- 1/ Any person engaged in the operations of generation, transmission or distribution and sale, import or export of electricity for commercial purpose prior to the coming into force of this Regulation shall, within the period to be specified by the notice of the Authority, replace his license with new license to be issued in accordance with this Regulation.
- 2/ Any certificate of competency of electrical contractors issued by the Authority prior to the coming into force of this Regulation shall remain valid until replaced by a new certificate of competency issued pursuant to this Regulation within the period to be specified by the notice of the Authority.

፹፬. የተሻሩ እና ተልጻሚነት የማይኖራቸው ሕ**ጎ**ች

- ፩/ የኤሌክትሪክ ሥራዎች የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር ፵፱/፲፱፻፲፩ ተሽሯል፡፡
- ፪/ ይህን ደንብ የሚቃረን ማንኛውም ደንብ፣ መመሪያ ወይም የአሥራር ልምድ በዚህ ደንብ በተሸፊኑ ጉዳዮች ላይ ተፊጻሚነት አይኖረውም፡፡

፹ጅ. ደንቡ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ ደንብ በፌደራል *ነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ* ከወጣበት ቀን ጀምሮ የጸና ይሆናል፡፡

አዲስ አበባ ጥር ፳ ቀን ፪ሺ፲፩ዓ.ም

ዶ/ር አብይ አህመድ

የኢትዮጵያ ፌደራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ጠቅሳይ ሚኒስትር

84. Repealed and Inapplicable Laws

- 1/ The Electricity Operations Council of Ministers Regulation No. 49/1999 is hereby repealed.
- 2/ No Regulation, directive or practice which is inconsistent with this Regulation shall have effect with respect to matters covered in this Regulation.

85. Effective Date

This Regulation shall enter into force on the date of their publication in the Federal Negarit Gazette.

Done at Addis Ababa this 28th Day of January,2019

ABIY AHMED (DR.)

PRIME MINISTER OF THE FEDERAL
DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

<u>ሥንጠረዥ ፩</u>

፲ሺ፱፻፸

<u>ለፌቃድ እና ለብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት አሰጣተ</u> <u>የክፍያ ዝርዝር</u>

፩. ለቁዋዋር/ ለሪጉሌሽን የአገልግሎት ክፍያ

ተ.ቁ	የአገልግሎት ዓይነት	ክፍያ መጠን በብር			
ğ	የኤሌክትሪክ ዘርፍ ቁዋዋር አገልግሎት	0.117 ብር/ በተሸጠ <i>ሜ.ን</i> ዋት ሰዓት በዓመት			
፪ የኤሌክትሪክ ሥራ ፍቃድ ክፍያ					
ተ.ቁ	የአገልግሎት ዓይነት	ለአገልግሎቱ የሚከፍለው ክፍያ <i>መ</i> ሐን በብር			
ğ	የኤሌክትሪክ ማመንጨ ት/ማስተላለፍ/				
	ማከፋፈልና መሸዋ ፌቃድ ማመልከቻ	496			
Ĕ	የኤሌክትሪክ				
	ማመንጨት/ማስተሳለፍ/ ማከፋፊልና <i>መ</i> ሸዋ				
	ፈቃድ <i>መ</i> ስጠት				
	እስከ 10 <i>ሜ.</i> ጋዋት	2500			
	ከ10 ሜ.ኃዋት በላይ				
	የማመንጫ/ማስተላለፊያ	6883			
	/ማስፋ <i>ሌያና መ</i> ሸዋ				
ŗ	ፈቃድ ዕድሳት				
7-	/ማሻሻል/ማስተላለፍ				
	እስከ 10 <i>ሜ.</i> ንዋት	1668			
	ከ10 ሜጋዋት በላይ	4505			
	1110 6,211 111,5	4595			
፫. የብቃ	ት ማረጋገጫ የምስክር ወረ				
፫. የብቃ ፫. <u>፩</u>		ቀት የአገልግሎት ክፍያ			
ğ.3	ት ማረ ጋገጫ የምስክር ወረ	ቀት የአገልግሎት ክፍያ			
፫.፩ የሙያ	ት ማረ <i>ጋገጫ የምስክር ወረ</i> በባለሙያ የሚክፌል የአገቆ	ቀት የአገልግሎት ክፍያ እግሎት ክፍያ			
ር.፩ የሙያ ደረጃ	ት ማረ,ጋገጫ የምስክር ወረ በባለሙያ የሚከፌል የአገል የአገልግሎት ዓይነት ምዝገባ	ቀት የአገልግሎት ክፍያ ግሎት ክፍያ ለአገልግሎቱ የሚከፍለው ክፍያ መጠን በብር 51.56			
፫.፩ የሙያ ደረጃ	ት ማረ,ጋገጫ የምስክር ወረ በባለሙያ የሚከፊል የአገል የአገልግሎት ዓይነት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና	ቀት የአገልግሎት ክፍያ ግሎት ክፍያ ለአገልግሎቱ የሚከፍለው ክፍያ መጠን በብር 51.56 212.32			
፫.፩ የሙ.ያ ደረጃ	ት ማረ,ንገጫ የምስክር ወረ በባለሙያ የሚከፊል የአገል የአገልግሎት ዓይነት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና የተግባር ፊተና	ቀት የአገልግሎት ክፍያ ግሎት ክፍያ ለአገልግሎቱ የሚከፍለው ክፍያ መጠን በብር 51.56			
፫.፩ የሙ.ያ ደረጃ	ት ማረ,ንገጫ የምስክር ወረ በባለሙያ የሚከፊል የአገል የአገልግሎት ዓይነት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና የተግባር ፊተና ስርተፍኬት	ቀት የአገል ግሎት ክፍያ ግሎት ክፍያ ለአገል ግሎቱ የሚከፍለው ክፍያ መጠን በብር 51.56 212.32 272.98 69.76			
፫.፩ የሙ.ያ ደረጃ ደረጃ ፩	ት ማረ,ንገጫ የምስክር ወረ በባለሙያ የሚከፈል የአገል የአገልግሎት ዓይነት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና የተግባር ፊተና ስርተፍኬት አድሳት	ቀት የአገል ግሎት ክፍያ ግሎት ክፍያ ለአገል ግሎቱ የሚከፍለው ክፍያ መጠን በብር 51.56 212.32 272.98 69.76 121.33			
፫.፩ የሙያ	ት ማረ,ንገጫ የምስክር ወረ በባለሙያ የሚከፈል የአገል የአገልግሎት ዓይነት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና የተግባር ፊተና ሰርተፍኬት እድሳት ምዝገባ	ቀት የአገል ግሎት ክፍያ ግሎት ክፍያ ለአገል ግሎት የሚከፍለው ክፍያ መጠን በብር 51.56 212.32 272.98 69.76 121.33 41.25			
፫.፩ የሙያ ደረጃ ደረጃ ፩	ት ማረ,ንገጫ የምስክር ወረ በባለሙያ የሚከፈል የአገል የአገልግሎት ዓይነት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና የተግባር ፊተና ሰርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና	ቀት የአገል ግሎት ክፍያ ግሎት ክፍያ ለአገል ግሎት የሚከፍለው ክፍያ መጠን በብር 51.56 212.32 272.98 69.76 121.33 41.25 169.85			
፫.፩ የሙያ ደረጃ ደረጃ ፩	ት ማረ,ንገጫ የምስክር ወረ በባለሙያ የሚከፈል የአገል የአገልግሎት ዓይነት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና የተግባር ፊተና ሰርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና የተግባር ፊተና	ቀት የአገል ግሎት ክፍያ ግሎት ክፍያ ለአገል ግሎቱ የሚከፍለው ክፍያ መጠን በብር 51.56 212.32 272.98 69.76 121.33 41.25 169.85 218.39			
፫.፩ የሙያ ደረጃ ደረጃ ፩	ት ማረ,ንገጫ የምስክር ወረ በባለሙያ የሚከፈል የአገል የአገልግሎት ዓይነት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና የተግባር ፊተና ሰርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና የተግባር ፊተና ስርተፍኬት	ቀት የአገል ግሎት ክፍያ ግሎት ክፍያ ለአገል ግሎት የሚከፍለው ክፍያ መጠን በብር 51.56 212.32 272.98 69.76 121.33 41.25 169.85 218.39 55.81			
F.6 Por-P RLA RLA 6 RLA 6	ት ማረ,ንገጫ የምስክር ወረ በባለሙያ የሚከፈል የአገል የአገልግሎት ዓይነት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና የተግባር ፌተና ሰርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና የተግባር ፌተና ሰርተፍኬት አድነፍ ፌተና	ቀት የአገል ግሎት ክፍያ ግሎት ክፍያ ለአገል ግሎት የሚከፍለው ክፍያ መጠን በብር 51.56 212.32 272.98 69.76 121.33 41.25 169.85 218.39 55.81			
፫.፩ የሙያ ደረጃ ደረጃ ፩	ት ማረ,ንገጫ የምስክር ወረ በባለሙያ የሚከፈል የአገል የአገልግሎት ዓይነት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና የተግባር ፊተና ሰርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና የተግባር ፊተና ሰርተፍኬት አድሳት ምዝገባ	ቀት የአገል ግሎት ክፍያ ግሎት ክፍያ ለአገል ግሎት የሚከፍለው ክፍያ መጠን በብር 51.56 212.32 272.98 69.76 121.33 41.25 169.85 218.39 55.81 97.06 30.95			
F.6 Por-P RLA RLA 6 RLA 6	ት ማረ,ንገጫ የምስክር ወረ በባለሙያ የሚከፈል የአገል የአገልግሎት ዓይነት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና የተግባር ፊተና ሰርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና የተግባር ፊተና ሰርተፍኬት አድሳት ምዝገባ ሬተና	ቀት የአገል ግሎት ክፍያ ግሎት ክፍያ ለአገል ግሎት የሚከፍለው ክፍያ መጠን በብር 51.56 212.32 272.98 69.76 121.33 41.25 169.85 218.39 55.81 97.06 30.95 127.39			
F.6 Por-P RCA RCA 6 RCA 6	ት ማረ,ንገጫ የምስክር ወረ በባለሙያ የሚከፈል የአገል የአገልግሎት ዓይነት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና የተግባር ፊተና ሰርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና የተግባር ፊተና ሰርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና የተግባር ፊተና ሰርተፍኬት አድሳት ምዝገባ ሬተና	ቀት የአገል ግሎት ክፍደ ግሎት ክፍደ ለአገል ግሎት የሚከፍለው ክፍደ መጠን በብር 51.56 212.32 272.98 69.76 121.33 41.25 169.85 218.39 55.81 97.06 30.95 127.39 163.79			
F.6 Por.p RCA RCA 6	ት ማረ, ጋገጫ የምስክር ወረ በባለሙያ የሚከፈል የአገል የአገልግሎት ዓይነት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና የተግባር ፌተና ሰርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና የተግባር ፌተና ሰርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና የተግባር ፌተና ሰርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና	ቀት የአገል ግሎት ክፍደ ግሎት ክፍደ ለአገል ግሎት የሚከፍለው ክፍደ መጠን በብር 51.56 212.32 272.98 69.76 121.33 41.25 169.85 218.39 55.81 97.06 30.95 127.39 163.79 41.85			
F.6 Por.p RCA RCA 6	ት ማረ, ጋገጫ የምስክር ወረ በባለሙያ የሚከፈል የአገል የአገልግሎት ዓይነት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና የተግባር ፌተና ሰርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና የተግባር ፌተና ሰርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና የተግባር ፌተና ሰርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና	ቀት የአገል ግሎት ክፍያ ግሎት ክፍያ ለአገል ግሎት የሚከፍለው ክፍያ መጠን በብር 51.56 212.32 272.98 69.76 121.33 41.25 169.85 218.39 55.81 97.06 30.95 127.39 163.79 41.85 72.80			
E.Ä Por-9 RLÄ RLÄ Ä RLÄ Ä	ት ማረ, ጋገጫ የምስክር ወረ በባለሙያ የሚከፈል የአገል የአገልግሎት ዓይነት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና የተግባር ፊተና ሰርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና የተግባር ፊተና ሰርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና የተግባር ፊተና ሰርተፍኬት አድሳት ምዝገባ	ቀት የአገል ግሎት ክፍደ ባሎት ክፍደ ለአገል ግሎት የሚከፍለው ክፍደ መጠን በብር 51.56 212.32 272.98 69.76 121.33 41.25 169.85 218.39 55.81 97.06 30.95 127.39 163.79 41.85 72.80 20.63			
F. 6 Por- 9 R.C.A R.C.A E R.C.A E	ት ማረ,ንገጫ የምስክር ወረ በባለሙያ የሚከፈል የአገል የአገልግሎት ዓይነት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና የተግባር ፊተና ስርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና የተግባር ፊተና ስርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና የተግባር ፊተና ስርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና	ቀት የአገል ግሎት ክፍደ ባሎት ክፍደ ለአገል ግሎት የሚከፍለው ክፍደ መጠን በብር 51.56 212.32 272.98 69.76 121.33 41.25 169.85 218.39 55.81 97.06 30.95 127.39 163.79 41.85 72.80 20.63 84.93			
E.Ä Por-9 RLÄ RLÄ Ä RLÄ Ä	ት ማረ,ንገጫ የምስክር ወረ በባለሙያ የሚከፈል የአገል የአገልግሎት ዓይነት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና የተግባር ፌተና ስርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና የተግባር ፌተና ስርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና የተግባር ፌተና ስርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና የተግባር ፌተና	ቀት የአገል ግሎት ክፍደ ባሎት ክፍደ ለአገል ግሎት የሚከፍለው ክፍደ መጠን በብር 51.56 212.32 272.98 69.76 121.33 41.25 169.85 218.39 55.81 97.06 30.95 127.39 163.79 41.85 72.80 20.63 84.93 109.20			
F. 6 Por- 9 R.C.A R.C.A E R.C.A E	ት ማረ, ጋገጫ የምስክር ወረ በባለሙያ የሚከፈል የአገል የአገልግሎት ዓይነት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና የተግባር ፌተና ሰርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና የተግባር ፌተና ሰርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና የተግባር ፌተና ሰርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና የተግባር ፌተና ሰርተፍኬት አድሳት	ቀት የአገል ግሎት ክፍደ ለአገል ግሎት የሚከፍለው ክፍደ መጠን በብር 51.56 212.32 272.98 69.76 121.33 41.25 169.85 218.39 55.81 97.06 30.95 127.39 163.79 41.85 72.80 20.63 84.93 109.20 27.90			
F. 6 Pow- 9 RLA RLA 6 RLA 6 RLA 6 RLA 6	ት ማረ,ንገጫ የምስክር ወረ በባለሙያ የሚከፈል የአገል የአገልግሎት ዓይነት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና የተግባር ፌተና ስርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና	ቀት የአገል ግሎት ክፍደ ለአገል ግሎት የሚከፍለው ክፍደ መጠን በብር 51.56 212.32 272.98 69.76 121.33 41.25 169.85 218.39 55.81 97.06 30.95 127.39 163.79 41.85 72.80 20.63 84.93 109.20 27.90 48.53			
f. <u>6</u> Pov. 9 R.CH R.CH <u>6</u> R.CH <u>6</u>	ት ማረ, ጋገጫ የምስክር ወረ በባለሙያ የሚከፈል የአገል የአገልግሎት ዓይነት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና የተግባር ፌተና ስርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና የተግባር ፌተና	ቀት የአገል ግሎት ክፍደ ለአገል ግሎት የሚከፍለው ክፍደ መጠን በብር 51.56 212.32 272.98 69.76 121.33 41.25 169.85 218.39 55.81 97.06 30.95 127.39 163.79 41.85 72.80 20.63 84.93 109.20 27.90 48.53 10.30			
F. 6 Pow- 9 R.CH 6 R.CH 6 R.CH 6 R.CH 6	ት ማረ, ጋገጫ የምስክር ወረ በባለሙያ የሚከፈል የአገል የአገልግሎት ዓይነት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና የተግባር ፌተና ስርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና	ቀት የአገል ግሎት ክፍደ ለአገል ግሎት የሚከፍለው ክፍደ መጠን በብር 51.56 212.32 272.98 69.76 121.33 41.25 169.85 218.39 55.81 97.06 30.95 127.39 163.79 41.85 72.80 20.63 84.93 109.20 27.90 48.53 10.30 42.46			
F. 6 Pow- 9 R.CH 6 R.CH 6 R.CH 6 R.CH 6	ት ማረ, ጋገጫ የምስክር ወረ በባለሙያ የሚከፈል የአገል የአገልግሎት ዓይነት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና የተግባር ፊተና ስርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፊተና የተግባር ፊተና የተግባር ፊተና የተግባር ፊተና የተግባር ፊተና የተግባር ፊተና የተግባር ፊተና	ቀት የአገል ግሎት ክፍደ ለአገል ግሎት የሚከፍለው ክፍደ መጠን በብር 51.56 212.32 272.98 69.76 121.33 41.25 169.85 218.39 55.81 97.06 30.95 127.39 163.79 41.85 72.80 20.63 84.93 109.20 27.90 48.53 10.30 42.46 54.60			
F. 6 Pow- 9 R.CH 6 R.CH 6 R.CH 6 R.CH 6	ት ማረ, ጋገጫ የምስክር ወረ በባለሙያ የሚከፈል የአገል የአገልግሎት ዓይነት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና የተግባር ፌተና ስርተፍኬት አድሳት ምዝገባ የጽሁፍ ፌተና	ቀት የአገል ግሎት ክፍደ ለአገል ግሎት የሚከፍለው ክፍደ መጠን በብር 51.56 212.32 272.98 69.76 121.33 41.25 169.85 218.39 55.81 97.06 30.95 127.39 163.79 41.85 72.80 20.63 84.93 109.20 27.90 48.53 10.30 42.46			

Table 1

Fee for issuance of license and competency certification

<u>ertification</u>		
1.Regulation	service fee	
No.	Service type	Service fee amount in birr
1	Electricity sector regulatory service	0.117 per MWH sold energy per year
2.Electricity o	peration license fee	
No.	Service type	Service fee amount in birr
1	Generation/transm ission/distribution and sales license application	496
2	Generation/transm ission/distributi on and sales license issuance	
	Upto 10 MW	2500
	Above 10 MW	6883
3	Generation/transm ission/distributi on and sales license renewal, upgrade and transfer	
	Up to 10 MW	1668
	Above 10 MW	4595
3. Competence	L y certification service f	iee
	tency certificate for inc	
Grade of competency	Service type	Service fee amount in birr
1 7	Registration	51.56
	Theory exam	212.32
Grade 1	Practical exam	272.98
	Certificate	69.76
	Certificate renewal	121.33
	Registration	41.25
Grade 2	Theory exam	169.85
	Practical exam	218.39
	Certificate	55.81
	Certificate renewal	97.06
	Registration	30.95
Grade 3	Theory exam	127.39
Grade 3	Practical exam	163.79
	Certificate Certificate renewal	41.85 72.80
	Registration	20.63
Grade 4	Theory exam	84.93
	Practical exam	109.20
	Certificate Certificate renewal	27.90 48.53
	Registration Theory evan	10.30 42.46
Grade 5	Theory exam Practical exam	54.60
	Certificate	13.95
	Carifficate	13.73

Certificate renewal

24.27

፫.፪ በድርጅቶች ለብቃት ማረጋገጫ የሚከፌል የአገልግሎትክፍያ				
ደረጃ	የአገልግሎት ዓይነት	ለአገልግሎቱ የሚከፍለው ክፍ <i>ያ መ</i> ሐን በብር		
ደረጀ δ	የብቃት ማረ <i>ጋገጫ</i> ለመስጠት	606.64		
	የብቃት <i>ማረጋገጫ</i> ለማደስ	121.33		
ደረጃ ፪	የብቃት <i>ማረጋገጫ</i> ለ <i>መ</i> ስጠት	400.38		
	የብቃት <i>ማረጋገጫ</i> ለማደስ	80.08		
ደረጃ ፫	የብቃት <i>ማረጋገጫ</i> ለ <i>መ</i> ስጠት	200.19		
	የብቃት ማረ <i>ጋ</i> ገጫ ለማደስ	40.04		
፬. የኢንርጂ ኦዲተሮችና ለኢንርጂ አገልግሎት ሰጪ ክባንያዎች ፌቃድ የአገልግሎት ክፍያ				
	የአገልግሎት ዓይነት	ለአገልግሎቱ የሚከፍለው ክፍ <i>ያ መ</i> ሐን በብር		
ለኢነርጂ	ለፍቃድ ማመልከቻ	321.5		
አዲተሮች	ፍቃድ ለመስጠት	402		
	ፍቃድ ለማደስ	143		
ለኢንርጂ	ለፍቃድ ማመልከቻ	68		
አገልግሎ	ፍቃድ ለመስጠት	163		
ት ሰጨ ኩባንያዎት (ESCOs) ፌቃድ	ፍቃድ ለማ ደስ :	40.75		

3.2 Cervise fee for Competency certificate for companies				
Grade of competency	Service type	Service fee amount in birr		
Grade 1	Certificate	606.64		
	Certificate renewal	121.33		
Grade 2	Certificate	400.38		
	Certificate renewal	80.08		
Grade 3	Certificate	200.19		
	Certificate renewal	40.04		
4. Energy Auditors and energy service company license				
	Service type	Service fee amount in birr		
Energy	Application	321.5		
Auditors	License	402		
	License renewal	143		
Energy	Application	68		
Service	License	163		
providing Companies (ESCOs)	License renewal	40.75		